

Sala-
Gab. R
Est.
Tab. 47
N.º 10

R
47
AD

8-15-5-

C. 10. n. 22

1^a

8-15-10

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Neste vol. ha duas obras.

A 1.^a foi impressa em 1496

O.A. e' *Diurnus de Garbo*
SKW, 8347

R
47
10

Expositio Dini Florentini super ter-
tia et quarta et parte quinta quarti
canonis Avicene cum textu.
Gentilis de fulgione super tractatu de lepra
Gentilis de florentia super tractatibus
de dislocationibus et fracturis.
Tractatus Dini de ponderibus et mensuris.
Eiusdem de emplastris et unguentis.

Handwritten scribbles and faint text at the bottom of the page.

Clarissimi artium & medicine doctoris magistri Dini de Florentia expositio sup 3° & 4° Sen quarti canonis Auicenne & sup parte quinte feliciter incipit.

Am locuti fuimus in libro primo de apostematibus & speciebus eorum: & curis ipsorum sermone vniuersali ad quez redire oportet illam qui vult audire quod nunc loquemur.

Circa istam partem quarti libri Auicenne qua intendimus exponere gratia opis cyrugie: oportet nos aliqua premittere antequam ad istas accedamus. Sunt autem tria breuiter intelligenda. Primum est quid sit cyrugia. Secundum est vtrum ista pars cyrugie Auicenne possit conuenienter dici cyrugia. Tertium est quot sufficiant ad hoc vt aliquis sit perfectus cyrugicus.

De primo dico quod ad intelligendum quid sit cyrugia oportet primo diuidere totam scientiam medicine. Medicina autem diuiditur in theoreticam & practicam. sicut Auicenna primo canone primi libri capitulo. Dico quod medicina. Cyrugia autem non spectat ad theoreticam: sed spectat ad practicam. Et hoc ideo est: quia cyrugia immediate circa operationem versatur vt ipsa proprie accipitur. theoretica autem non immediate est circa opus. Modo sicut quod appetit per Auicenna in primo canone Sen 3° practica diuiditur in duas partes: quia vna est scientia regendi corpora sana. Et ista vocatur scientia: custodiendi corpora sana. alia est scientia regendi corpora egra. & ista vocatur scientia medicandi. Modo cyrugia non principaliter spectat ad primam partem practice sicut plurimam partem eius. quare cyrugia non est necessaria in tali practica nisi forte ratione corporis neutri vbi competit euacuatio cum flobotomia in qua est cyrugia ratione incisionis vene: sed illa pars practice vti est solum administratione sex reze non naturalium. vnde vti est solum instrumento quod appellatur ab Auicenna. Sen quarta. regimen & nutrientia. & hoc dico maxime respectu corporis simpliciter sani: sed plus pertinet & respicit secundam partem practice que est scientia regendi corpora egra: quia ista pars practice vti est triplici instructio maxime. scilicet. dieta. & illud vocatur ab Auicenna. Sen. 4° regimen & nutrientia. & per regimen intelligit administrationem sex reze non naturalium. Et vti est secundo instructio. scilicet. regimen per medicinas. & vti est tertio. scilicet. cyrugia. Et ideo dicit Auicenna in Sen. 4° in primo libro. Dicemus quod res medicandi ex vna triuz reze completur. vna earum est regimen & nutrientia. altera est medicinarum exhibitio. & tertia est operatio manualis. Causa autem que scientia regendi corpora egra vti est pluribus instructio que scientia medicine regendi corpora sana est: quia in egris id quod attenditur est remotio & seruatio: sicut in sanis sicut quod sana id quod attenditur est seruatio: & propterea: quia plura attenduntur in egris. ideo pluribus instructio operum in eis vti est que in sanis. Sic ergo tunc per istam diuisionem habetur quod cyrugia spectat maxime ad partem practice que vocatur scientia medicandi & curandi egritudines. Tunc ulterius est intelligendum quod cyrugia potest dupliciter accipi. vno modo. put est instructio. alio modo. put est scientia. Si accipiat sicut quod est instructio scientie practice que docet modum curandi egritudines sicut quod nos dicimus quod tria sunt instructio. scilicet. potio dieta & cyrugia. & sic cyrugia non est aliud nisi operatio manualis in corpore animalis ad sanitatem tendens. & hoc modo distinguit sicut diuersitatem

membrorum: quod quidam est in carne quidam in osse etc. sicut quod ponit Jobanitus. & sic accepta cyrugia non est scientia nec pars scientie medicine: quia medicina nec quo ad theoreticam nec quo ad practicam est operatio sicut quod Auicenna in primo improbat Alyabatē in dispoſitione regali. Nam Alyabas diffinitur practica sic. Practica est subiecta theoretice demonstrantium in paratulo sensuum & operatione manuum sicut preuentis theoretice intellectui: sicut est quoddam instructio practice quo vti est medicus qui egritudo non potest perfecte curari cum duobus aliis instructio. sic ergo cyrugia accepta sic diffinitur. Cyrugia est operatio manualis in corpore animalis ad sanitatem tendens. Vel vt aptius declaretur. Cyrugia est postremum instructio medicine. Si autem accipiatur put est scientia: tunc potest accipi dupliciter. vno modo. proprie. alio modo. coniter & large. Si proprie accipitur sic diffinitur. Cyrugia est scientia docens modum & qualitatem operandi cum operatione manuali solum in corpore animalis. Accipitur autem coniter & large per scientiam curationis egritudinum in quibus finaliter accidit operatio manualis. Vnde isto modo non solum accipitur per scientiam que docet modum operandi cum manu in egritudinibus: sicut accipitur per scientiam que docet modum curandi egritudines per dietam & medicinas: & per cyrugiam: sicut per tanto dicitur cyrugia: quia finaliter cadit ibi operatio manualis. Et isto modo appellatur cyrugia coniter & large a medicis: qui dicunt: in isto libro tractatur scientia cyrugie. sicut vbi gratia. hic in isto nostro tractatu tractatur pars medicine in qua docetur curatio apatum & solonis prouocantur & dislocantur etc. & dicitur tota cyrugia coniter accepta & non proprie: quia ibi non solum docetur modus operandi cum manu: imo et ibi docetur scientia modi operandi cum dieta & regimine per medicinas que competunt illis egritudinibus. Sed dicitur tota cyrugia per tanto: quia in illis egritudinibus cadit finaliter operatio manualis. scilicet. incidere vel coquere vel suere vel remouere malam carnem. Sed si accipiatur proprie cyrugia: tunc non diceretur illa scientia cyrugia nisi vbi doceretur modus operandi cum manu. Sic ergo cyrugia accepta largo modo diffinitur. Cyrugia est scientia docens modum curandi egritudines in quibus cadit operatio manualis. & hec sufficiat de primo ad ostendendum quid sit cyrugia.

Ex predictis potest appere quod sit dicitur ad 2^m. scilicet. vt per ista pars Auicenne qua intendimus exponere possit conuenienter dici vel appellari cyrugia: quia vt cyrugia dicitur instructio talis scientie. & sic manifestum est quod non dicitur cyrugia. quia vt dicitur est superius cyrugia isto modo non est scientia: vel cyrugia noiat scientiam tale. & sic dico quod tota illa pars posset dici scientia largo modo accepta. put est scientia docens modum operandi circa egritudines: in quibus cadit operatio manualis. Et ideo ista pars quantum ad sui totum non dicitur scientia proprie accepta: quia primo ista scientia que hic determinatur non solum est practica: sed etiam theoretica: quia Auicenna determinat hic de egritudinibus primo theoretice. secundo practice. Item etiam quo ad practicam non docet hic solum modum operandi cum manu: quia in qualibet egritudine ponit regimen per dietam: per medicinas: & per cyrugiam. scilicet. vbi expedit. & ideo ista pars non dicitur cyrugia proprie nisi vbi docet modum operandi cum manu sicut incidere vel suere vel coquere etc. Sed proprie tota cyrugia dicitur scientia quam tradidit Albucasis: quia ibi solummodo docetur modus operandi cum manu & non cum medicinis nisi acutis valde. Sic ergo tunc apparet quod largo modo accipiendo cyrugiam ista pars Auicenne. potest conuenienter appellari cyrugia: sed non proprie.

De tertio dico quod ad hoc vt cyrugicus sit in se perfectus etiam ad operandum primo requirit vt sit instructus in principis medicine. & requirit vt cum expro & pito medico steterit: & eum viderit operari: & apud eum ipse idem fuerit operatus. Postea de his dicit Almasor. Si autem duo. scilicet. experimetur & ratione habere inuentus fuerit sapiens erit & preferri alijs dicitur. & addit inferi quod si pringat alicui vnum istorum deficere conuenienti est vt operandi magisterium ei desit: quod est: quia ille qui quod est in libris nouit atque imaginatur cum

Prologus

paucis operatiois notitia pueniet ad illud ad qd multi eorum q ea q trinent in libris no nouerunt nullo mo poterunt puenire. Et ppter hoc dicit etia Albucasis. Nos vo iam diximus in introitu huius libri: qm qui no est sufficiens videre anathomia no euadet qn cadat in erroze q iterficiunt hoies. ¶ 3: regitur vt no sit timidus in opando: s; audax z securus: sed hec vba hnt respectu: qd debet itelligi sub discretioe: qd in locis vetitis z timorosis dz ee sapiens z remissus in opando sicut eet in icidedo apa scropulosus: qd esset submersus in venis z arterijs. sicut recitat Albucasis de quoda q secuit apa scropulosus in collo mulieris z mortua e mulier in manu ei. Et ide intelligeduz est in filib; casibus timorosis: sed dz esse audax z no timidus vbi puenit opari sicut in locis z corpibus no timorosis. Et ideo hnt dicit de hoc Albucasis. Et ego ia excitauim in omni loco h; libri in quo venit opatio in q est error z timor. qre nece est vobis vt caueatis illud z dimittatis ipz vt no inueniat stolidi via ad loqndu z debonestadu vos. g accipite aias vestras cu sollicitudine z ptectioe z infirmos cuz facilitate z fortitudine z firmitudine. z vrimini via meliori pducete gra dei ad salute z susceptioez laudabilem. Et ppterea dicebat ille aureolus vnus pulchrum vbu. Opz medicu esse imisericorde ne infirmi motus clamorib; minus q oporteat fecerit sed oia audacter z sollicitate faciat ac si nullis vagitib; moueret. ¶ 4: regit vt habeat manus leues z expeditas: qd tuc opatio z tactus fit cu minori clamore vel dolore: qd dolor maxime est vitandus. vt dicit Gal. de igenio sanitatis. Laue dolore inq; tuz potes: qm nihil est ca apatis sicut dolor. Et pp hoc hnt dicit Aui. in 3: canoe. Sen 3: de egritudibus oculoꝝ. caplo de curatioe oiuz speru obtalmie. Et si tactus fuerit necessarius opz vt fiat cu facilitate. ¶ 5: regit vt apud eu apta sint instra z hoc est ne cuuz: qz sine aptis instris no pot fieri opatio manualis sicut cu rasorio z scalpellis male inciditib; no possumus puenienter radere os zc. Expedita sunt gilla q erat pmitteda vt in pn; h; libri.

Hic ergo visis ad lraz accedamus. Ut aut melius appeat distinctio z diuisio istis ptis. diuidedus est g tot; liber qrti canois Aui. Et diuidit tot; iste liber in quo Aui. agit de egritudib; q no sunt alicui mebro pprie: s; accidit coiter toti corpori i 7: Sen. In pma agit Aui. de feb. i gnali z in spali z theorice z practice. z in scda determinat de crisi. z dieb; creticis. z in ista 3: agit de apatib; z in 4: d solone punitatis. z i 5: de dislocatioe. z in 6: de venenis z remedys venenoꝝ. in 7: de decoratioe turpitudis corpis. ¶ Ommissis aut alyz fen q no spectat ad op; cyrugicu. pns intentio e exponere. tercia Sen q est de apatib; z qrtia q est de solone punitat. z aliqd exponemus de gnta qrtu ad aliq capitla in qbus est difficultas. ¶ Continuemus g sic. Postq; Aui. determinauit sufficieter de febriz z de cura apatu. z h in pma fen. z de crisi z de dieb; creticis: z h in 2: fen. hic in ista 3: fen. determinat de apatib; z curis ipoz. Dz aut ista 3: fen tres tractat. in p deteriorat de apatib; calis z curis ipoz. z in 2: determinat de apatib; frigidis z curis ipoz. i tertio de lepra z cura ipsius. Causa aut qre fecit tractatus de lepra diuersus e: qz lepra lz coicet cu apatib; in hoc q lepra ponit cacer vlis toti corpi: tñ qz lepra hz aliud modu vlitatis q habeant alia apata: eo q totu corp; cõprehedit pro tato distinctu tractatu fecit. Diuidit. n. ps pns in duas: qz pmo punit ea que dicunt ad ea q dicta sunt de apatibus in libro pmo. z psequit de apostematib; fm q spectat ad huc libru. secuda ibi. (Dico q omne apa) pma in duas. naz pmo ostedit quo fuit locutus de apatibus in libro pmo. secudo ostedit quo loquit in hoc libro. secunda ibi. (In hoc autem loco)

Sed antequam ad lraz accedamus. 4. breuiter sunt itelligeda ex lraz q sunt neia. vnū e de punitatioe. 2^m est de diffõne apatis. s. qd sit apa. 3^m e de causis apatis. 4^m de mo gnatiois apat.

De primo sic pcedo. vt q Aui. male pcesserit cu imediate post deterioratioez de feb. de. terminauerit de apatib; postea vo de solone cõtinuitatis: qz nãliter z artificialr simplicia pcedut pposita: s; solo cõtinuitatis e morb; simplex: apa e morb; cõposit. vt dicit Aui. in pmo canone. Sen 2: z g tractatus de solutioe punitatis dz pcedere tractatu de apatib;. ¶ S. i lib. de ige. sani. pmissit curatioez de solone punitatis curatio de apatib; z aly silr sic Brunus. g vt hic male pcessisse. ¶ Ddm q e log de apatib; z de solone punitatis dupliciter. vno theorice. alio via curatiois z practice. Si loqmur p mo dico sine dubio q deterioratio solonis cõtinuitatis pcedit deterioratioez apatu: qz nãle simplex pcedit ppositu z ps totu. nũc solo punit est ps simplex vel morb; z apa e morb; pposit. iõ qrtu ad h solo cõtinui pcedit apa. Et iõ qz Aui. in scda Sen loq de istis p via speculatiois z theorice. iõ Aui. in scda Sen pmissit caplm de solone cõtinuitatis cap; de apatib;: s; in via practice z curatiois no est curandum nisi pcessus q est in via curationis melior. ¶ Nũc aut pp tres cas pmissit tractatu curatiois apatu: tractatu curatiois solonis cõtinui. pmo. qz ipse imediate determinauit de febriz. z ad febres multoties sequuntur apata p via crisi. z etia ad apata multoties sequuntur febres. iõ imediate post febres determinauit de curatione apatu. ¶ Alia ca pot esse: qz lz solutio cõtinui sit ca vna integrans apa: qd apa cõponit ex trib; morbis: tñ apa est quodamõ ca sol. punitatis. iõ erit ps apatis z ca itegrans ipsi; put est occulta immanifesta: s; apa est ca solutiois cõtinuitatis manifeste q appet ad sensum. s. vlceris. z iõ dicit Aui. pmo can. Sen scda. q cause vlceꝝ aut apa qd rumpit aut bothoz qd se comedit. z ista etia est de genere apatis aut plaga q facit pus. z iõ ga ad apa vt plurimū sequit solutio punitatis manifesta de qua ponunt auctores curatioez saltē solutio cõtinui que est vlcus. iõ ponit tractatu de solone punitatis post tractatu de apatib; in via curatiois. ¶ Tertia causa est. z sequit ex pdictis: qz Aui. z aly auctores loquedo de cura apatum ponit curatioez ipsoꝝ vsq; ad apatione. postmodu qn apata sunt apta dependet curatio eoꝝ ex curatione vlceꝝ. z ideo Aui. no docet cura apatu qn sunt apta in tractatu apatum: sed in tractatu solonis cõtinuitatis z vlceꝝ. z iõ qz ad apata sequunt in fine vt plurimū curatio vlceꝝ z solonis punitatis. z p pns curatio apatu q ad hoc pcedit. cura solonis punitatis z illa seq. Ideo in via curatiois Aui. pmissit tractatu apatu tractatu solonis punitatis. Et ppter hoc et Aui. in p canone. Sen 4: ga ibi loq practice pus determinat de curis apatu qz solonis cõtinuitatis.

Tunc respondeo ad argumeta. ¶ Ad p^m z tertiu p solo p ea q dicta sunt: qz arguit in via theorice z speculatiois. z h pcessus e. ¶ Ad 2^m argumetu: ga dicit Gal. p postuit cura solonis punitatis. Ddm q Galie. respexit ad rone simplicis z ppositi. z ga solo punitatis e simplex z apa est morb; ppositus. iõ pus deteriorauit Aui. de solone punitatis qz de apate. z non solu deteriorauit pus de solone punitatis qz de apate: s; et pus qz de cura male pponis. Et ro h; potuit ee ista: ga solo cõtinui est morb; coior qz mala ppo. coe aut pcedit minus coe. ¶ Vel pot dici q ha. p tato deteriorauit pus de solo punitatis qz de apate: qz in 2: lib; Galie. pcesserat disputado p illos q dicebat sufficere i curatioe pnsideratioez cõmunē. vt cu morb; sit qd pter naz dz abici corpe. z no dicebat regri pnsideratioes spales. z iõ icipit in 3: pntula ab

in corpore quae ad sanationem pertinent amur
rat serum sanguinis ex quo aquosum
apostema dicitur dicitur flatus, ex qui
bus apostema dicitur

Sen III

sunt antecedentes quedam iuncte, et oēs iste cause possunt
colligi ex dictis Aui. pmo canone. fen 2. caplo de causis
apatum. Cause primitiue sunt cause extrinsece sicut ca
sus aut percussio etc. Cause autem antecedentes quedam sunt
cause humorales vel que pntinet ad humores, et iste vocantur
cause materiales apatum sicut quattuor sunt humores et aquo
sitas et vetositas. vñ qñ iste materie supfluit in corpore:
tunc sunt cause antecedentes apatis. vocantur autem cause ma
les non ga sunt materia apatis ex qua nulla egritudo cum
sit accis bz mam ex qua: nec et sunt materia in qua: quia
materia in q apatis est membrum: imo sunt cause efficientes
apatis: s3 vocantur p tato cause males: qz humores sunt in se
materie membrorum et spirituum: ga ex subtiliori pte humoruz
fiut spūs et ex grossiori fiut membra. vñ medicus non vocat
extra causas males egritudis et sanitatis: qz sunt valde re
mote: nec et vocat ea membra et spūs causas materiales: qz
lz ista habeat rōne materiei respctū toti corpis. tñ non hnt
rōne materie adinuicē: qz spūs non est materia membri nec
ecōuerso: s3 humores vltra hoc q sunt de pstructione corpis
hnt in rōne mae respectu membrorum et spirituum. et iō medi
ci vocat morbos males a ppritate: ga sunt in humoribz
quāqz humores non sint pprie materia ipsorum. et ideo ponū
tur q materie apatis sunt quattuor humores et aquositas
et vetositas. Quedaz vō sunt cause antecedentes apa
tis psonales. nam mala ppo est causa attrahēdi apa ad
mēbrū. Quedā. n. cause antecedentes sunt psonales. nam
aliq membra sunt q ex natura facta sunt talis pponis vt re
cipiāt supfluitates alioz membrorum sicut cutis. Quedaz. n.
sunt que recipiūt supfluitates p lassitatez eoz sicut est ca
ro lassa in locis emūctorijs. Quedā autem accipiunt supflui
tates ppter sitū: vt ga inferi est positū et eodē mō intelle
xit de similibz. Et si qramus q cause sūt fortitudo mē
bri recipiētis vel impellentis et debilitas mēbri recipien
tis. Ddm q reducunt in cōplonales efficientes et ppona
les. ex hoc. n. q membrū est talis pponis et pponis vel ex
egritudine vel ex natura est natū recipe supfluitates. et
ex hoc q est talis pponis et talis pponis est forte potens
expellere humores. humor autem expellit: aut ga multus:
aut qz est malus sicut dicit Galie. iz. de ingenio sanitatis.
Causa autem iuncta apatis est humor collectus in apate
qui actu facit apa. Et non est intelligendū vt quidā dicūt
qui dicūt q causa iuncta apatis est fluxus humoris. si eni
ita esset tūc statim qñ flueret humor fieret apa: qz posita
causa coniuncta ponitur effectus: quod est falsuz: sed con
iuncta causa apostematis est id quod dictum est: quia ad
illam cām statim sequit apostema.

Quarto dicamus de mō generatōis apatis
q apa generat duobz mo
dis. vno mō p viā deriuationis. alio mō p viam cōgestio
nis. vtriusqz idem est modus generationis apostematis.
Nāz apa ppter hoc generat q humor siue supfluitas ag
gregat in mēbro aliquo: qz siue humores aggregentur in
membro aliquo p se vel paulatim vel aggregentur ibi ex
fluxu aliquo ex alio mēbro faciūt ibi apa ex hoc q pmo
replent venas magnas mēbroz. postea vō replent venas
paruas: deinde trāseunt in spongiositates membrorum et fa
ciunt tumore et extēsiōne in membro. et p nīs faciunt pec
catū in qritate. post vō extēsiōne causatur solutio conti
nui ibi. et postea ex cōculcatione humoruz. et si humores eēt
pimo bone complexionis inducūt ibi mala ppo. et ex istis
tribus modis inducūt ibi apa. Sed ga auctores faciūt
ibi mētionē de dolore q est maxime cā apatis. Ideo dōz
est q causa est dolor ipsi apatis. Et videte quō p dolor est
cā apatis. Nā dicit Aui. p can. fen 2. q dolor est cā apati:
ppter calozē inaturalē quē dolor facit euenire in mēbro:
s3 illud magis explicat. Gal. iz. de inge. sani. Nāz dicit ipse

non fouas adasquē clausus angli
in velle quae a Chigi felix, et

De apostematibus

q onsum est de virtutibus nālibz q virtus expulsina nō
fac suā opatōez et actōez nisi cū senserit aliqz lesionē et ali
qd nocumētū. Nūc autem de numero illoz nocumētōz
manifeste est illud qd facit dolozē. vñ mēbz supius exi
stēs expmit vt illud nocumētū expellat. ex hac autem expi
stōe sanguis et spūs deponunt ad locū doloris q sunt cau
sa apatis. sic q p istū modū dolor causat apa. Uterius
cū illud qd facit dolozē nō sit nisi mala ppo vel solo con
tinui. et iste sunt cause corpales appet q dolor est cā ante
cedēs apatis: et cā iuncta est humor attractus ad locum
ppter dolozē: vey ē q cā pma doloris pōt esse causa pri
mitiua sicut percussio et hō. sed causa hō imediata est mala
ppo vel solo ptnui. vñ qstū ad eius cām primitiua dolor
esset cā apatis: sed quātū ad cām eius imediatā est causa
aīs. et humor attractus ad locum est coniuncta. Et si fiat
ex fluxu hu. ab alio membro: tūc generat apa per viā de
riuariōis. si autem fiat padunationē supfluitatū in membro
paulatiz tūc fiat per viā cōgestionis.

Hic ergo visis ex lram dicit Aui. Jā locuti su
mus de apatibz. s. qz morbz sit.
et quō ad apata pcurrūt tria genera morboz cum spēbus
eoz. s. quō diuersificat s3 diuersitate quattuor humoruz. et
aquositas et vetositas distinguēdo ea quo ad alias diuer
sitates oñdendo et que sunt cause ipsorum apatum. et hoc to
tuz supra dcm ē in scda fen. pmi canōis. Et ipoz curis
s. in 4. fen de curatōe apatum. sermōe vniuersali. s. quo
ad pmiū quātum ad id qd dcm est in quarta fen. ad quem
redire opz illum. ratio huius est: ga sermo est specialis re
spectu illius. Nunc autem fm Galienū in libro de ingenio sa
nitatis. Uniuersalia non obliuiscaris vt p ea valeas par
ticularia opari. Deinde cum dicit.

**In hoc autem loco loquemur de eis sermo
nem particularem.**

**Dic ostendit quomō loquit in hoc libro de apostemati
bus: ga loquit particulr respctū illi. et p qd dicit.**

**Dico q omne apostema et pustula aut est ca
lidum aut non calidum.**

Superius Auicēna ptnuādo doctrinā hō libri de
apatibz pposuit quō hic loqē de apati
bus. hic exequit pncipalē intentionez de apatibus. Et di
uidit ista ps in duas. Primo pmittit quādā diuisionē ge
neralē ipsorum apatum. Scdo psequitur de mēbris ipsi. et ibi.
(Et apa calm aut est) De pmo dicit q omne apa et pustu
la aut est calm aut nō calm. i. q omne apa aut est ex hūo
re calo aut frigido. Vel dicat. q dixit nō calm et nō dixit
frigidū ad oñdēdū q hic sub apatibz nō calidis ppreben
dit apata q nō sunt cala p eētiā nec sunt frigida oino: ga
fiūt ex hūozibz putrefacti frigidis q pp putrefactioez nō
oñr frigida oio. et ppterea vt pprebēderet sub hō apata q
sunt frigida p eētiā: s3 sunt cala p accis vt ppter putre
factōez dicit nō calm: et nō dixit frigidū.

**Et apa calz aut ē a sanguine et qd currit cur
su ei: aut a colera et qd currit cursu ipsi.**

**Dic psequit mēbra diuisiōis. et duo facit. pmo determi
nat de apatibus calidis. et de frigidis. et ibi. (Du. frigi.)
Prima in duas. p determinat de apatibz calidis fm fmo
nē vlez diuidēdo et distinguēdo ipz in suas spēz. et psequit
de eis specificādo et declarādo in spāli de quolz apate ca
lido. scda ibi. (Jā sciisti de flegmone) Prima in duas. p
facit hoc. et qz apatū calidoz qdā sunt intrinseca et qdam
extrinseca oñdit de qbz hic loqē. scda ibi (De intrinsecis vō)
pma in duas. pmo ponit quādā distinctōez apatū calido
rū et māifestat ea. et ponit quosdā canōes cōes omnibus
apatibz calidis. scda ibi. (Et qñ multiplicat materia apo**

Exter Guido
in cap. Gene
vñ qd expelle
tunt

particula mittit
qz et superfluum

allegantur quo ratione ex dolore contingat apote
ma. et pmissima ratio pmo pmissima doe
torum arguit in compositione naturali cum
implant. cum n. natura vir hūm ex pnd
pvenegere nouentis viderot ordinant
et aliam quantitate melius hō demando
vñ ad excita idua facer, quod hat

stematis) Prima in duas. pmo ponit quadam distinctione
 generalis omnium apatum calidorum. 2o psequit de membris
 illi divisionis. scda ibi (Et qd e a sanguine) Dicit pmo q
 omne apa calim aut est ex sanguine 2 qd currit cursu ei 2c.
 Ubi nota q Aui. dicit qd currit cursu ei istud pot itel
 ligi duplr. vno mo q. apa calz aut fit a sanguine. s. laudabi
 li 2 naturali 2 q currit cursu eius. i. ab oibus spib sangui
 nis. Alio mo pot exponi apa calim aut fit a sanguine puro
 2 qd currit cursu eius. i. aut fit ex sanguine mixto 2 alijs hu
 morib: s3 sanguis hic pdominat: 2 qz hic pdinat sanguis
 aly hmozes currit cursu eius. 2 id dato q ibi sint aly hmo
 zes et vocat tn apa sanguineu: qz aly hmozes currunt cur
 su sanguinis ppter dominiu sanguis. Silr illud qd dicit
 aut fit a colera: 2 qd currit cursu ei pot duob modis ex
 poni. p mo aut fit a colera. s. bona 2 nali. Et qd currit cur
 su ei. i. aut fit ab alijs spibus colere. Alio mo pot exponi
 aut fit a colera. s. pura 2 qd currit cursu ei. i. aut fit ex hu
 morib q currit cursu ei. 2 hoc pot exponi duob modis.
 vno q pot currere humo. cursu colere: ga hmozes in apa
 te sut mixti: s3 dnatur ibi colera. 2 id denoiaf apa totu co
 lericu. Alio mo dfr currere cursu ei no ppter admixtionem:
 sed ga redundat in nam sua p alteratorem sicut sanguis
 supcalescit 2 subtiliat 2 uertit ad natura colere. 2 id apo
 stema quod fieret ex tali humore diceret colericu cu fie
 ret ex huore q currit cursu colere.

Sed hic est dubitatio de hoc qd dicit Aui. q apa
 calim aut fit ex sanguine aut ex colera:
 qz videt q Aui. sit hic diminutus: ga vt ipse dicit in p ca
 none. Et no est estimadu q apa calim sit illud solu qd ge
 nerat ex sanguine 2 colera: sed ex quacunq aliamā: siue
 sit calida p essentia siue accidat ei supcaliditas p putrefa
 ctione. g tuc apa calim no fiet solu a sanguine 2 colera: sed
 et ex flegmate 2 melancolia: cu istis possit accidere calidi
 tas ex putrefactoe. Nos possumus dicere duplr. vno mo
 q lz Aui. dicat q apa calim aut fit a sanguine aut ex cola:
 non pp hoc excludit qn possit ab alio fieri. Uel alr possu
 mus dicere. s. q apa calim dfr duplr. vno mo coiter qd fit
 ex materia calida siue sit calida p se siue p accidens. Alio
 mo dfr apa calim pprie 2 stricte qd fit ex materia calida p
 se 2 essentialr. pmo mo intelligit Aui. in textu pallega
 to. Scdo mo intelligit hic: cuius signu est: ga cancer s3 pri
 mum modus esset apa calim: ga fit ex materia cala p acci
 dens: 2 tn determinauit de ipo inter apata frigida. Et idē
 dixit statiz post illu textu. no cala vo 2c. vbi connumerat
 apata frigida quoz plurima sunt acuta. i. calida. pmo eni
 connumerat cancrū inter apata frigida. Et idem dixit sta
 tim post illum textu. No calida vero 2c. Ubi connumerat
 apata frigida: quoz plurima sunt acuta. i. calida. pmo. n.
 connumerat cancrū inter apostemata frigida: postea dixit
 ipm esse calim. Sed qn dixit ipsuz esse frigiduz intellexit
 hoc p se: qn dixit qd erat calim intellexit p accis. vñ pmo
 qn connumerat cancrū inter apata non calida accipit apo
 stema calim stricte. Postea vo qn dixit ipsuz acutum acci
 pit large. Uel possumus dicere isto mo q p B qz dicit. apa
 calim aut fit ex sanguine aut ex colera: q intellexit apa qd
 fit ex calida materia essentialr. Et p hoc qd dicit q currit
 cursu eius intelligit apostema calim qd fit quocunq mo
 sit cala. Et isto mo docef 3 expō istius vbi. 2 qd currit
 cursu ei a predictis duabus.

Alterius est hic aliud dubiu ad maiore declara
 tionē dictoz Aui. vtz apa sit a cole
 ra. 2 videt q no. p Hal. in pmeto secudi pnosticoz. dicit
 enim. Et iam diximus in eis q pmissa sunt q ex cola non
 accidit exiture qd est: qz necius est i euetu exiture vt hu.
 sint indigesti crudi 2 grossi. Et apa fit qn hmoz figit in
 parte tumore facies: sed colera de se no e frigidibilis vel fa

ciēs tumorez: cu sit humor subtilis 2 fluxibilis. g 2c. Dico
 ad hoc q apa fit a colera: 2 hoc pz ex sensu. 2 e manifestuz
 ex rone: qz ad hoc vt fiat apostema o3 q hmoz figat in pte
 replez spogiositates mebrz 2 tumore faciens. bec. n. e cau
 sa iuncta ei vt appz ex dictis. Nunc aut cola pot figi in
 aliq mebro. 2 hoc pz pp tres cas. 2 et no est semp nece co
 currere istas tres cas: imo aliqn sufficit vna vel due. vna
 est virtus. scda est dispō humor. tertia dispō mebrz. Vir
 tus. n. est ca. vt si virtus mebrz sit debilis no potes expel
 lere ad cutim vel ad exteriora māz expulsaz ad ipsuz. Di
 spositio hmozis e ca: vt si cuz cola admisceat hmoz grossus
 2 viscosus q e ca fixiois 2 retentionis cole. Et ppterea po
 nit Ha. i li. de iteriozib. q flegima saltuz vehemēti vlc
 rat qz colera: ppter maiore fixionez ipsi in mebro. Dispō
 mebrz est ca vt si mebruz ad qd fluit materia nalter fuerit
 spissuz sicut cutis vel accitallr opilatū nece est q ibi fi
 gat materia 2 pmaneat diu. etiā hoc innuit Hal. in lib. de
 crisi in fine. ppter g istas tres cas pot cola figi i mebro et
 facere apostema. Ad id g qd tu. d. q Hal. in pmento se
 cudi pnosticoz. ddm q ibi loqr de exituris p moduz cri
 sis. 2 vt plurimū 2 frequēter crisis in egritudib colericis
 fit p euacuationē rone colere q e humor subtilis. exitura
 aut fit vt plurimuz in egritudib flegmaticis rone hmozis
 grossi 2 viscosi. nihilomin: vt ipse dicit in 3. eiusdē: pot fie
 ri exitura in egritudib colericis: ga si virtus sit debilis 2
 hmozes sint cali fit exitura: qz nā no pot pfecte dnari hmo
 rib. bec aut vba ibi pleni declarabunt. Ad rone qua
 adducebas pz solo p ia dicta: nihilomin itelligēdū e q si
 ne dubio credo q rari fit apa de colera pura no maligna
 qz de alijs hmozib p via radicez hoc est q p hmoz peccās
 fuerit cola: 2 B e pp subtilitate ipsi. vñ no pot ita colligi
 in mebro sicut ali hmoz: s3 bñ pot alius hu. colligi in me
 bro sic sanguis q supcalescit ibi pp aliq cas pportioata
 ad colera siut accitia herispile: 2 B frequēter accidit. vt
 ponit Aui. in pnti lectioe. Deide cu dicit.

**Et quod est a sanguine: aut a sanguine lauda
 bili: aut sanguine malo.**

Dic pseqt de membris diuisionis pdicte: 2 duo facit. p pfe
 quit de apate sanguineo. 2 de apate colico. 2 ibi (Coleri
 cu) pma i duas. p pmittit qda diuisionē apatis calidi qd
 fit a sanguine. 2 pseqt de membris diuisionis. 2 ibi. (Et
 sanguis laudabilis) qd dicit pz.

Sed dubitabit aliq de hoc qd dicit Aui. qz
 dicit q pot fieri apa ex sangui
 ne laudabili. illud no vt vtz: qz ipse dicit p canoe. fen 2.
 q nullū apa accidit sine malitia 2 plonis cuz mā: s3 in ma
 litia 2 plonis cu mā e hmoz malus 2 no laudabilis. Di
 ctint qda q iste sanguis dfr laudabilis p ppatiōem ad san
 guine adustu malignū 2 venenosum. Ego aut alr dico
 q apa pot duplr pssiderari. vno quo ad fieri 2 sui initiū.
 alio q ad factū eē 2 cōplemētū. Si itelligat p mo dico q
 apa pot fieri ex sanguine laudabili sic si accidat pcussio in
 corpe tpato qd no est repletū malis hmozib: tuc pp pcus
 sione pot fieri apa ex sanguine pcurrēte ad locum: 2 tn san
 guis ille pus erat laudabil. Et dico q no soluz illo mo fit
 apa ex sanguine laudabili i qlitate: s3 pt fieri i qstitate 2 q
 litate. Et B dico: qz qda dicūt q Aui. itellexit d sangui
 ne laudabili i qlitate: s3 no i qstitate. Un dicūt ipsi q ille
 sanguis iducit malā 2 plonē 2 supcalesctōez mebroz rō
 ne qstitatis: sed no rone qlitatis. Et adducūt file 2 dicūt.
 Nā sicut ipe ignis in pua qstitate moderate calefacit 2 in
 multa adurit. S3 illud no est vtz vlr: ga pot fieri apa ex
 sanguine laudabili i qstitate 2 qlitate. Et hoc dico q ad sui
 initiū: qz pole e q corpe exāte tepato in qstitate 2 qlitate
 hmoz si accidat pcussio 2 ex illa pcussioe ibi fit apa: tn ibi

*Virtus autem
 partis, qd
 potest hmo
 zis, qd similit
 partiz inuadit
 valde ad app
 tomatum gene
 raliom.*

*Attende banq
 morbi termin
 lionē ob hmo
 zoz differon
 tiam, Calidi
 m. per Crisp
 oualuanon
 q fig dicit
 per ex dūra
 terminanduz.*

*Alia vulgari
 q tritam no
 potest hmo
 zis.*

ab inuā singulari, qd solutio

sanguis est laudabilis in q̄titate ⁊ qualitate. Et ideo san-
guis quo ad initiū anteq̄ colligat̄ in apate potest esse lau-
dabilis in q̄titate ⁊ qualitate: s; ut plurimum peccat in
q̄titate. Et isto mō intelligit hic Avicē. qd̄ apostema fit a
sanguine laudabili ad minus saltē in qualitate. I; peccet
in q̄titate. ⁊ qd̄dā fit a sanguine illaudabili: quia pōt esse
anteq̄ sanguis sit calefactus in apate vel collect⁹ peccet
in q̄titate ⁊ qualitate. Si aut̄ intelligat̄ apā quo ad sui
esse ⁊ complementuz sic dico qd̄ omne apostema fit a san-
guine illaudabili. Quia cuz in apate sanguis conculcatur
ex illa conculcatione dato qd̄ p̄us in se esset bone qualita-
tis fit qualitatis male. Isto modo intelligit Avicenna in
p̄mo cum dicit: qd̄ nullum apostema accidit sine malitia
cū materia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sanguis laudabilis aut ē grossus aut sub-
tilis: ⁊ factū qd̄ a sanguine laudabili grosso est
flegmon q̄ accipit carnē ⁊ cutē simul ⁊ est cuz
pulsatōe. ⁊ a subtili flegmon q̄ accipit cutē solā
⁊ est spina ⁊ non est cū pulsatione.

¶ Dic psequit̄ membra p̄dicte diuisionis. ⁊ duo facit. p̄i-
mo psequitur de apate qd̄ fit a sanguine laudabili. ⁊ de
apate qd̄ fit ex sanguine illaudabili. secūda ibi. (Et vō fa-
ctum a sanguine grosso). Dicit ergo. Et sanguis laudabi-
lis aut est grossus.

Sed statim tu. d. videt̄ qd̄ dicat falsuz: q̄a sanguis
laudabilis non est grossus neq; subti-
lis: imo est eqlis in p̄plone ⁊ in suba: q̄a sanguis non natu-
ralis ē ille vel q̄ est grossus vel subtilis sicut appet p̄ Avic.
p̄ casū. sen p̄ma. cap. de hūoribus. ¶ Dm̄ qd̄ sanguis lau-
dabilis pōt dupl̄r exponi siue p̄siderari. vno mō stricte ⁊
pprie. ⁊ isto modo sanguis laudabilis nō est grossus neq;
subtilis: s; eqlis. Alio modo pōt accipi large vt dicat̄ san-
guis laudabilis qd̄ nō egredit̄ a sua naturali qualitate: sed
aliquātulū egredit̄ a sua suba ⁊ grossitudine vel subtilita-
te. mō I; apā possit fieri ex sanguine laudabili p̄mo mō: ⁊
hoc quātum ad suū fieri ⁊ initiuz apatis vt dcm̄ fuit p̄us.
tñ ut plurimū peccat in apostemate sanguinis vel quo ad
grossitudinē vel quo ad subtilitatē maxime quantum ad
esse ⁊ complementū apatis. ⁊ hoc p̄pter tensionē humoz
alioz cū ipso: vel p̄pter alterationez que accidit sibi: ⁊ q̄a
ita p̄tingit ut plurimum. ideo dixit qd̄ sanguis laudabilis
aut est grossus aut subtilis: ⁊ itelligit de sanguine laudabi-
li largo mō vt dcm̄ est. Et factū. s. apostema a sanguine est
flegmon. s. vere ⁊ pprie. s. flegmon accipit carnē ⁊ cutē si-
mul. hoc est rōne grossitiei materie. ⁊ iō plus p̄fundatur
mā in flegmone cū apate sanguis q̄ in apate colerico. Et
ideo dicit Gal. i. de inge. sani. sed sicut flegmon fit in car-
ne partē cutis amplectēdo. ita herisipila in cute fit ⁊ p̄tes
carnis amplectit̄. Sed itelligit hic Avic. qd̄ loquit̄ de apo-
stematib⁹ q̄ fiūt in exteriorib⁹ p̄ribus corpis: q̄a de iterio-
ribus p̄ribus locutus ē in 3°. Et iō dicit Avic. qd̄ accipit car-
nē ⁊ cutē sicut hoc est vey de apatib⁹ exteriorib⁹ de qb⁹ lo-
quit̄: q̄ in interiorib⁹ mēbris nō est pprie cutis. Et est cū
pulsatōe: q̄ rōne caliditatis cogit artariā eleuari ⁊ euen-
tari. rōne aut̄ p̄ressiōis quā inducit in mēbro rōne p̄fun-
ditatis hūoz coartat artariā ⁊ resistit ei in eleuatiōe. ⁊ iō
rōne illi⁹ coartatōis ⁊ rōne illi⁹ caliditatis vt euentē vir-
tus mouet artariā ⁊ fortiter pulsāt ⁊ sentitur pulsatio in
mēbro māifesta. Et a subtili. s. sanguine supple fit flegmō:
q̄ accipit cutem solā. i. magis depellit ad supficiē ⁊ p̄fun-
dat̄ in carne minus p̄pter subtilitatez materie. vñ nō in-
telligas qd̄ accipiat cutē solā. ita qd̄ nō partē carnis: s; d̄
accipe cutem solā. s. p̄mo. ⁊ p̄ter amplectit̄ partē carnis.
Et est spina. i. herisipila. ⁊ d̄ herisipila spina: quia est i eo
p̄ctio ad moduz p̄ctiōis spine. Sed tu. d. quō fecit hic

mentionem de herisipila cum sit apā colericum. Dico qd̄
Avic. intelligit qd̄ illud flegmō sit herisipila: q̄ declinat ad
nām herisipile: sed non fit oīno ⁊ vere herisipila: q̄ talis
fit a colera pura: vel ex sanguine qui iāz trāsuit in naturā
colere p̄pter adustionē: q̄ cū sanguis adurit̄ eius subtile
cōuertit̄ in colerā: ⁊ spissuz in melācolia: sed talis flegmō
d̄ herisipila: q̄ assimilāt herisipile in accitib⁹: ⁊ hoc rō-
ne sanguinis qui p̄portioatur colere in subtilitate. ⁊ pro-
pter hoc Avic. fecit mentionē hic de herisipila. ¶ Primo
intelligendū qd̄ talis herisipila nō maligna ut plurimū fit
ex tali sanguine: ⁊ p̄az fit ex colera pura bona: q̄ vt fuit su-
perius dcm̄ raro fit apostema ex colera pura p̄ viāz radi-
cis: s; ut plurimū herisipila nō maligna fit ex sanguine lau-
dabili p̄portioato ad colerā. ⁊ iō q̄ Avic. loquit̄ de apate
colerico nō facit ibi mētōez de tali apate. s. herisipila non
maligna: q̄ p̄az talis p̄tigit ex colera pura. verū est qd̄ q̄n
fit ex ea: tūc est vere herisipila: sed ut plurimum fit ex tali
sanguine. ⁊ iō fecit hic Avic. mentionē: ⁊ nō q̄n loq̄ de apā-
te colerico p̄ cam̄ dictā. Et nō est cū pulsatiōe. intellige si-
cut p̄us: q̄ mā non est hic ita p̄funda. ⁊ iō non coartat ita
artariā sicut in p̄dicto. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At vero a sanguine grosso malo fiūt spēs exi-
turaz malaz. Nā si ei⁹ malitia vebemēs fiat
⁊ ip̄si⁹ adustio pueniet herisipila ⁊ veniet cō-
bustio ⁊ crusta: ⁊ deterior ea est ignis p̄ficus.
⁊ a subtili malo accidet flegmon q̄ declinat ad
herisipilā cū malitia ⁊ fraudulētia. Si aut̄ fue-
rit subtilior erit herisipila flegmonides. ⁊ q̄n
fuerit ei⁹ malitia maloz erit herisipila hñs infla-
tiōes ⁊ vesicas et cōbustionem et crustā.

¶ Dic p̄sequitur de apostemate qd̄ fit a sanguine illauda-
bili. Dicit q̄ r̄c. Species fiunt exituraz malaruz hoc est
ratione materie male corrodentis ⁊ adurentis vt statim
patebit. ¶ Ubi nota qd̄ exitura accidit duobus modis.
vno modo large p̄ omni apostemate. alio modo pro apo-
stematē calido qd̄ peruenit ad collectionē suāz. p̄mo mo-
do accipitur hic. Unde expone exituraz malaz. i. aposte-
matum maloz. Que differentia sit inter apostema ⁊ exi-
turā ⁊ dubelē dicef̄ infra capitulo de exituris. Nā si ei⁹
scilicet sanguinis grossi mali fiat vebemētior malitia pro-
ueniet herisipila supple mala. ⁊ itelligit d̄ herisipila sicut
p̄us: q̄ ex tali sanguine grosso malo fiet flegmon qd̄ assi-
milāt herisipile in accidentibus. s. in adustione ⁊ calefa-
ctione. licet nō assimiletur ex parte subtilitatis materie
⁊ eueniet combustio ⁊ crusta. s. quādo materia fuerit cali-
dior ⁊ adustior. Vñ sicut ab igne fit combustio p̄mo: de-
inde relinquit̄ escara vel crusta nigra. ita cōtingit ex hoc
humore p̄pter malitiā eius. Et deterior ea. s. herisipila est
ignis p̄ficus: q̄ hoc accidit ex maiori adustioe ⁊ calidita-
te. vñ sicut variāt caliditas ⁊ adustio in hūore. ita variā-
tur accit̄ia ⁊ denominatiōes. ⁊ d̄ ignis p̄ficus ad simili-
tudinē ignis inflāmantis ⁊ faciētis bulire. ⁊ hoc dicit p̄-
pter maiore malitiā sanguinis. ⁊ intelligit de igne p̄fico
eodē modo sicut dcm̄ est de herisipila: q̄ ignis p̄ficus ē
apā colericū sicut herisipila: sed sanguis pōt iducere acci-
dētia igni p̄fico similia p̄pter malitiā eius. vñ facit fleg-
mon qd̄ assimilāt igni p̄fico in accit̄ibus. Et a subtili san-
guine malo accidit flegmō qd̄ declinat ad herisipilā. i. qd̄
sila herisipile ⁊ tēdit ad nām herisipile male cū malitia
⁊ fraudulētia. s. p̄plonis sanguinis: q̄ ille sanguis p̄ adu-
stionē cōuertit̄ ad colerā. Et intelligit qd̄ illud flegmō ma-
gis assimilāt herisipile q̄ p̄dict⁹: q̄ sāguis ille magis ten-
dit ad nāz colere: eo qd̄ silatur ei i subtilitate sube ⁊ p̄plo-
ne. Si at̄ fuerit subtilior. s. sāguis erit herisipila flegmōi

Cum euentat
one careat no
ce q̄ p̄hibet

fixa materia
in parte arte
vial pro p̄p̄te
coleriaz mo-
uentur. ut
de p̄p̄te aery
ad hūorib⁹
p̄iant. ⁊ qu
magis vñ
ca magis mouentur. Cum igr̄ p̄p̄te samei q̄
p̄p̄te aery partē reddant densiorē
aliquam q̄ tunc maxime artariā
magis considerentur. ⁊ d̄ coler a coler imo
d̄ d̄o augeantur. qui in p̄p̄te aery mate-
ria a coler magis p̄p̄te.

fin
man
erigunt
q̄ vñ
m d̄
ca
20c
la
m
ra
ni
re
ta
ra
la
ap
sta
q̄
b
ce
q̄
tñ
mi
ex
fia
di
g
da
cit
ric
sul
co
co
est

des dicit hoc ppter magnaz pportione quã bz sanguis ad colerã cū subtilitate z calitate fiet denominatio plus ab herispila sicut a pdomiatõe: qz tuc hebunt plura accitua apatis colerici q̃ sanguinei. z ideo fiet dnoiatio ab aposte mate colerico. z quõ fuerit eius malitia maior bui? sanguinis subtilis: qz quasi iã trãsiuit in viã colere vel nãz. Malitia maior. i. maior adustio erit herispila hñs inflãmationez. i. vesicã z adustionẽ z crustã: z hoc ppterea qz sanguis est ita calidus z adurẽs q̃ facit vesicã z crustã: sicut ignis. Et intellige que dñia est iter istã vesicationẽ z crustã superiorõ: qz sũt a sanguine grosso malo. qz ille magis declinat ad citrinitatẽ eo q̃ materia istius magis assimilãt colere: vt dictũ est p̃us. ille võ magis declinat ad nigredinẽ cū rubore. qz materia nõ ita assimilãt colere. ¶ **U**teri? autem nota q̃ oia apata que dicta sunt: sunt sanguinea: qz mã radicalis fuit sanguis: lz in gbusdã heat pportione z trãseat q̃si in nãm colere vt dictum est. ¶ **D**einde cum dicit.

Colericum autem aut est a colera subtili valde que non cõtinet in eo quod sit magis itus q̃ illud quod appet de cute z est acuta z fit ex ea formica aut ambulatiua sola: z est subtilior aut ambulatiua corrosiua: z est mala: aut ex colã grossiori illa z est minoris caliditatis z cõtinet magis itus q̃ prima in cute z est quasi sit in ea flegma z fit ex ea formica miliaris z est minoris inflãtionis z tardioris resolutionis: z si fuerit materia grossior z dterior accidet formicacorrosiua: z si pertransierit in grossitie sua vsqz ad substãtiã sanguinis z fuerit mala accidet berispila mala.

Dic p̃sequitur Aui. de apatib? colericis ponẽdo diuisione ipsõz fm maiorẽ z minorẽ subtilitatẽ mãe: z diuidit pars bet in duas. z p̃ facit hoc. z remouet quoddã dubiũ. z ibi. (Et in oibus illis mã est subtilis). p̃ma bz p̃les p̃tulas sed non est vis.

Sed hic est dubitatio q̃re Aui. hic non posuit apata fieri a colã laudabili z a colera mala sic fecit sup̃ius de sanguine. ¶ **D**õz q̃ cã est. qz vt plurimũ: imo q̃si semp̃ apã colericũ fit a colera innãli: qz colera statĩ cū abũdat i corpe est inãlis eo q̃ nõ est humor benignus z dilect? a nã: sic sanguis. z iõ paz est de ipõ i corpe resp̃cũ flegmatis z sanguis: z iõ sanguis põt peccare i q̃stitate: z tñ erit bonus in q̃litate. colã aut̃ quẽ peccat in q̃stitate: peccat et̃ in q̃litate. z ideo est mala. q̃re nõ põt colera laudabilis abũdare in corpe: sic sanguis. z iõ non fit ex ea apã: sic ex sanguine laudabili. qz ppter sui horribilitatem statĩ quũ egredit̃ metas nãe fit illaudabilis: lz sanguis dato q̃ egrediat̃ metas nãe põt ide aliq̃tulũ remanere laudabilis. qz est humor benignus z dilectus. Verus est aut̃ q̃ qdã colera inãlis est maligna: z quedã nõ maligna mltũ: tñ est pole q̃ fieret apã ex colera laudabili z maxie cū p̃mixtione sanguis: sicut si accideret apã in corpe colerico ex p̃cussione abundãte colera nãli. sed qz hoc est raro. s. q̃ fiat ex colera nãli. ideo Aui. nõ fecit in apate colerico istã diuisione: quã fecit in apate sanguineo. Et iõ dcm̃ est sup̃i? q̃ berispila nõ maligna vt plurimũ accidit ex sanguine laudabili q̃ pportõat̃ colere. z iõ Aui. in apate colico solũ fecit m̃tionẽ de berispila mala. ¶ **D**icit g̃ Aui. q̃ apã colericũ aut est a colera subtili valde z fit ex ea. i. ex illa colera subtili valde. s. aut formica ambulatiua z est subtilior. i. e colera subtilior: aut. s. fit ex ipsa colã formica ambulatiua corrosiua z est mala. Aut fit formica ex colã grossiori: z B est q̃ illa subtili adurif z est peior. z iõ vlceraat carvẽ istã. s.

p̃dicta. s. ista colã minoris calitatis. Et B est q̃ colã misceat melie aut cū flegmate. vñ reddũt eã min? calãz z grossiorẽ z cõtinet magis it? q̃ i p̃ma cute: B est rõne grossioris materie pp admixtionẽ flegmatis vel melie. Et est q̃si in ea sit flegma. hoc est rõne calitatis colere que admisceat cum flegmate: z fit ex ea formica miliaris ad similitudinez mily. Et est minoris inflãmationis z minoris z tardioris resolutionis. qz rõne flegmatis minus inflãmat q̃ p̃dicta: sed tardi? resoluit. Et si fuerit materia grossior z deterior. i. adustior accidet formica corrosiua seu peior. Hoc est dicere quãdo in formica est mã grossã z adusta: ita q̃ vlceraat: tunc accidet inde mala formica corrosiua peior q̃ q̃ mã est subtilis. qz rõne grossicie mãe plus figit z plus vlceraat q̃ colera pura: qz plus figit rõne grossicie mãe. ¶ **U**bi nota q̃ per istum textũ habet̃ triplex formica. qz quedã est ambulatiua pura que ambulat solũ z non vlceraat z illa fit a colera subtili. Alia est miliaris que fit a colera grossã ppter adustionẽ flegmatis. alia est corrosiua z ista põt fieri ex colera subtili: vt. s. cõtingat q̃ formica ambulatiua trãseat in corrosiuaz. Et potest fieri ex colera grossã si fit mala. vt si cõtingat q̃ miliaris transeat in corrosiuã. z ista est dterior q̃ p̃ma. qz plus vlceraat rõne maioris fixationis: z cū hoc tardioris resolutionis. Et hoc est quod dicit Aui. cū dicit. Et si fuerit mã grossior z deterior. z si p̃trãserit. s. colera i grossicie eius supple z in sua adustione vsqz ad subam sanguis erit berispila mala. Qz vt dicit. B. i. 4. de igenio sani. si colera sit grossissima z calissima cutẽ excoziabit vsqz ad sui iteriora. sed si est subtilis: tũc non excoziat. z iõ nõ est tũc berispila ita mala. Et ideo dicit Gal. hic q̃ berispila qdã est cū vulnere z quedã sine vulnere. ¶ **D**einde cum dicit.

Et in omnib? illis materia est subtilis quãtis diuersificet post illõ: z fit ppter subtilitatẽ suã q̃ expellit eã natura ppria z non retinet in aliquo nisi in cute z qd̃ approximat ei.

Dic remouet quoddã dubiũ. dictũ est. n. q̃ apã colicaz accidere põt: aut ex colera subtili aut ex grossiori. ¶ **D**icet̃ aliqs quõ accidet apã ex colera grossiori cū colã sit humor subtilis z non grossus. remouet illud dubium. z patz. ¶ **D**einde cum dicit.

Et quãdo multiplicat̃ materia apostematis calidi z magnificat̃ apostema: tũc est de summa apostemati caumatum: z mortificatiũ: z de summa predictõz est que dñ barachien. z iste species male z que eis simlatur multiplicantur in anno pestilentie.

Dic ponit quosdam canones in omnibus apostematib? calidis. z diuidit̃ ista pars in quatuor fz q̃ quatuor ponit canones de apostematibus calidis. scda ibi. (Et de apostematib?). tertia ibi. (Et scias). quarta ibi (Et scias q̃ oẽ). Quid dicat p̃mo pz. Tũc e de summa. i. bz similitudinẽ apatum. Dicit ergo q̃ sicut mortificatur membrũ a materia venenosa z pestilentiali: ita etiam mortificatur membrũ a mã multa caumatum. i. autumnaliũ mortificantuz: z de summa predictõz. s. apostematũ mortificatiũ z corrupentiũ est apostema qd̃ dñ baurachine. z per B itelligit oẽ apã adustiuũ a sua caliditate corumpẽs membrũ z adurens: z tale apostema potest eẽ ex flegmate falso adusto. z tale apostema dñ pprie baurachine. ¶ **U**bi nota q̃ membrũ corumpitur a triplici materia. A calida materia multa q̃ propter multitudinẽ suã vinci non põt. z hoc tãgit cuz dicit. Et q̃ multiplicat̃ materia apostematis cali. Corrupit etiam a materia venenosa: sicut est in antrace: z hanc tangit cum dicit. Pestilentiauz caumatũ mortificantium.

Ubi nota q̃

*portantur
colera. tunc
subtili omni
berispila
sanguineo
p̃ma bz p̃les
p̃tulas sed non
est vis.*

*caumatum
autumnaliũ
membrum
pluri m̃ corumpit.*

Corrupti etiam membra a maiore ratione sue qualitatis: ut quod sit corrodens et adures: et hanc tangit cum dicit baurachine: et iste spiritus male. scilicet apertus calidus: et que eis simulant. scilicet sicut in corruptione membrorum: et sic non solum corrupti membra a maiore calida sed a maiore nimis frigida et humida et nimis sicca. Et multi plicantur in anno pestilentie. quod tunc generant humores corrupti qui corrumpunt complexionem corporis propter corruptionem aeris vniuersalis.

Et de apertis calidis illa sunt mala que non excedunt vel non perveniunt ad declinationem quam sequuntur levitas et detumescitio neque ad aggregationem materiam: imo ad corruptionem membrorum: et non semper fit a magnitudine apertis et multitudine materiet: imo fit quibus a malignitate materie.

Dicit ponit alium canonem de apertis malis. et per quod dicit. quod quasi apertis non resoluitur neque aggregat sanies: tunc signum est quod maiore vincit naturam. et hoc est propter causas dictas: quoniam ita est tunc membrum tendit ad corruptionem. quod materia mala ibi retenta corrumpit complexionem membri.

Et scias quod apertis parva sunt singularia pura: sed plura eorum sunt composita.

Dicit ponit tertium canonem. et patet. pura. id est ab humore vno puro. Et plura eorum sunt composita. scilicet ex pluribus humoribus. tamen intellige quod inter illos magis abundat humor a quo denominatur apertis sicut a sanguine flegmon: a colera berisipila.

Et scias quod omne apertis in exterioribus cum quo non est pulsatio non facit saniem.

Dicit ponit quartum canonem. et patet. Et huius ratio quod dicit Avicenna est quod sanies causatur ex ebullitione materie incense et carminatione. Et ita ad generationem saniei de necessitate sequitur pulsatio per euentationem caliditatis augmentate ibi ratione ebullitionis. Et etiam sanies generatur de sanguine sicut ignis de incensione lignorum: sicut dicit Galenus in commento illius afforismi. circa generationem saniei. Et ideo ad generationem saniei de necessitate sequitur pulsatio: et omne apostema cum non est pulsatio non facit saniem.

Et intellige ulterius quod licet omne apostema in quo non est pulsatio non facit saniem non est intelligendum propter hoc quod omne apertis in quo est pulsatio facit sanies. quod pulsatio potest esse sine sanie: sicut in flegmone est pulsatio. unde aliquando non facit saniem. sed ad hoc ut fiat sanies bene requiritur pulsatio de necessitate. non tamen sequitur. vbi cum quod pulsatio ibi sanies: quia sunt ibi plura signa ut apparebit postea.

De intrinsicis vero iam locuti fuimus.

Dicit quia apostematum quedam sunt intrinseca: quedam extrinseca ostendit de quibus est sermo hic: quia de intrinsicis iam locuti sumus scilicet in tertio. de extrinsicis vero loquitur hic.

De flegmone. CAPITVLVM II.

Am sciisti flegmonem et signa eius ex caliditate et inflammatione et additione quantitatis et tensione et impulsione et pulsatione si est submersa: vel quod est pro-

pinqua arteriis: et membris in quo est tale est cui adveniunt nervi quibus sentit non plus quam sensibilitas sicut sciisti dispositionem eius. Et quanto plus fuerit arterie maiores et magis grades erit pulsatio eius et ipsius dolor vehementior et eius resolutio aut ipsius collectio velocior. Et cum fle-

gmon est in membro sensibili sequitur ipsas dolor vehementes qualitercumque sit: et comitatur ipsam ut appareant vene illi membri que erant occulte.

In parte precedenti Avicenna determinavit de apertis calidis vel ponendo generalem divisionem apostematum calidorum. In parte ista persequitur de eis specialiter determinando de quatuor speciebus apostematis calidi et theoretice et practice in persequendo de eis specialiter. Et primo determinat de flegmone quod est apostema calidum sanguineum theoretice. scilicet quantum ad sui causas et quantum ad signa. secundo determinat de ipso practice ponendo curam ipsius. secunda ibi. (Et oportet ut in potu tribuat). Circa primam partem Avicenna plura facit. nam primo ponit signa flegmonis. secundo distinguit nomen flegmonis: quod erat equocum ut appareat in qua significatione intendit de ipso. tertio ostendit cum quibus maxime componitur flegmon. quarto ingrit causas eius. quinto ingrit tempora flegmonis. sexto ponit signa sue terminationis: et processus. secunda ibi. (Et scias quod non flegmonis). tertia ibi. (Et parum quod convenit). quarta ibi. (Et habet causas). quinta ibi. (Augmentum quod em). sexta ibi. (Et tu quod scis).

Dicit primo iam sciisti de flegmone supple quantum ad eius essentiam et quantum ad eius causas humorales ex quibus humoribus generatur. quia generatur ex sanguine: et hoc in primo canone. sen. 2. capitulo de egritudinibus compositis. etiam hec sciisti in precedenti capitulo: vbi satis apparuit: et sciisti quodammodo signa eius ex predictis locis: et etiam sciisti in precedenti capitulo: ut ibi satis apparuit. Sed hic ponuntur perfecte et complete ipsius signa: et ideo lege signa supple sumuntur ex caliditate et inflammatione. Sed tu. d. ista videntur esse idem. dic ne Avicenna videatur idem repetere. quia caliditas sumitur quantum ad tactum medici: inflammationis autem quantum ad sensum egri. Vel potest exponi ex caliditate. scilicet loci. vbi est apostema et ex inflammatione. scilicet totius corporis: scilicet propter distemperantiam febrilem. nam raro convenit quod ad flegmonem non sequitur febris maxime si sit magnus et in loco artarioso propter supercalfactionem cordis ab artariis iunctis cum membro apostemato. Et additione quantitatis. id est tumoris: quia fit ibi tumor propter multitudinem materie et grossitatem materie ipsius. Et hec differt ab berisipila: quia materia berisipile expanditur in superficie propter subtilitatem ipsius. sed materia flegmonis plus colligitur in membro et inducit maiorem tumorem et extensionem. hoc est propter retentionem et grossitatem materie. unde est ibi tensio cum quadam duritie: et hec etiam differt ab berisipila. Et impulsione et pulsatione. impulsione tangit quantum ad tactum: quod ipellit tangentem: quia non cedit tactui propter repletionem et extensionem que est ibi: pulsatione autem intellige quantum ad artarias: quia pulsant propter necessitatem euentationis et coarctationis materie: ut dictum fuit supra. Et maxime est ibi pulsatio cum est prope artarias. Et est in membro cui adveniunt nervi quibus res. hoc est in membro nervoso et artarioso: quia quanto membrum est magis nervosum et artariosum tanto est maior dolor ratione nervorum: et maior calfactio ratione artariorum: et ideo maior fit pulsatio: tum ratione caliditatis: ut euentetur: tum ratione materie nocive que facit dolorem ut expellatur. hoc est quod subdit. Et non plus quam sensibilitas. id est pulsatio. quasi velit dicere quod pulsatio et dolor sunt secundum sensibilitatem membrorum: id est in membro magis nervoso et artarioso est maior pulsatio quam in alio ratione loci. Sicut sciisti de dispositione eius scilicet in libro primo de causis cuiuscumque doloris. Et quanto plus fuerint arterie maiores erit pulsatio eius et ipsius dolor vehementior: quia propter magnitudinem artariorum est ibi multitudo spirituum qui cito: et valde

manifesto
probat cor
ruptionem
et minatio
nem esse
siman-
natur im
cilitatem
manifesto
quod non

Sic de
quod
ca
z
C
pe
go
ap
qu
pe
me
sit
ne
fat
tar
ge
pe
C
se

inflammantur propter calidum apostema: et ideo maior fit ibi pulsatio propter maiorem calefactionem, et dolor etiam est vehementior ratione maioris nocumendi quod inducit ibi, sicut resolutio ipsius et collectio ipsius fit ibi velocius ratione maioris caliditatis, quia quanto magis est calida tanto mouet citius ad resolutionem vel ad collectionem, sed fortiora accitua inducit quam quoniam est minus calida. Et cum in membro sensibili fuerit flegmon quod circūquiritur sit, siue sit magnus a parte sine puncto: et hoc ratione sensibilitatis, quia dolor attingit ex sensibilitate rei nocive: unde dicitur quod dolor est malus sensus, quia est sensatio rei nocive: et ideo quanto a parte est in membro magis sensibili tanto est ibi maior dolor: quia magis sentit: imo multoties attingit: quia pauca magis maiorem infert dolorem quam multa: hoc est ratione sensibilitatis membri vel loci. Et comitatur ipsam, scilicet flegmonem ut appareant vene illi membrum que erant occulte hoc est propter repletionem illi partem et extensionem, quia magis in ipso profundatur et replet venas ratione multitudinis et ratione grossicie materie. et in hoc et in predictis differt flegmon ab herisipila, quia in herisipila est minor pulsatio quam in flegmone quia magis ipsius minus replet venas et minus coartat sed sit plus calida, et propter hoc in flegmone est maior dolor ratione maioris extensionis: que est ibi, sed in herisipila est maior punctio ratione acutioris materie.

Sed circa ista parte dubitatur, videtur quod Aui. sit superfluous in ponendo illa signa, quia cum hic loquatur de apostemate exterioribus, ut dictum est supra in precedenti capitulo, et cum apostema extrinsecum per se pateat sensui, ut dicitur Aui. in prima sententia, et capitulo de signis apostematum, videtur quod non fuerint necessaria signa ista ponere. Dico quod Aui. non fuit superfluous in ponendo ista signa, imo fuit necessarium ipsa ponere. Et tu, d. quod Aui. dicit quod apostema extrinsecum patet per se sensui. Dicitur quod verum est quod apostema exteriora patet per se sensui: in quantum sunt apostemata: et sic non sunt necessaria alia signa nisi sensus. Sed utrum tale apostema sit ex sanguine vel ex colera hoc non patet sensui per se: immo discernitur per propria signa, et hoc est quod hic dicitur Aui. quod docet distinguere flegmonem ab herisipila per propria signa, unde per sensum quod flegmon sit a parte, sed quod sit flegmon non patet sensui: quia apostema est flegmon vel herisipila: in quantum dependet ex tali causa quam oportet cognoscere per propria signa. Et cum dicit Auerro, unde pulchrum verbum in sua medicina, Egritudines interiores indigent signis significantibus seipsas et suas causas, egritudines vero exteriores non indigent signis significantibus seipsas: sed suas causas.

Et scias quod nomen flegmonis in lingua grecorum est absolutum super omne quod est inflammatum: deinde dicitur de omni a parte calido: postea dicitur de eo quod est ex a parte calido cum proprietate predicta et non caret inflammatione propter coartationem sanguinis et opilationem meatuum.

Dico distinguit nomen flegmonis quod erat equocum ut appareat quod non loquitur de ipso in omni sua significatioe, dicit ergo et cetera. Et non caret inflammatione, Dico ostendit quod maxime a parte sanguineo competit hoc nomen flegmon, quia flegmon dicitur quasi flamma, modo maxime apparet in flegmone flamma propter complexionem sanguinis et coartationem meatuum. Unde in flegmone est inflammatio ratione materie calide: sed quantum est ex hoc sit maior inflammatio in herisipila, est et ibi inflammatio: ratione complexionis et coartationis sanguinis, et propter hoc est maior pulsatio in flegmone quam in herisipila: quia sanguis coartatur in artaria plus, unde non potest ita euertari: sicut in herisipila, et ideo augetur et fortificatur pulsatio: et ideo id nomen flegmon competit apostemati sanguineo.

Et parum quod dicitur conuenit ut flegmon sit simplex sed secundum plurimum ei associatur herisipila: aut durities

aut neruofitas.

Dico ostendit cum quod maxime componitur et associatur, et dicit quod raro attingit quod flegmon sit simplex: sed secundum plurimum associatur ei herisipila: hoc est quod cum sanguine miscetur colera, vel est ibi aliquid per subtilis que proportionatur ad coleram. Et durities hoc potest esse: vel quia admiscetur humor melicus grossus cum sanguine, unde apparet ibi durities ad modum sclerosos, vel quia sint in eo humores sanguinei grossi, ut quia sit sanguis grossus in se, unde apparet ibi durities ad modum sclerosos, vel potest ibi durities apparere ex repletione et extensione: que fit in parte ratione multitudinis materie coartate in loco. Sunt furiositas, id est ignis periculosus hoc est quoniam cum sanguine admiscetur ibi aliquid humores subtilis aduretes, unde flegmon tunc proportionatur ad ignem periculosum vesicantem, unde quia ut plurimum cum sanguine associatur aliquid unde predictum: ideo raro attingit quod flegmon sit simplex: sed ut plurimum associatur ei.

Et habet tres causas de quibus sunt antecedentes corporee ex repletionem aut malitia humorum cum debilitate membri recipientis licet non sit repletio neque malitia humorum.

Dico inquit causas flegmonis, et duo facit, primo enumerat causas quasdam que sunt antea ratione quarum ut plurimum fit a parte, et ponit quasdam causas que sunt primitiue, et ibi, (Et de eis sunt primitiue) Causa autem primitiua non ponit, quia hinc causis antea hinc primitiue, quia cause antea humorales sunt cause primitiue quoniam actu faciunt a parte. Quaedam sunt antea corporee, dicitur corporee ad duas causas primitiuarum, quia cause primitiue non dicitur corporee a medicis secundum quod appetit per canone, sententia, ubi describit omnes causas, cause autem antea sunt cause corporee, scilicet humorales aut complexionales ex quibus aduenit dispositio non per aduentum: sed aliquo mediante ut mediatis causis primitiuis, cause autem primitiue sunt cause corporee ex quibus adueniunt dispositiones aduentum per. Cause primitiue non sunt corporee ex quibus peruenit dispositio: aliquid aduentum per et aliquid non per: intelligitur quod non dicitur primitiue cause non corporee: quia sint omnia incorporee: quia non est verum, quia manifeste videtur quod cibum et potum et cetera sunt corpora: sed dicitur incorporee a medicis, quia non tenent se ex parte corporis, unde siue sint totaliter extrinsecum a corpore nostro: sicut cibum et potum et cetera, siue non teneant se per ex parte corporis: sed ex parte anime: sicut accitua anime que dicitur cause primitiue, quia se tenent primo ex parte anime. Cause autem antea et primitiue dicuntur corporee: quia tenent se ex parte corporis nostri: sicut sunt humorales complexionales et corporee. Dubitationes autem que cadunt circa istas causas absolute non spectant ad istum locum: sed ad primum librum ex repletionem. Repletio, n. corporis est causa ante apostematis secundum quod potest apparere ex dictis: aut malitia humorum cum debilitate membri recipientis supplet et fortitudine membri expellentis. Humor autem expellitur a membrum: aut quia multus: aut quia malus a membrum fortibus ad membrum debilia, et ibi figuratur propter debilitatem membri non potentis expellere: et fit apostema. Et addit Aui. et dicit dato quod non sit repletio neque humorum malitia in corpore debilitas membri potest esse causa apostematis.

Sed tu, d. quomodo potest hoc esse si ibi non sit repletio humorum neque malitia cum cause materiales apostematis sint quatuor humores aquositas ventositas, non igitur videtur posse fieri a parte nisi supfluat aliquid humorum. Nos possumus dicere duobus modis, uno quoniam dicit Aui. licet non sit in corpore repletio neque malitia humorum: quod Aui. intelligit non quod non sit in corpore aliqua plenitudo, sed quod sit ibi parua plenitudo. Vel potest aliter dici et melius quod dato quod non sit aliqua repletio neque malitia humorum in corpore potest esse membrum debile causa apostematis propter duo, primo quod si sit aliquod corpus quod habeat aliquod membrum debile vel a principio generationis vel ex alia egritudine et alia membrum

habeat fortia: tunc illud membrum debile propter sui debilitatem non potest nutrimentum sibi proprium digerere et sibi assimilare: nec potest ei superfluum expellere quare multiplicat ibi superfluitas ex indigestione. quia non potest superfluitates que ad eum transmittuntur expellere. id potest esse causa apatis. **C** Item et si aliquod membrum sit debile quantum ad corpus sit mundum generant superfluitates in eo ratione cibi et potus: et expellunt membra alia superfluitates ad illud membrum debile: que superfluitates figunt in eo ratione debilitatis ipsius: que et potest esse causa apatis secundum quod appetit in multis: que habent aliquid membra debilia valde naturaliter vel accitatur: in quibus quasi toto tempore figit materiam et adunat et inducit tumorem in membrum quantum ad corpus: illud corpus videatur esse inaniatum. id non repletum. Et intellige ulterius quod Avicenna non ponit omnes causas anteriores: sed ponit maxime illas secundum quas vltimum contingit. **C** Sed tu potes eas colligere in summa: quia cause anteriores quedam sunt ex parte materiam: quedam ex dispoitione membri. Ex parte materiam est repletio ex quatuor humoribus et aquositas et vetositas: et hec siue sit ibi potest in quantitate siue in qualitate: ex parte dispoitionis membri quedam sunt ratione debilitatis et fortitudinis: quedam ratione sube quedam ratione viarii quedam ratione situs. **R**atione debilitatis duobus modis: quia aut debilitas est in membrum naturaliter ratione speciei: quia debile ita creatum est de intentione agentis ut cutis ut sit receptiva superfluitatum: ut in huius. **S**ed in de accitatur et morbo. Etiam debilitas est in membrum particulari. scilicet ratione individui ut in vno homine est debilitas oculorum: et in alio epatis: et in alio stodi. Et hec debilitas potest esse duobus modis. scilicet ex principio generatois vel ex causa temporalis: sicut ex egritudine ratione sube membri est causa anterior: ut quoniam membrum ex intentione nature creat rare sube ut facile recipiat superfluitates membrorum principalium: sicut est caro lesa in tribus reflexionibus: ratione viarii: ut quoniam vix vix expellunt superfluitates sunt naturaliter stricte vel opilate: vel accitatur. tunc. n. prope superfluitates membri vel alie aliunde sibi misse non potest expelli: quare retinentur ibi: et sic potest facere apata. **C** **R**atione sit: ut quia membrum sit positum in inferioribus: vix citius currunt ad ipsum superfluitates: sicut est anus etc. **C** Deinde cum dicit.

C Et de eis sunt primitiue sicut contusio aut icisio aut fractura aut dislocatio aut vlcera que multiplicantur in membrum quare declinat ad ipsum materiam pro dolore debilitate: et fortasse declinat ad ipsum materiam materie et retinentur in vix que sunt debiliores sicut accitatur cum vlceribus et scabie apata in locis vacuis.

C Dic ponit causas primitiuas flegmonis: et dicit. et de eis. scilicet causis flegmonis sunt primitiue sicut contusio etc. scilicet a percussione. quia contusio percussat humores in loco. Item quia contusio dolore inducit. ut autem regitina totum sentiens nocumtum currit illuc cum posse suo ad defendendum. scilicet cum calore et sanguine et spiritu. postea sicut causa maioris apatis. vix si non habet percussione non curret illuc cum spiritu et sanguine: imo diuertetur potius ab illo loco: sed quia percussio caret: et illa non vix: currit illuc ut defendat. sed ex tali cursu sequitur potius nocumtum quam iuuamemum. Aut vlcera que multiplicantur in membrum: quare declinant ad ipsum materiam pro dolore et debilitate et dolore supple que inducit in membrum: et tunc pro dolore et debilitate attrahit humor ad illud membrum que est causa apatis et maxime flegmonis. quia humor que currit ad locum debilem et dolentem est maxime sanguis et spiritus.

Sed hic est dubitatio. pro quia ponit debilitatem membri iter causas anteriores. **C** Item et ponit dolorem iter causas primitiuas. et superius dicitur est quod est causa anterior: cum mala copio sit illud quod facit dolorem: vel solo continui. **C** **D**icitur ad primum quod debilitas membri bene est in se causa anterior: quia causa corporalis: sed ratione cause illius quare hic ponit. quia causa eius sunt talia vlcera ponit causas Avicenna causa primitiua: quia causa eius primitiua est. vix pro Avicenna ponit eam causas ante considerando eam secundum se: vel et pro respectu ad causas suas que

est causa anterior. hic autem dicit eam primitiua pro respectu ad eam primitiua. Sic etiam dicas de dolore qui est causa anterior ratione cause sue immediate prope: sed ratione cause prime dicit hic Avicenna. ipse est causa primitiua. Quomodo autem dolor est causa apatis appuit supra. Et fortasse declinat ad ipsum. scilicet locus. vbi sunt vlcera materiam: et iste retinentur in vix: que sunt debiliores eis: sicut accitatur cum vlceribus et scabie sint in pede: tunc attrahunt materiam: et trahuntur do per loca vacua ibi retinentur. quia ille vix et membra sunt natura recipe superfluitates et faciunt apata in locis vicinis: sicut in igne: et si sit in brachys attrahunt materiam sub assellis: et ibi faciunt apata: quod quidem est a causa primitiua referendo hoc ad causas primo mouentem. **C** Et nota hic et circa parte precedentem quod causa primitiua non potest esse causa apatis sine antecedenti: que. scilicet est humoralis: quia bene potest esse causa apatis sine causa antecedente que est debilitas vel repletio membri. sed non potest esse causa apatis sine humore. quia oportet de necessitate quod causa apatis immediata sit humor siue ille humor sit laudabilis siue illaudabilis. sed causa anterior bene potest esse causa apatis sine primitiua que obuiat immediate membrum: sicut icisio et contusio etc. sicut si currat repletio humoralis fortitudo membri expellens et debilitas membri recipietis: que omnes sunt cause anteriores possunt esse causa apatis sine omni causa primitiua obuiate corpori pleno in generatione talis apatis.

Sed tu. d. Avicenna sequenti causa: diuersificat curam flegmonis quoniam est a causa antecedente et quando est a causa primitiua. Si ergo tu dicit non potest fieri apostema sine causa antecedente: tunc ergo non diuersificat cura. **R**pondeo quod Avicenna intelligit de causa antecedente que est humor repletio in corpore siue bonorum siue malorum: vel de causa antecedente que est causa complexionalis que est in membrum ratione culus attrahuntur humores ad locum et faciunt apata: et sine ista bene potest fieri apata. quia potest fieri a causa primitiua que facit apostema non solum per attractionem humorum: sed quia concutit humorem existentem in loco sine membrum. Sed est intelligendum quod causa humorum siue sit superfluum siue non: et sine ista non potest fieri: et penes istam causam Avicenna non diuersificat curam inferius: sed penes illam que est ex repletionem corporis. quia aliter curat quando apostema est ex causa antecedente. et aliter quando est ex causa primitiua. **C** Item etiam aliter curat quoniam primitiua obuiat corpori mundo: et aliter quando corpori repleto: in quo est causa antecedens que est repletio: sicut apparebit infra. **C** Item caderet alie dubitationes: sed non spectant ad hunc locum. **C** Deinde cum dicit.

C Et augmentum quod est eius declarat additionem magnitudinis et tensionis: et statim ipsum pro fine eius: et illic aggregat materiam si debet aggregari: et declinatio incipit redere ad lenitatem et debilitatem.

C Dic distinguit et declarat tempora flegmonis. secundo circa hoc ostendit quod flegmon est malum. secunda ibi. (Et mala est). Quid. d. primo patet.

Queritur quare Avicenna non declarat hic principium flegmonis. Dico quod hic non fecit mentionem de ipso. quia principium in apatibus: et in flegmone secundum istum modum est manifestum de se. quia tunc est principium quoniam incipit tumor. **C** **U**lterius est notandum quod distinguuntur tempora in flegmone in quolibet apostemate tripliciter. vno modo ex parte essentie apostematis. scilicet a parte tumoris et quantitatis. et isto modo distinguuntur: sicut distinguit Avicenna. Alio modo distinguuntur penes digestionem et indigestionem: et tunc est principium quando materia est indigesta: et augmentum quando apparet materia manifeste digeri sed non complete: et status est quando perfecta est digestio: et secundum hoc illud apostema quod erat in statu secundum primum modum est in principio secundum istum modum: postquam completus est tumor: tunc aggregatur materia: et incipit aggregari. ut dicit

Optima distinguit tempora apostematis penes esse rotalia, et penes alium et penes materiam in sup locum dam.

Auicēna in littera. ¶ Tertio modo distinguunt rōne accidētū: vt tūc est pncipiū quādo sunt leuia accidētia: in augmento quādo fortiora: in statu quādo vltimantur. In declinatōe quā declinat: et h̄ hoc illōd āpa quod est i p̄n^o vel augmēto f̄m z^m modū esset in statu. qz in gñatione saniei accidūt dolores et feb. magis q̄ facta sanie. vt dicit Dy/ po. Mōdo p̄ma distictio est gñalior z^o. qz ista nō cōpetit nisi āpatib^o q̄ aggregāt sanie. Iterū est tertia distictio gñalior sc̄da: qz cōpetit plib^o. sed p̄ma distictio est magis eēntialis q̄ sc̄da. qz illa accipit ab accētib^o. ista aut ab eē āpatib^o. et ideo Auicē. loq̄t hic de omni flegmone cōi: et nō solū de eo qd̄ facit saniem. Et etiā p̄ma distictio est eēntialior sc̄da. ideo Auic. ponit distinctionē tēpōz flegmonis penes tumorē: et nō ponit sc̄daz: neqz tertiā. ¶ Deide cū dicit.

magno
in p̄lo
magis
h̄ v̄s
h̄m p̄at
nie m̄
equum
vt
de h̄m

¶ Et mala ē q̄ nō rēdit ad declinationē: neqz aggregat sanie: et huiusmodi qd̄ pducit ad mortem mēbri et putrefacit ip̄s. Et multoties qd̄ fit illud ppter magnitudinem apostematis et multitudinem materiei ipsius: et multoties fit illud causa malignitatis materiei si apostema fuerit paruum.

¶ Dic ostēdit qd̄ flegmō ē malū: qz illōd flegmō ē malū qd̄ nō rēdit ad declinationē. i. ad resoluōnē: neqz aggregat sanie. s. bonā. et illōd qd̄ pducit ad mortē mēbris aggregat sanie. s. malā q̄ d̄ virus sicut est in fistulis et vlcērib^o malis. reliq̄ que dicit Auic. patēt: qd̄ etiā dixit in p̄cedēti caplo.

¶ Et tu qd̄ scis illud qd̄ rarificat: quā pulsatio incipit i itensione et inflāmatio incipit i sedationē.

¶ Dic ponit signa termiatōis p̄cessus āpatis. et diuidit in duas. qz p̄mo facit hoc. sc̄do ponit quoddā signū p̄noticiū flegmonis maligni. sc̄da ibi. (Et scias qz que vicinātur) p̄ma in tres. ¶ P̄mo ponit signū resoluōis. ¶ 2° ponit signū aggregatōis. ¶ 3° ponit signū quōd̄ vertit ad putrefactionē et corruptionē mēbri. sc̄da ibi. (Et scias illōd qd̄ aggregat) tertia ibi. (Et scias qz putrefit). ¶ Dic p̄. et tu qd̄ scis illud qd̄ rarificat. i. resoluūt quā pulsatio incipit in itensione: hoc est itēdit vel auget inflāmatio incipit in sedationē. i. minuit. ¶ Sed ista dicta Auicē. v̄r esse p̄uersa.

¶ P̄mo qz rasis ponit qz signū resoluōis est quā minoratur āpa cū diminutōe pulsatiōis et doloris. ¶ Itēz ēt ista v̄ba v̄r esse v̄ria. qz si inflāmatio minuit de necessitate ēt pulsatio minuit: qz pulsatio est ppter desiderū euetationis. desiderū aut euetationis est rōne maioris calitatis. q̄ si inflāmatio minuit et pulsatio: quōd̄ ḡ intēdit: vt dicit Auic.

¶ Nos possum^o vno modo exponere dictū Auic. quā dicit. Quā pulsatio incipit in itensione. s. qz sentit in declinatione pulsatio ad modū iectigatōis vel aggregatōis puriginis: qz quā mā resoluūt subtiliat et ad nām vaporis p̄portionatur: qui qd̄ vapor est causa iectigationis et puritus. vt dicit Gal. 5° de accidētī et morbo. sic ḡ tūc isto modo nō itelligit Auic. per pulsationē: pulsationē arteriaz que fit rōne caliditatis. sed itelligit per pulsationē iectigationē puriginis: et ista talis pulsatio itēdit quā materia rarificat: vt dictū est. ¶ Vel possumus dicere alio modo et melius qz in pulsatione arteriarum sunt duo motus. Nam pulsus est cōpositus ex duob^o motib^o. vnus motus est dyastoles qui est ad refrigerationē inflāmatōis: et iste mot^o fit ad dilatādum artarias. Alter mot^o est hic qui d̄ sistoles qui est ad expulsiōnē. et iste motus fit ad constringendū artarias. modo in pncipio apostematis: et in augmento et statu qz istis t̄pib^o est magna calitas auget pulsus rōne dyastolis. quia dyastoles est ad refrigerandū. In fine autem apostematis minuit inflāmatio et resoluūt et expellit aliqd̄ materiei. et ideo minuit pulsus rōne dyastolis. qz nō indiget

tūc tāta euētatiōe: sed auget rōne sistolis que est ad expellendū supfluitates. qz tūc resoluūt mā flegmonis. sic ḡ tūc Auic. itelligit qz auget pulsatio. i. pulsus rōne mor^o i sistole. sed dimiuit rōne mor^o dyastolis. et isto mō itelligit Rasis et alij auctores qz dimiuitio pulsationis est signum declinationis. et p hoc p̄ solo ad rōnes. qz d̄z exponit: quā pulsatio. i. expulsio materiei incipit in itensione. i. auget: et est filis iste text^o cuiā quē ponit Auic. in 3° ca^o. de signis vlcērum oculoz: et est iste. Et quā sanies inuenit in eo qd̄ supponit alba significat dolorē debilē et pulsationē fortē. itelligit enī pulsationē fortē. i. expulsione fortē. qz quā sanies est gñata dolor est debilis et expulsio materiei fortis

¶ Et scias illud qd̄ aggregat p additionē pulsationis et caliditatis: et fixationē vtriusqz.

¶ Dic Auic. ostēdit signa apostematis quā tendūt ad sanies et p̄z qd̄ dicit: qz in gñatione saniei accidūt dolores fortes et febres magis q̄ facta sanie. ¶ Quare autē in gñatione saniei auget pulsatio pōt apparere ex dictis in p̄cedēti capitulo: et videre qz nō solū pulsatio est signū p̄fecte sanie: vt dictum est. sed bene oportet qz sit ibi pulsatio vt dictum est. sed signa eius p̄fecta sunt: qz tumor āpatis est in eo augmentatus: qd̄ est possibile: et non diminutus per ifrigidatā. vt dicit Rasis: nec per resolutina tumor nec dolor et pulsatio: imo figit pulsatio et dolor: sed ad dolor et pulsatio: et lenitur locus. vt dicit Rasis. i. mollificat et albescit. bec. n. sūt signa p̄fecte saniei.

¶ Et scis illud qd̄ putrefit p̄ digestionis difficultatē et tenebrositatē et vehemētiā rēfionis.

¶ Dic ponit signa āpatis tēdētis ad putrefactionē et corruptionē mēbri: et diuidit in duas. nā p̄ facit B. z^o ostēdit qre mēbrū putrefit et corrupit. z^o ibi. (Et scias qz dū non submergit) p̄z qd̄ dicit. ¶ P̄mo p̄ difficultatē digōis: qz quā mā difficulter digerit: tūc est signū qz mā vincit nāz potit^o q̄ ecouerso. nā aut vincit a mā: aut qz est multa: aut quia mala vt dictū fuit supra. Et tenebrositates. s. loci. quia tenebrositas loci seḡ corruptionē et mortificationē mēbri. Et vehemētia rēfionis: qz quā est ibi vehemēs tēfio: tūc est signū qz mā nō digerit: et p̄ n̄s ē signū corruptōis mēbri. quia quādo materia digerit tūc est signum qz locus limitur vt dictum est.

Sed circa istas ptes est dubitatio. qz Auic. videtur esse diminutus et supfluus.

Nam Auic. hic solū tres termiationes āpatis ponit. s. quia aut resoluūt aut maturat: aut pducit ad mortē mēbri. ¶ Uide^o p̄mo esse dimiutus. qz ip̄e p̄mo canone fen sc̄da dicit. qz apostema calidū: aut resoluūt aut maturat aut lapidat. Et hoc etiā ponit Rasis. v̄r ergo p̄mo qz sit dimiutus: qz non ponit qz cōuertat ad duriciē. hāc aut determinationem non tangit. quare rē. Iterū videt esse supfluus qz ibi non ponit hanc terminationē ad mortem mēbri. s. militer nec Rasis. hic autem ponit. quare rē. ¶ Querit ergo que sit causa hui^o diuersitatis. Possumus dicere qz Auicē. non fuit dimiutus: eo qz hoc quod conuertit ad duriciē comprehendit Auicē. sub resolutione. quia aut resoluūt apostema totaliter: cuius signū est vt dicit Rasis qz minoratur apostema cum diminutione doloris et pulsationis. aut resoluūt subtile et indurat grossum: et sic cōuertitur ad duriciem: cuius signum est. vt dicit Rasis: qz minorat dolor et minoratur magnitudo apostematis et additur eius duricies. ¶ Nec etiāz fuit supfluus. quia Auic. in p̄mo. et Rasis non posuerūt qz apostema conuertat ad corruptionē mēbri: et hoc ideo: quia raro contingit hoc. s. qz materia totaliter vincat naturam. ¶ Unde Auicē. in p̄mo et Rasis loquebat de fine āpatis facto a nā saltē aliquo modo. hic v̄o loq̄tur de omni fine āpatis. et ideo

Signum p̄p̄
non gēgnat
p̄m̄

de rē calid
in signis
postematū
in quib^olib^o

Quicq. ponit illuz finē que nō ponit in pncipio nec Rasis
Unde nota q mā apatis: aut vincit nām z tunc mēbz
uertit ad mortē z putrefactionem: aut vincit a nā: z hoc
duplr. s. cōplete: z tunc mā resoluit totalr: aut incōplete: z
tūc pcedit via resolutōis: z tūc resoluit subtile z grossum
idurat: aut pcedit via digōnis: z tūc uertit ad sanie.

Et scias q dū non submersit naturā materia
non puenit ex ea apostema: z respirat p ignem
eius qd apparet exterius.

Dic Aui. reddit causam quare āpa uertit ad mortē z
corruptionē mēbz. Et dicit. Et scias q dū nō submer-
git. i. dū non vincit nā mām. s. apatis nō puenit ex ea. s. mā
āpa. i. collectio saniei: supple nec respirat. i. nec ēt resoluit
per poros: z p ignē eius qd appet exterius. i. per opationes
medicīne calē que apponit exterius. vñ legē p ignē. i. p ca-
lorem eius. i. medicīne que apponit exterius: s. supple ta-
lis mā pducit ad mortē mēbz z putrefactionem. qz si mā
nō resoluit: nec pducit sanie uertit ad putrefactionem.

Et notādū q hie iuenit duplex lra. vna que dicit natu-
ra mām: z tūc exponit: sicut dicitur est. s. qz oñdit cām qre
āpa uertit ad putrefactionē: qz dū nā nō vincit māz: sed
potius mā nām nō fit inde sanies nec resoluit: s. putrefit
z corripit mēbz. Alia lra iuenit que dicit nām mā: z tūc
talis erit itellect. Et scias q mā. i. q mā vincat naturam
aliq mō z nō totalr mā a nā: z tūc nō facit inde āpa. i. colle-
ctio saniei. quare in terminatione apatis ad saniez aliquo
mō vincit nā a mā totalr. Et pro sed. s. talis materia respi-
rat. i. resoluit p ignē. Et sic exponēdo Aui. reddit cām re-
solutōis apatis: qz qñ mā non vincit nām aliq mō: s. to-
talr vincit mā: tūc nō facit sanie: sed resoluit. credo p māz
lraz eē meliorē. Ulteri notādū q hoc qd dicit p ignē
eius qd appet exteri pōt referri ad opationē medicīne: vt
qz mā resoluat calore medicīne que calozē vocat ignem.

Uel pōt exponi sic. qz referat solū ad compationē na-
ture sic exponēdo respirat. i. resoluit per poros exteriores
ad modū ignis. qz cum materia qñ resoluit subtile eleua-
tur in vaporē z cōuertit in ignem.

Et scias q qñ vicināte pustule demenulati
indicāt demenul malignuz.

Dic vt dcm est Aui. ponit quoddā signū apatis maligni
s. pnoticū flegmonis maligni z dicit. Et scias q qñ vici-
nāte. s. multe pustule: qz pmo oriat vna z iuxta illaz alia: z
sic multe in numero: indicāt. n. zē. dumelati. i. ad modū car-
bunculi idicāt adumul malignū. i. carbūculū venenosum
z malignū. Et ille ples pustule significāt sup multitudinē
māe z malignitatē ipsi. z iō sē sic dumul magne malitie.

Et oz vt i potu tribuat hñti āpata iteriora aq
endiute zaq solatri cum medulla cassie fistule.

Dic determinat de flegmone practice: z diuidit in duas
quia primo ponit quādam curam incidentem z cōmunes
in cura apostematū calidoz interiorū. secūdo psequi-
tur curā flegmonis exterioris de quo pncipalr est hic intē-
tio. z ibi (Lū accidit flegmō). Et tu dices quō ponit
hic curā apatū iterioz caloz cū determinet diffuse de cu-
ra ipoz i 3 lib. Dico q bñ ppe z pncipal itētio Aui. ē h de
terminare de apatib exteriorib. z diffuse dterminat de ite-
riorib in tertia. z qd hic dicit de apatib iteriorib icidēta-
liter dicit. z solū dicit h hic nobis vt reducat nobis in me-
morā dterminatio de ipsis facta in 3: vt illuc pro cura re-
curramus: vt ēt oñdat q illō qd hic segtur sit: de cura fle-
gmonis exterioris z nō iterioris. z ideo de eo qd hic dicit.
Aui. hic de illis non expono. Et sigs vult curā ipsorum
complete recurrat ad librum tertium: vbi sufficienter di-
ctum est de ipsis.

Am accidit flegmō a causa primitiua
non deest qñ aut cā primitiua: z eius
vestigium inueniat mundificationem
corporis aut repletionem.

In isto caplo Aui. psegur de cura flegmonis accitis in
exteriorib corpis. Et diuidit in duas fm q flegmon pōt
accidere duplici cā. s. pmitiua z anti. Pmo g ponit curā ipi-
us qñ est a cā pmitiua. z qñ accidit a cā ante. z ibi. (Cum
aut cā est añs). pma in duas. nā flegmon accis a cā pmiti-
ua pñderat duplr. vno vt obuiet corpi mūdo. alio vt ob-
uiet corpi pletozico. Pmo g ponit Aui. illā diuersitatē fle-
gmōis accitis a talib causis pmitiuis. z ponit curā ei. s. z
istā diuersitatē. z ibi (Oz si obuiet) Quid dicat p pz.

Sed hic est dubitatio. videt enim q non debeat
attendī in cura flegmōis diuersifica-
tio penes causam primitiuam z penes causam antecede-
tem. Primo. quia Almanfor z Rasis ponit curāz fle-
gmonis: z tamē non docet diuersificare curāz penes has
cās. Iterū ēt Hal. i tegni. n docet diuersificare curā pe-
nes istas cās. Itē Hal. i. 13. de ige. sani. vbi pōit curā āpa-
tis n docet diuersificare curā penes has cās. Preterea
Hal. vñ velle. 4. de igenio sani. qz a causis pmitiuis nō sit
bñ sumere curatōis igeniū. vñ iste suus text est. Dico gñi-
bil pmitiuiū significatiōne curatōis ostēdere. frustra g vñ
ponere diuersitatē curatōis in flegmone penes cām pmi-
tiuam z antecedentem.

In oppositū ē Alyabas in de dispōne regali. Et
Aui. h. z i p canōe fen. 4. ca. d cura
apostematū. q ponit diuersitatē in curatione flegmonis
penes istas causas.

Ad hec possumus dicere breuiter vnica re-
sponsione ad obiecta q
causa primitiua non diuersificat curā: nec ab ipsa sumitur
curatōis igeniū p: z p se vt dicit Hal. p allegato loco: s. cā p-
mitiua vt ibidē dicit: facit ad cognitionē aliqñ morbi. vt
puta qñ morbz non est in ppatulo. z ex pñti facit ad curā.
tūc nō est frustra de causis pmitiuis ingreere in curatione
imo est vtile: sicut appebit in vulnerib capitis cū fractu-
ra cranei. ibi. n. qñ nō apparet ad sensum fractura cranei:
z dubitam de ipo: tūc ingreere de causis pmitiuis est vtile.
sed qñ apparet fractura ad sensum: tūc ingreere de causis
pmitiuis nihil pfert ad curā. z iō dicit Hal. i. 2. cap. p dicto
q oz scire pmitiua: eo q aliqñ dat adiutoriū ad cognoscē-
dū morbū. Sed si loc morbi sit in ppatulo vt possum sen-
sualr cognoscere: tūc nō est necesse cāz pmitiua cognosce-
re. vñ dico hic ad ppositū q ingreere hic de cā pmitiua est
quoddā signū dispōnis corpis: qz cā pmitiua obuiare pōt
corpi mūdo z corpi repleto: s. a cā ante fit solū āpa in cor-
pore nō mūdo. Vñ āpa fiēs a cā ante necio fit in pctō hūo-
rum in qto z qli. S. cā pmitiua pōt accidere corpi mūdo
vñ cā pmitiua nō facit nisi ad dispōnis z corpis cognitio-
nem. qz alr curam āpa accis corpi mundo: z alr corpi re-
pleto. Vñ si possum scire qñ corpi est mūdū vl imūdum
absq pñderatiōe cause pmitiue: tūc de ea ingreere foret in-
utile: s. hoc aliqñ sciri nō pōt nisi p pñderatiōne cause pmi-
tiue. z iō inutile est de eis aliqñ ingreere. qz āpa non pōt
euenire corpi mūdo nisi a cā pmitiua. vñ si āpa non adue-
nit a cā pmitiua iam stat: scio q ibi peccāt hūozes aliquo
mō. Et iō Aui. z Alya. docēt pñderare cām pmitiua. Et p-
pter hoc eadē est cura quoddāmō apatis: qd fit a cā pmiti-
ua que iuenit corpus repletū z ei qd accidit a cā anti fm
qd appet p Aui. p cāone fen 2. ca. de curatōe apatū: qz in
vtroq debem purgare: postea debem mām repcutere.
Uex est tñ q min idiget mā repcussioe qñ ē a cā pmi-

Si in manifeste colligimus fortitudo cum resoluit apofomata, pmo dicitur in mō dicit Avicenna. z nāma quod dicitur in lat. Sec. o. v. vñ hie vñ pōt nō pōt hie minor dicit ad ex hie mandan materiam de per perot nō valet ex halaripa sup sumor qz mihis co for cū dicit hie gōpūm sanias.

in rubio qm dicitur

tita cū corpis repletōe. qz mā est ibi plus ꝛculcata: fm qz appebit postea: ꝛ ppter hoc dixi qz quodāmo eadē ē cura.

¶ Itēz etiā cā p̄mitiua facit ad cognitionez morbi. qz si āpa est a cā p̄mitiua: scio qz mā in ip̄o plus ꝛculcata est: qz si sit a cā aīti. Et iō āpa qd ē a cā p̄mitia: ꝛ dato qz cā p̄mitiua adueniat corp̄i repleto idiget minozī rep̄cussione qz illud qd est a causa aīcedēti fm qz postea apparebit. Sic ergo appet qz causa p̄mitiua nō facit nisi ad cognitionē di/ spositionis corp̄is. ex ꝛsequēti facit ad curationez: sed non per se. Et per hoc patet r̄sio ad textū. S. qñ dicit: dico qz nihilominus p̄mitiuus. ¶ Ad alias auctes possumus r̄/ dere duplr. vno modo qz auctores non posuerūt ꝛsidera/ tionem de causa p̄mitiua: qz raro ꝛtingit qz āpa adueniat corp̄i mūdo. sed etiā si accidat a causa p̄mitiua v̄pl̄imum accidit corp̄i repleto. ꝛ tūc qz eadē est cura ipsius siue acci/ dat a causa p̄mitiua siue aīcedēti: ꝛ iō auctores illi nō fe/ cerunt mentionē de causa p̄mitiua. Alio modo possumus dicere qz comp̄hendit cām p̄mitiua ꝛ ꝛsiderationē ipsius qñ ingrit vtrum corp̄us sit repletū aut nō. ¶ Auicē. aut ꝛ Alyabas vltra hoc fecerūt mentionez de cā p̄mitiua vt p hoc declararent nobis meli⁹ dispōnes corp̄is ꝛ āpatis fm qz dictuz est. ꝛ ideo isti sine dubio cōpletius ꝛsiderauerūt qz illi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qz si obuiet mūdificatiōi non est necessariuz nisi curatio apostematis inquātum est aposte/ ma: ꝛ curatio apostematis inquātū apostema est extractio materie extranee que facit accide/ re apostema: ꝛ illud fit per mollificatiua ꝛ re/ solutiua lenia sicut emplastrum de farina triti/ ci cocta cum aqua ꝛ oleo. *reiafarmacū nota.*

¶ Dic p̄fertur curaz flegmonis facti a causa p̄mitiua fm p̄dictā diuersitatē. ꝛ diuidit̄ pars hec in duas. p̄mo ponit curam flegmonis facti a causa p̄mitiua qñ causa p̄mitiua obuiat corp̄o mūdo. ꝛ ponit curā qñ accidit corp̄i reple/ to. ꝛ ibi. (Cum aut̄ inuenit corp̄is repletionē). Prima in duas. p̄mo ponit modū curatiōis per euacuationē isensibi/ lem materie āpatis. ꝛ per euacuationē sensibilē. secūda ibi. (Et qñqz excusat). Dicit ergo qz si obuiet ꝛ. ꝛ curatio āpatis inquātū est āpa est extractio m̄ae extranee. i. reso/ lutiō ꝛ euacuatō m̄ae ex̄nee de loco āpatis. ¶ Ubi nota qz euacuatō totius corp̄is non est curatio āpatis inquātū est āpa: qz non euacuat de m̄a que actu facit āpa. vñ euacua/ tiō totius corp̄is non directe respicit m̄am āpatis. sed per ipsam ꝛhibet̄ fluxus ad āpa. ¶ Itēz etiāz rep̄cussio non debet āpati inquātū est āpa. sed debet rōne materie fluē/ tis que est parata facere āpa vel āpa factū augere: sꝫ cura āpatis inquātū est āpa est euacuatō ꝛ extractio materie de loco āpatis. qz ita directe respiciūt m̄am facientē apo/ stema actu. Luz ergo in tali corpore mūdo non sit fluxus materie ad apostema cum sit corp̄us mūdum. ideo in tali apostemate nō est necessaria curatio apostematis nisi in/ quātū est apostema. i. extractio materie extranee que fit per mollificatiua ꝛ resolutiua lenia. ¶ Juxta quod nota qz resolutiuū calidū āpatis debet esse mollificatiuū. quia mollificatiua mitigāt dolorē ꝛ apiunt poros ꝛ habilitant m̄am per totū equalr ad resolutionē materie. Et non de/ bent esse desiccatiua. quia desiccaret̄ p̄mo subtile ꝛ relin/ queret̄ grossum. ¶ Itēz debet esse resolutiuū lene ꝛ nō forte: quia resolutiuū forte in tali casu nō competit tribus modis. Primo qz resolutiuū forte cū sit velocis resolutio/ nis resoluīt̄ subtile ꝛ relinquitur grossuz ꝛ idurat. ¶ Secūdo nocet: qz forte mordicat locū lesū ꝛ non mitigat do/ lorem. qz fortia resolutiua sunt multū calida: quoz ē moy/ dere. in hoc aut̄ casu indigemus multum mitigatione do/

lois ne ppter dolorē apostema augmētetur: sꝫ corp̄us sit mundū. ¶ Tertio nocet rōne sup̄calefactōis quā iducit̄ in mēbro: que maxime cauēda est in apostemate calō: sic qz in tali āpate debet poni resolutiua lenia ꝛ mollia: sicut emplastrū de farina tritici cocta cuꝫ oleo cōmuni ꝛ aqua: qz illō emplastrū rōne olei resoluīt̄ ꝛ mollificat eo qz oleū est resolutiuū ꝛ mollitiuū fm qz appet per Hal. in de sim/ plicib⁹ medicinis. Rōne tritici. i. farine que aliquātulum calida est resoluīt̄. rōne aque mollificat.

¶ Et quādoqz excusat scarificatio laborē et p/ p̄rie qñ apostema est multe m̄aei.

¶ Dic Aui. ponit aliū modū curādi per euacuationē mate/ rie ex loco āpato. Nā modus euacuatōis p̄dictus fit isensibi/ liter per poros. Iste vō modus euacuatōis est alius: quia sensibilr̄ fm qz inuit Hal. in tegni. caplo de cura āpatum. Uñ dicit: qñqz excusat scarificatio laborē. i. in resoluēdo cū medicis solū. Dicit aut̄ laborē. qz maior labor ē eua/ cuare m̄am āpatis cum resōlone medicinarū qz cū scarifi/ catione. qz resolo cum medicis non fit statim: sed in longiozi tpe qz resolutio cū scarificatiōe: qz ibi mā resoluīt̄ isensibi/ liter per poros qui sunt stricti: sed in scarificatione sūt vie/ large: vñ mā corpus egredit̄: modo ois cura d̄r laboriosa. ꝛ ideo dicit Aui. laborē: ꝛ p̄p̄e qñ āpa est multe materie. supple debet curari scarificatiōe. qz cum euacuatō per re/ solutionē sit debilis: v̄z est qz non competit in multa m̄a eo qz non resoluereť nisi in valde lōgo tpe ꝛ nimis manēs in mēbro possz esse causa corruptōis mēbri. ꝛ ideo tūc ma/ xime cōpetit scarificatio. qz cauet̄ d̄m piculū potēs eue/ nire in mēbro. ꝛ p̄p̄rie qñ eēt hic sanguis ex ꝛtusione con/ tusus ꝛ ꝛculcatus ne pus talis sanguis qz resoluat̄ putre/ fiat ꝛ corruptionē in mēbro pariat ꝛ mortē. ¶ Ulteri⁹ et̄ intellige qz post scarificationē debes apponere emplastrū resolutiuū ꝛ mollificatiuū. Uñ nō itelligit Aui. qñ dicit: qz scarificatio excusat laborē in resoluēdo absqz adiuto/ rio adimstrationis medicinarū resoluentiū. sed itelligit qz vltra medicinas d̄z fieri scarificatio: vt mā citius egredia/ tur ꝛ resoluat̄ maxime in casu vbi competit.

Sed circa istā partē est dubitatio. Dicit. n. Aui. qz qñ causa p̄mitiua obuiat mū/ dificationi corp̄is non est necessaria nisi curatio aposte/ matis inquātū est apostema. Sed videt̄ qz quantūcūqz obuiet corp̄o mūdo: tamē oportet corp̄us euacuare per textū Hal. i. tertia particula de igenio sanitatis. dicētis. Et non solum in plenitudine corp̄is: v̄z etiāz in eo t̄pato existēte purgatio confert. ppter magnitudinē morbi. nāz dolor ꝛ calor sunt causa attrahendi materiā ad apostema sꝫ corp̄is sup̄fluitas non abundet. ¶ Ad hoc est dicēdū sine dubio: qz vt dicit Auicē. qz si causa p̄mitiua obuiet corp̄o mūdo nō est necessaria curatio apostematis nisi in/ quātū est apostema. i. euacuatō materie ꝛ ipsius eradica/ tiō de suo loco apostemoso. sed ista euacuatō materie ali/ quando fit per eandē partē: sicut fit per scarificationem super locum. vel per resolutionē cum medicinis. aliquan/ do fit per deriuationem ad aliam partē. Nōdo quādo Halie. dicit. Qz non solum in plenitudine corp̄is ꝛ. Di/ cendum qz intelligit de purgatione non de illa que debe/ tur toti corp̄o que competit quādo corp̄us est plenum. sed intelligit de ea purgatione que est quasi deriuatio ad modum purgationis. vnde nō dicitur talis purgatio eua/ cuatio. quia non est euacuatō de qua sit curādum: sed po/ tius d̄r deriuatio. Et p̄p̄terea quādo purgamus vel s̄tobo tomamus rōne egritudinis magne ꝛ non rōne totius de/ bemus p̄z euacuare. qz non euacuamus: tūc nisi vt deri/ uemus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum aut̄ inueneris corp̄is repletionē. tūc

id est in intell...
geordur...
ex nimia...
calido m̄a cal...
si natiu...
scario hmetur...
hunc...
Commūdu...
scarificatiōe...
pomana...
fuligin...
pot...
ne materia...
ellenat...
uanti...
hy mon...
ran p̄re...
lan respic...
quam dam...
ex euacuatō...
ne eiusdem...
tribali...
exonerat...
in part...
lul...
si...
agui

in...
flutis...
q...
...

opz vt nō tangas apostema cū mollificatiuis: quoniam attrahet ad ipsum supra qđ resoluat ab eo: imo opz vt euacuet materia per flebotomiā z fortasse indiget solutione vētris: et cū feceris illud admistra mollificatiua.

¶ Dic ponit curā flegmonis facti a causa p̄mitiua quādo causa p̄mitiua obuiat corpori pleno. z diuidit̄ in duas: qđ p̄mo facit hoc. secūdo comparat apostema hoc ad ap̄a dicit̄ in curatōe penes cōuenientiā z d̄ntiam. secūda ibi. (Et eius qđ curatio) Dicit̄ ḡ. Cū aut̄ a causa p̄mitiua inuenitur corpis repletio. tunc opz vt non tāgat apostema cū mollitiuis. i. nō opz te incipe a curatōe ap̄atis in quātū est ap̄a. s. extrahere z resolvere mām ap̄atis: eo qđ aduēit illud nocūmentū qđ Aui. ponit dicens. Quoniā attraheret̄ ad ipsum zc. imo opz vt euacuet materia per flebotomiā. s. ante administrationē resolutiuoz z mollitiuoz: Et fortasse indiget solutione ventris. s. vt qz habeat ventrem constipatum vel abūdet cum sanguine aliquis humor alioz. Et cum feceris illud tūc admistra mollitiua. i. resolutiua lenia que dicta sunt.

Sed circa istam partem z p̄dictam est dubitatio. vtrū debeas repercutere flegmonē ex causa p̄mitiua qm̄ est in p̄ncipio post cozpozis. s. euacuationē. Et videt̄ qđ sic: qz Hal. in. 13. particula de inge. sani. dicit. qđ in ap̄ate fiēte duo intēdimus vnū est vt phibeamus futurū fieri. Aliud est vt factum deleamus: sed qm̄ ap̄a est in p̄ncipio: tūc est fiens: qz aliquid de materia est collectū in spongiositatibus mēbri. Et aliqd est futurū fieri cū apostema sit augmentans z ad statū futurū. ḡ tunc in tali ap̄ate duo attendenda sunt in p̄ncipio. vnū est phibere futurū fieri. aliud est factū delere. Sz futurū phibemus qm̄ materiā que est in fluxu repercutimus. ḡ tunc in p̄ncipio talis ap̄atis debemus repercutere. ¶ P. Aui. infra in p̄mo caplo dicit. qđ humectatio in p̄ncipio est timorosa. ḡ tunc in principio est timor vti mollitiuis. ¶ P. hoc videt̄ velle Aui. in seq̄nti parte dicens qđ nō indiget curatōe cū repercussione plurima in p̄ncipio. p̄ istum textū videt̄ Aui. velle qđ in ap̄ate qđ est a causa p̄mitiua competit repercussio. ¶ In oppositū est hic Aui. z Alyabas in dispōne regali. ¶ Ddm̄ est ad hāc qōnem. ad cui⁹ intellectū opz itelligere qđ omne ap̄a calm̄ in p̄ncipio oz repercuti nisi aliqd impediāt. ¶ Sed nota gr̄a h̄ qđ multe sunt conditiōes quare in ap̄ate calido exteriori phibent̄ repercussiva in corpore mūdo: qz qm̄ corpus nō est mundūz nō debēt poni hic aliqua medicamīa bocalia nisi post cozpozis euacuatōez. Una cōditio est que se t̄z ex pte membr̄i sicut est in locis euacuatorijs timendo ne materia redeat ad mēbra principalia. Alia conditio est ex parte materie. z hec ē multiplex: qz si mā sit grossa z viscosa z multa nō debemus repercutere ne ibi materia lapidef. Iterūz ē si materia fuerit furiosa z venēosa nō debemus repercutere ne redeat ad interiora sicut est in antracē z pustulis venenosīs z malignis. Iterūz ē si materia sit conculcata z cōtusa nō oz repercuti. z hoc est ne materia conculcet̄ z corumpat̄. z p̄ n̄is corūpat membrum. Iterūz si materia sit expulsa p̄ viā crisis sicut est in febr̄ib⁹ que terminant̄ per ap̄ata. talis. n. mā nō oz repercuti sicut ponūt auctores: imo debemus ip̄az attrahere: z hoc est p̄pter malitiā eius ne redeat ad interiora z faciat recidiuā qđ est peior sua radice sicut ponit Aui. in 4. Et hec est causa quare Aui. z Alyabas ponūt qđ in ap̄ate facto a cā p̄mitiua ponātur resolutiua z mollificatiua: qz mā in eis propter tales causas p̄mitiuas sicut p̄pter p̄cussionē z incisionēz. z h̄s. quare de talibus causis p̄mitiuis intellexit Aui. In his. n. est magis cōculcata mā qđ in ap̄ate facto a causa ānti. z ideo

minus malū est resolvere mām in tali ap̄ate corpē existēte mūdo qđ repercutere. z adhuc dato qđ ibi attrahatur z fluat: qđ phibere fluxū mām z cōculcare ibi materiā collectam cū repercussiuis: qz cū talis materia sit ibi cōculcata z mortificata cito mouetur ad putrefactionēz membr̄i: qz talis materia si tangatur cū repercussiuis cōculcatur in parte z putrefit z putrefacit membrū z mortificat ipsūz. z ideo quanto citius resoluet̄ tanto ē melius. vnde lz repercussio phibeat fluxum materie. tamē ex nocūmentis p̄dictis nocūmentū p̄ualeret iuuamēto. vt visūz est. Sed in ap̄ate qđ est a causa ānti: puta ex repletōe mā nō est adeo cōculcata. z ideo nō mouet̄ ita cito ad corruptōez mēbri. z ideo possumus in ea citius repercussiva administrare vt cōfortet̄ membrū ne recipiat z phibeat fluxūz materie ad apostema. Iterūz etiā dato qđ in ap̄ate facto a causa p̄mitiua aliquid aliter competeret repercussio rōne confortandi membrūz ne multū repleat̄ vt Aui. videt̄ ponere in seq̄nti pte. hoc etiā videt̄ ponere Aui. in p̄ncipio. qm̄ causa p̄mitiua obuiat repletōi cozpozis qđ p̄mo corpus purgat̄: postea ponant̄ sup locum ea que repercutiunt z stipticāt nisi in locis emunctorijs: tamē adhuc debēt poni minus repercussiva in apostemate facto a causa p̄mitiua qđ in apostemate facto a causa ānti z pauciori tpe propter cām dicit̄. ¶ Tunc ad illud qđ opponis tu dicens qđ Hal. dicit qđ in ap̄ate fiēte duo intēdimus. s. phibere fluxum p̄mo. z illud fit cum repercussiuis z delere factū z illud fit cum resolutiuis. ¶ Ddm̄ qđ hoc est verū nisi aliud impediāt. vt est dcm̄. Nunc aut̄ ex prohibitionē z repulsiōe fluxus cū repercussiuis sequeret̄ maius nocūmentū qđ iuuamentūz. vt dcm̄ est. ¶ Iterūz etiā posset dicere qđ hic phiberemus fluxū materie: sed nō cūz repercussiuis sup locū: sed cū euacuatuis sicut qm̄ corpus esset plēnū: vel diuertēdo mām cū fricatōibus z ventosatōibus z euacuatōe aliq̄ ad modū deriuatiōis sicut dcm̄ fuit p̄us. Uel ēt posset dicere qđ nō totaliter phibent̄ repercussiva: vt patebit in seq̄nti parte. z si ponant̄ debēt poni minus repercussiva in apostemate facto a cā p̄mitiua qđ in ap̄ate facto a cā ānti vt visūz est. ¶ Et si dicit̄. Aui. ponit solū in ista parte resolutiua z mollitiua. z Alyabas in dispōitōe regali. dico qđ p̄ tanto Aui. ponit hic solū mollitiua. z Alyabas: qz dato qđ ibi cōperant repercussiva maxime cōperūt in illo cuius causa p̄mitiua obuiat repletōi cozpozis sz qđ appet p̄ Aui. in p̄mo sed in illo vbi causa p̄mitiua obuiat cozpozis mūdo solum competunt mollitiua. z causa hui⁹ apparebit in sequenti parte: tñ Aui. in ista pte ponit solū mollitiua. z Daly. in dispōne regali: vt ostēdant qđ z si repercussiva cōperant: debent poni p̄az z p̄tico tpe. Et p̄pter hoc Aui. in sequenti parte vbi loq̄r magis distictē inuit qđ bene possunt apponi aliq̄ repercussiva fm̄ qđ ibi appetit. ¶ Ad illud qđ tu dicit̄. Aui. dicit qđ humectatio etiā in p̄ncipio est timorosa ddm̄ qđ itellexit in illo qm̄ ē causa antecedēs. ¶ Ad aliud apparet respōsio p̄ ea que dicta sunt. z apparebit melius legēdo istā lram. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et eius quidem curatio est prima curationi eius cuius causa primitiua inuenit mundificationem corporis.

¶ Dic comparat apostema factum a causa primitiua obuiantis repletōi cozpozis ei qđ a causa p̄mitiua qđ obuiat cozpozis mūdo penes cōuenientiā z differentiā in curatione. Et duo facit. p̄mo cōparat illa adinuiticē penes cōuenientiā. secūdo penes d̄ntiam. sc̄da ibi. (Et differt). Lege sic lram. Et eius quidem. s. ap̄atis qđ sit a causa p̄mitiua que inuenit corpus repletū curatio est proxima. s. post mundificationēz cozpozis curatōi eius. s. ap̄atis: cuius cā p̄mitiua inuenit mundificationēz cozpozis. sic ergo tunc cura

Tractatus .I.

flegmonis a cā p̄mitiua q̄ iuenit corporis mūdificatione; cōuenit cū cura flegmonis a cā p̄mitiua q̄ iuenit plenitudinē. ⁊ hoc post mūdificationē corporis. qz sicut ibi ponimus mollificatiua ⁊ resolutiua sic in isto post mūdificationē corporis. Sic q̄ cura flegmonis a cā p̄mitiua q̄ inuenit mūdificationē corporis uenit cū cura flegmonis cō cā p̄mitiua iuenit plenitudinē. ⁊ hoc post mūdificationē corporis. ¶ Tūc ponit d̄riam. ⁊ p̄t vno mō legi.

¶ Et differt ab ea in hoc q̄ nō idiget curatione cū reppessione pluria in p̄ncipio sic idiget illa imo minus illa.

¶ Scilicet curatio ap̄atis facti a cā p̄mitiua cū iuenit corpus repletū ab ea. s. curatiōe ap̄atis cuius cā p̄mitiua iuenit corporis mūdificationē supple ante mūdificationē corporis. qz in ista q̄ iuenit corpus repletū debes icipere a mūdificationē totius corporis cū nō possimus alr reppere: eo q̄ nō recipit corpus plenū ex̄is. sicut vult Gal. in tegni. s. possimus q̄ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū. Et B̄ itelligit Auic. cū dicit. ¶ Et hec q̄dē nō idiget curatiōe cū reppessione plurima sic idiget illa: imo min⁹ illa. Hoc est dicere. q̄ si in p̄ncipio ap̄atis contingit a cā p̄mitiua obuiante reploni corporis nos repputimus. minus tñ debemus reppere q̄ in illo cuius cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū. Dec q̄dem. s. curatio vel cura ap̄atis nō idiget reppessione plurima sicut idiget illa imo minus. ¶ Uidet̄ q̄ dicere qd̄ ista duo ap̄ata cōueniunt in curatiōe post p̄ncipium. ¶ Quia in vtroq̄ p̄petunt mollitiua resolutiua. s. differūt in p̄ncipio ante mūdificationē corporis: qz in ap̄ate qd̄ est a causa p̄mitiua q̄ iuenit corpus mūdū possumus ponere reppessiuua in p̄ncipio magis q̄ in isto. cui⁹ cā p̄mitiua iuenit corpus repletū. eo q̄ p̄mo o3 corpus euacuare cū nō recipiāt plenū ex̄is corpus. sicut dicit Gal. in tegni. ⁊ postea reppere si ibi cōuenit reppere.

Sed sic exponendo est dubitatio primo. q̄ hic videtur concedere reppessiuua in p̄ncipio ap̄atis cui⁹ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū. supius aut̄ ponit solū mollitiua. ⁊ et̄ in dispōne regali Daly p̄cipit solū apponi resolutiua mollia. ⁊ etiā Auic. in p̄. fen q̄rta. p̄cipit solū mollitiua ⁊ resolutiua apponi quādo cā p̄mitiua iuenit mūdificationē corporis. ¶ 2⁹ est dubitatio de hoc qd̄ dicit: imo minus illa. qz videt̄ cōcedere aliqua reppessiuua in p̄ncipio ap̄ostematis a cā p̄mitiua cuius cā iuenit corpus repletū. hoc enī nō videt̄ eē verū p̄ Gal. in tegni. vbi dicit: q̄ nō recipit plenū ex̄is corp⁹: imo qd̄ plus est auctores p̄hibent poni reppessiuua in ap̄ostemate quod est a cā anti nisi p̄mo corpus purget̄. q̄ multo fortius h̄ nō debēt poni reppessiuua ante mūdificationē. ¶ Dōm q̄ ista expō nō multū placet mibi. p̄t tñ aliquid aliter sustineri. ⁊ tunc r̄ndemus ad p̄mū quod tu dicis. qz dicis tu q̄ Auic. cōcedit h̄ reppessiuua in ap̄ostemate a cā p̄mitiua q̄ iuenit mūdificationē corporis. Superius aut̄ posuit solū mollificatiua. Et cū dico q̄ in ap̄ate a causa p̄mitiua q̄ iuenit corpus mūdū in p̄ncipio p̄t bene poni reppessiuua: ⁊ sp̄aliter q̄n̄ esset magna egritudo vt p̄hiberet fluxus ad locū ne nimis augmentaret̄ ap̄a. ⁊ in illo qd̄ est a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus repletū d3 poni reppessiuua q̄n̄ corpus est purgatū: s3 ibi cōpetunt p̄pter p̄dictā cām ne nimis augeat̄ ap̄a. S3 Auic. supius solū posuit mollificatiua vt nō oñderet q̄ ⁊ si aliquid ponant̄ reppessiuua sicut in dicto canone debet poni parū reppessiuua ⁊ pauco tēpore p̄pter cōculcationē māei: vt dictū fuit supra. vnde in p̄ Auic. fuit locutus magis distincte. qz ibi vult q̄ aliquid p̄t poni reppessiuua in p̄ncipio: s3 d3 poni parū reppessiuua ⁊ pauco tēpore. ¶ Ad aliud dubiū possumus dicere. Uno: q̄ illud cōparatiuū minus tenet̄ abusiue. qz

Flegmonis

ibi nullo mō debēt poni reppessiuua ante mūdificationē corporis. S3 debēt poni q̄n̄ corpus est mūdificatum si ibi competūt. ¶ Uel si volumus dicere q̄ teneat̄ p̄p̄e tunc dicemus q̄ itellexit de talibus reppessiuuis que nō sunt vere reppessiuua sed sunt cōfortatiua partis ap̄ostemate cū leui reppessione ⁊ aliquali resolone sicut populeon ⁊ similia. talia enī bene possunt poni ante mūdificationē in quocūq̄ ap̄ostemate. qz talia nō reppercutiunt p̄p̄e: s3 quodā mō cōfortāt membz ne recipiat nimis. Alio: p̄t exponi ⁊ legi ista littera sicut itelligit q̄ curatio ap̄ostematis facti a cā p̄mitiua que iuenit corpus repletum differt a curatiōe ap̄ostematis facti a causa p̄mitiua que iuenit corpus mūdū non solū ante purgationē corporis: vt dictū est in p̄ma expōne: sed differt etiā curatio quādo mūdificatū est corpus. ⁊ tunc lege sic l̄ra3. ⁊ differt. s. curatio ap̄ostematis facti a cā p̄mitiua que iuenit corpus repletū supple post purgationē corporis ab ea. s. curatiōe ap̄ostematis facti a cā p̄mitiua que iuenit corpus mūdū in hoc. qz sine dubio illa flegmon q̄ est a cā p̄mitiua que iuenit corpus mūdū nō idiget curatione cū reppessione plurima. i. cū reppessione ista. sicut. i. qua idiget ista supple q̄ est a cā p̄mitiua que iuenit corp⁹ repletū. qz s3 Auic. in p̄mo. fen q̄rta. cap⁹ de curatione ap̄ostematū. in ap̄ostemate quod est a cā p̄mitiua que iuenit corpus plenus: debemus p̄mo euacuare ⁊ postea reppere aliquat̄: licz nō tantū sicut quādo ap̄ostema est a causa antecedenti p̄pter cōculcationē materiei sicut dictū fuit supius. Sed quādo cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū tunc debemus statim apponere resolutiua mollitiua. vnde q̄n̄ postea dicit: imo minus illa illud minus ponitur abusiue. qz quādo causa p̄mitiua iuenit corpus mūdū nō idiget tunc ap̄ostema reppessione. Sed quādo iuenit corpus plenus d3 corpus purgari: ⁊ postea reppere. ¶ Uel si vellem⁹ d̄re q̄ ibi istud comparatiuū ponatur p̄p̄ie: ita q̄ itelligeret et̄ quādo causa p̄mitiua iuenit corpus mūdū p̄t ap̄ostema aliquat̄ reppere. tunc dicemus q̄ itelligit de talibus reppessiuuis que nō sunt p̄p̄ie reppessiuua: s3 sunt quodāmodo cōfortatiua partis ap̄ostematis ne nimis recipiat: sicut est oleū rosa. ⁊ similia. talia enim reppessiuua bene possunt ibi poni: maxime quādo timemus ne nimis augmentetur ap̄ostema. ⁊ ista expō credo q̄ vadat ad intentionē Auic. eo q̄ ista expositio ē fm̄ itentionē Auic. in p̄mo fen q̄rta. in ca⁹ de curatiōe ap̄atus fm̄ q̄ ibi appet. ¶ S3 sic exponēdo est dubiū quō tūc cōuenit curatio amboꝝ. ¶ Dōm est q̄ sic exponēdo p̄xima ē curatio ap̄atis que fit a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus plenū curatiōi ap̄atis q̄n̄ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū. qz sic ibi ponim⁹ mollitiua ⁊ resolutiua vel lenitiua: ita et̄ post purgatōz ponim⁹ resolutiua vel ponimus reppessiuua ponemus parū reppessiuua ⁊ pauco tpe. ⁊ iō p̄xima ē curatio illi⁹ illi. Et cā q̄re h̄ ponimus magis reppessiuua q̄ ibi ē p̄p̄ replonē corporis cui obuiat cā p̄mitiua. vñ h̄ idigemus magis p̄hibere fluxū q̄ ibi. ¶ S3 si ponam⁹ reppessiuua debem⁹ parū reppessiuua apponere ⁊ pauciori tpe q̄ q̄n̄ est ex cā anti p̄ cōculcationē māe. ⁊ p̄p̄ Auic. pus posuit solū mollitiua post purgatōz corporis vt iueniret q̄ parū cōpetit etiā reppessiuua h̄. Et iō p̄xima est curatio vtriusq̄. h̄ aut̄ inuit ⁊ magis disticte loquit̄ q̄ in ap̄ostemate qd̄ est a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus repletū possum⁹ aliq̄liter reppere post purgationē corporis. ⁊ in hoc differt ab illo cui⁹ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū: qz ibi nō repputimus. ⁊ si repputimus non repputimus ita sicut quādo causa p̄mitiua iuenit corpus plenū vnde non repputimus reppessione de qua sit curandū fm̄ q̄ fuit expositū in ista l̄ra: imo minus illa.

¶ Cura flegmonis a causa antecedente.

¶ Cū autē causa est antecedēs nō p̄mitiua tñc

opz vt icipias cū eūone ⁊ comple ei qđ meref
ex flobotomia ⁊ ex solutione ventris si indiget
ea. Et necessitas qđez eius est aut qm corpus
est imundū aut qm egritudo est magna: quare
necessaria est euacuatio ⁊ minoratio materiel
⁊ attractio ad contrarium.

¶ Supius Auic. determinauit de cura flegmōis facte a cā
pmitiua. h̄ determinat de cura apatis facti a cā aīti. ⁊ diui
dit ps ista in pres duas. qz p̄ ponit quō curef flegmō a cā
aīti q̄stuz ad oīa tpa ei. ⁊ oñdit cū qb̄ medicis curaf. ⁊
ibi (Medicie aut̄ repcussive.) P̄tia ps diuidit̄ in duas. p̄
ponit curā flegmōis a cā aīti q̄stuz ad v̄lia. ⁊ q̄stuz ad lo
calia. ⁊ ibi (Et icipe cū repcussiuis.) Dicit̄ p̄. Cū autē cā
flegmonis est aīti tūc opz ⁊. ⁊ cōple ei qđ meref ⁊. i. eu
cua fm dispōnē corpis. ⁊ egritudinis. qz si multa sit replo
ibi: ibi p̄petit eūo. vel dato qđ nō sit ibi multa replo ⁊ egritudo
sit magna: oꝝ etiā eūare vt diuertant̄ hūozes ad p̄tē
d̄iaz. ⁊ h̄ sc̄o ifert̄ Auic. cū dicit. (Et necessitas qđe ei.)
s. ex flōmia si abundet in sanguie. ⁊ solone ventris si indi
get ea. vtputa si cū sanguie abundat aliqs hūoz vel colera
vel fla ⁊. Et necessitas qđe ei ⁊. i. mō h̄ Auic. ponit neces
sitate eūonis ⁊. Oꝝ necessitas eius ⁊. i. eūonis ē. qm̄ aut
corpus ē imūdū. ⁊ su. vel sit imūdū: qz humozes peccēt in
q̄titate. vel etiā qz peccēt in qualitate ⁊ sint mali quo
niam egritudo est magna.

¶ Et lz corpus nō sit multarū superfluitatum:
tamē in membro quādoq; aduenit quod ipm
debilitat quare attrahunt ad ipsuz materie cor
poris: licet non sint materie superfluitatis. Et
oꝝ vt obserues conditiōes predictas in hoc ex
etate ⁊ tempore ⁊ regione ⁊ alijs.

¶ Mō h̄ oñdit cāz qre est neēia eūo si egritudo ē magna.
qz lz corp⁹ nō sit multarū superfluitatū: qm̄ tñ mēbro adue
nit aliqd qđ ipz debilitat. ⁊ iō attrahunt̄ m̄ae. i. humozes
corpis ad ipz lz si sint m̄ae superfluitatis. i. lz nō sint hūozes
supflui in corpore. neēia est q̄ supple eūo si egritudo ē ma
gna: dato qđ corp⁹ sit mūdū: vt diuertant̄ hūozes ad aliuz
locū. (Et oꝝ vt obserues conditiōes p̄dictas) supple in li:
p̄mo. fen 4. in hoc. i. qm̄ euacuas ex etate ⁊. ille aut̄ cōdi
tiōes querant̄ in lib: p̄. q̄ ibi sunt sufficiēter posite ⁊ deter
minate. ¶ Intellige nūc de flōmia h̄ ex qua parte fiat. qz
Auic. de hoc nō facit mētionē: eo qđ istos canōes posuit in
lib: p̄. fen 4. ca: 3. ¶ Nota tñ breuiter: vt dic̄ Dalyabbas
in dispōnē regali. si ap̄a sit in supiorib⁹ p̄tib⁹ corpis oꝝ fie
ri flōmia ex cephalica. s. ex p̄tē d̄ia. Et si sit in his que sub
sunt. i. a p̄tib⁹ medys corpis oꝝ fieri de cōl. s. ex p̄tē d̄ia.
Et si sit ap̄a in p̄tib⁹ inferioribus oꝝ fieri de basilica. i. de
vena epatis. s. ex p̄tē d̄ia. ¶ Dico aut̄ ex p̄tē d̄ia. qz vt di
cit̄ Almasoz. si ap̄a fuerit in p̄tē dextra fiat in sinistra ⁊. s.
Luce tñ ne cū hoc sit distātia p̄ duos dyametros: vt dicit̄
Auic. in p̄. s. solū distans p̄ vnā vt de sinistro in dextruz ⁊
de dextro in sinistrū fm qđ Auic. ibi ponit. Et cām hui⁹ di
uersitatis quā pōit Alyabbas quere ab Auic. ca: de flōmia
¶ Propterea p̄scire debemus qđ sanguis qui plurimum
de cephalica euacuatur ⁊.

Sed circa istam p̄tem est dubitatio p̄ de h̄ qđ
dicit̄ h̄ Auic. qđ aliquādo est
neēia eūo. ⁊ dato qđ corpus sit mundū illud nō videt̄ per
illud qđ dicit̄ supius. qz sicut in apostemate qđ est a cā p̄
mitiua que obuiat mundificationi corpis corpori mun
do nō est neēia eūo: sed solū curatio localis. ita etiā videt̄
hic qđ nō sit neēia euacuatio s̄ solū curatio localis ex quo
corpus est mūdū. ¶ Et ē aliud dubiū de hoc. qđ dicit̄ Auic.

qđ lz corpus sit mundū tñ aliquando aduenit membro qđ
ipm debilitat. ⁊ ideo attrahunt̄ ad ipsum materie ⁊. quid
est illud qđ aduenit membro quod ipz debilitet: qz corpo
re existente mundo nō videt̄ qđ possit aduenire membro
aliqd quod ipm possit debilitare nisi illud sit cā p̄mitiua:
sicut casus ⁊ pcussio ⁊. Nūc autē dictū est qđ hic loquitur
de ap̄ate facto a causa aīti. q̄ videt̄ qđ Auic. nō dicat verū
vel nō loqtur ad p̄positū sed potius debuisset hoc dixisse
in p̄tē p̄dicta. ¶ Et in hoc etiā inducit̄ dubitatio quomō
egritudo sit magna in corpore mundo nisi fiat a cā p̄miti
ua. sed h̄ loqtur de apostemate facto a cā aīte: quare ⁊.
¶ Est etiā 3ª dubitatio: quare d̄r egritudo magna. ¶ Ad
p̄mū possumus dicere duob⁹ modis. Uno: qđ Auic. nō dicit̄
simplr in corpore mundo. sed dicit. ⁊ lz nō sit corpus mul
tarū supfluitatū. vñ si egritudo est magna ⁊ dato qđ in cor
pore nō sint multe supfluitates: s̄ sint pauce cōpetit̄ p̄mo
eūo totius corporis ante curā localē. Alio: possumus dice
re: sicut superius diximus qđ etiā si egritudo est magna. et
dato qđ corpus sit mundū cōpetit̄ euacuatio non p̄ncipalr
rōne eūonis: sed rōne deriuationis: vt dcm̄ fuit. vnde ista
euacuatio non fit vt euacuet̄ sed vt deriuet̄. ⁊ ideo bñ di
cit̄ in littera: qre necessaria est eūo m̄ae ⁊ minoratio. sup
ple in q̄stum corpus est imūdū. ⁊ attractio ad d̄rium. sup
ple in q̄stum corpus est mundū: ⁊ egritudo magna. ⁊ talis
euacuatio etiā p̄petit̄ aliquādo in ap̄ate qđ fit a cā p̄miti
ua que iuenit corpus mundū: vt dcm̄ fuit p̄us. ⁊ ideo non
p̄dicat̄ hoc ei qđ dcm̄ est supra. ¶ Et nota iuxta hoc qđ sic
dcm̄ fuit supra qđ in ap̄ate quod fit a causa p̄mitiua q̄ iue
nit corpus mundū competit̄ minus repcussiuā q̄ in apo
stemate qđ fit a causa p̄mitiua q̄ iuenit corpus plenuz: ita
etiā in ap̄ate qđ fit a cā antecedenti qm̄ corpus est mundū
vel paucarū supfluitatū competunt̄ minus repcussiuā
q̄ in ap̄ate. qđ fit a causa aīti qm̄ corp⁹ est plenuz: eo qđ qm̄
corpus est mundū vel paucarū supfluitatū minus currūt
supfluitates ⁊ humozes ad apostema. ⁊ ideo minus idige
mus repcutere q̄ quādo corpus est plenuz. s̄ bñ debemus
plus repcutere dato qđ corpus eēt mūdūz qm̄ fit a cā aīti
q̄ qm̄ fit a causa p̄mitiua. qz quādo fit a cā p̄mitiua mater
ria plus cōculcatur in loco. ¶ Ad sc̄m d̄m est qđ Auic.
nō dicit̄ qđ egritudo magna nō fiat a causa aīti vel adue
niat̄ aliquid membro quod ipm debilitet a causa antece
denti in corpore simplr mundo. Sed dicit̄ hic in corpore
paucarum supfluitatum: sicut dictum fuit prius. ¶ Vel
possumus dicere qđ in corpore mundo potest euenire ali
quid alicui membro quod ipm debilitat: ⁊ tunc ex debili
tate illa attrahuntur humozes: ⁊ potest ibi fieri apostema
magnū. ⁊ ista debilitas potest esse in membro vel ex natu
ra. i. ex p̄ncipys gn̄ationis. possibile eniz est vt aliquis ha
beat vnū mēbrū debile ex natura: ⁊ totū aliud corpus ha
beat mundū sicut apparet manifeste in multis. Et potest
esse ista debilitas accidentalr in aliquo membro sine cau
sa p̄mitiua vt in egritudinibus male p̄plonis vel compo
sitionis vel solonis continui quas passus fuit longo tem
pore mēbrū. possibile enim est vt aliqs habeat aliquod
mēbrū debile p̄pter egritudines que iā fuerūt ibi p̄us
⁊ aliud corpus habeat mundū. Et talis debilitas pōt esse
causa antecedeas apostematis fm qđ apparuit in p̄ori cap:
⁊ dato qđ corpus sit mundū. ¶ Ad tertiū est d̄m qđ egritudo
potest dici magna tribus modis fm qđ apparet per
Sal. 4. de igenio sanitatis. quia aut̄ dicit̄ magna rōne mē
bri: vt qz si sit nobilissimū ⁊ suspectū. Aut̄ dicit̄ magna ra
tione substantie eius. Aut̄ dicit̄ magna rōne malitie ei ⁊
hec dicta sunt pleni⁹ a Sal. Tūc sequitur illa pars.

¶ Et icipere cū repcussiuis nisi in locis que cō
ditionauimus in libro primo.

¶ In qua p̄tē ponit curā flegmonis facte a causa aīcedē.

ti q̄tum ad localia. ⁊ diuidit̄ ps ista in ptes duas. p̄mo ponit curā locale ostēdendo qd faciendū sit in p̄n: ⁊ qd in augmēto ⁊ quid in statu ⁊ quid in fine. sc̄do ostendit nocu mēta que possunt accidere ex repercussione. ⁊ docz ea euita re. 2^a ibi (Et q̄n accidit ex refrenatiōe.) p̄mo ostēdit quid est faciendū in p̄n: ap̄atis. 2° ostēdit qd est faciendū in augmēto. ⁊ 3° ostendit qd est faciendū in statu. 4° quid est faciendū in declinatiōe. 2^a ibi (Deide pone in augmēto.) 3^a ibi (Et apud finē ⁊ statū.) 4^a ibi (Et exiccantia sunt q̄ sanant in fine ⁊c.) ¶ Dicit p̄. Incipe. s. in p̄ncipio flegmonis cum repercussiuis nisi in locis que cōditionauimus. i. exceptuauimus in libro p̄mo. s. fen 4^a. ca. de curatiōe apo stematum. ⁊ p̄pter hoc etiā itelligas omnes alias condi tiones que p̄hibent in p̄ncipio repercutere in apostema te que conditiones dicte fuerunt prius.

Sed hic est dubitatio vtrū debeamus flegmonē repercutere in p̄ncipio s̄m q̄ ponit hic Auic. ⁊ alij auctores. Et videt̄ q̄ nullo mō debeat reper cuti: qz Auic. ponit in p̄mo. ⁊ omnes auctores q̄ q̄n aposte ma est in membro ignobili nō dz repercuti ne mā figatur in membro nobili. Nunc autē: vt dictum fuit p̄us. Auic. h̄ loquitur de apostematibus exterioribus. s̄z mēbra exte rio ra p̄ cōparatiōē ad interiora sunt magis ignobilia mem bra. qd̄ apparet. qz videmus q̄ natura potius expellit ma teriā apostematis ad exteriora q̄ velit eā remanere in in terioribus membris. q̄ tunc in nullo ap̄ate debemus rep̄ cutere. ¶ S. sanguis qui est egressus a venis in cōcūita te membrorū ad faciendū apostema iam egressus est a p̄ pria nā ⁊ est corruptus. s̄z si est corruptus non est bonū q̄ repercutiat̄ ad venas. qz tunc corrumperet aliū sanguinē ex̄item in venis. q̄ tūc nō debemus repercutere in flegmo ne. ¶ Ddz ē ad hoc q̄ omne apostema calū in p̄ncipio a causa ānti dz repercuti corpore purgato nisi conditiones predictē impediāt s̄m q̄ dictū fuit p̄us. Et rō huius ē. qz in apostemate due sunt gnāles itētiones. vna est p̄hibere quod est futurum. s. ne augmētē apostema. ⁊ alia est de struere ⁊ resoluerē factū. ⁊ p̄ma itentio p̄cedit sc̄dz: eo q̄ fieri p̄cedit factū esse. nunc autē p̄hibere ne augmēte tur apostema sit p̄ repercussiuā. qz repercussiuā prohibent flu xum hu. ⁊ cōfortant ne membruz recipiat. q̄ tunc in p̄nci pio flegmonis sunt ponēda repercussiuā nisi ipediāt cōdi tiones predictē. ¶ Tunc ad p̄m argumētū. tu dicis Auicē. in p̄mo. ⁊ alij auctores dicūt q̄ quādo apostema est in mē bro ignobili nō dz repercuti ⁊c. ¶ Ddm q̄ mēbrū igno bile dicit̄ dupl̄. vno: absolute. alio: respectiue. Membra ignobilia absolute sunt euacuatoria membrorū p̄ncipaliū que sunt ad hoc ordinata a natura solū vt sint sicut mūdi ficatiua membra p̄ncipalia a superfluitatibus suis. ⁊ ideo vocant̄ emunctoria. qz sunt ordinata vt in eis emungant̄ supfluitates membrorū p̄ncipaliū. Membra autē igno bilia respectiue dicunt̄ quecūqz membra esse ignobilia re spectu membrorū p̄ncipaliū ⁊ maxime cordis. vñ nō dicū tur ignobilia absolute sicut illa: qz nō sunt ordinata ad p̄ prias opatiōes necessarias corpori. mō q̄n auctores dicūt. ⁊ Auic. in p̄mo. q̄ apostema qd̄ est in membro ignobili nō dz repercuti: itelligit de mēbro ignobili absolute. ibi enī nō debēt repercuti: vt dicit Auic. in p̄mo. timēdo ne materia figatur in membro nobili: imo aliq̄n debemus attrahere mā ibi cū ventosis. sicut ibi ponit Auic. s̄z nō itelligunt de membro ignobili respectiue sic sunt membra exte rio ra. In talibus enī bñ pōt materia repercuti ne augmen tetur apostema ⁊ corrumpat id mēbrū ⁊ opatiōē illius ordinataz a natura. ¶ Et si tu dicis mēbra interiora sunt nobiliora p̄ cōparatiōē ad exteriora. qz videmus q̄ natu ra potius expellit mā ad exteriora q̄ velit q̄ remaneat in interioribus. nō ḡ dz repercuti ne mā figat̄ in membris

interioribus. ¶ Ddm q̄ si semp cū repercuterē materia in membris exteriorib⁹ figeretur ⁊ rediret ad interiora. hoc esset veruz q̄ nunq̄ deberemus repercutere. sed hoc nō ac cidit purgato corpore. qz illa materia que repercutitur cū sit pauca dispergitur per aliud corpus: ⁊ tunc cū sit pauca qz iam euacuatum est corpus tunc vel reducitur ad bonā mā si potest. vel annihilatur ⁊ resoluitur a natura. ⁊ tunc non est dubium de reditu materie ad interiora nisi quādo corpus esset plēnū. vel si materia expellitur per viam cri sis in exteriorib⁹. tunc enī dato q̄ corp⁹ sit purgatū non est bonū repercutere sicut dictū fuit p̄us. vel materia expel latur s̄m semitā expulsionis ad membra emunctoria. q̄n enī nō est aliquid istoz nō dubitam⁹ de reditu materie ad interiora. Et hoc est quod dicit Auic. inferius. ¶ Ex re ditu vero materie ad membra p̄ncipalia p̄pter repercus sionem securat a malo. s. vitio euacuatiō: nisi quādo id qd̄ peruenit ex eis est s̄m semitam expulsionis ⁊c. ¶ Tunc ad argumētū aliud ddm q̄ repercussiuā non ponunt̄ vt repercutiat̄ id qd̄ collectum est in spongiositate membra. sed ponuntur vt nō egrediat̄ id quod est in venis ad spon giositatem membra ⁊ multū augmentet tumorem: ⁊ ma xime quando materia est in fluxu. Et etiam ponuntur vt confortent membruz ne recipiat id quod paratū est flue re. ⁊ hoc est qd̄ dicit Gal. in tegni. ¶ Et repellent vasa cō fortata stipticis medicinis vel farmacys. vnde p̄pter flu xum repercutimus: sed postq̄ iaz fluxerit resoluimus qd̄ collectum est. ⁊ ideo materie collecte cōpetit resolo: fluē ti autē repercussio. Tunc sequitur illa pars.

¶ Beide oppone augmento cum itromissione mollificatiuorū ⁊ humectantiuz cum refrena tiuis. Et q̄tum p̄cedit in augmēto p̄cedas in additiōe mollificatiuorū paulatim.

¶ In qua parte ostēdit quomodo debemus procedere in augmēto. ⁊ dicit q̄ in augmēto apostematis debemus mi scendo apponere mollitiua humectatiua cum repercussiu is. Et quādo plus p̄cedit versus augmētū tāto plus ad dantur mollificatiua repercussiuis paulatim.

Sed hic est dubiū: qz tu dicis q̄ Auic. ponit q̄ in augmēto apostematis debemus mi scere mollificatiua humectatiua repercussiuis. ¶ Alij autē auctores ponunt q̄ debemus miscere resolutiua. quare ḡ dicit Auicē. q̄ debemus miscere mollitiua ⁊ nō dicit reso lutiua: ¶ Iteruz etiam videtur cōtrariari alijs auctori bus in hoc q̄ dicit humectatiua. qz alij auctores: vt dictū est ponūt q̄ debēt misceri resolutiua. s̄z omne resolutiū s̄m plū exicat ⁊ nō humectat: vt Auic. ponit infra. in cap. de curatiōe sclirosis. ergo ⁊c. ¶ Responso. q̄ in augmen to sicut ponunt omnes alij auctores habemus duplicem intētionem. s. vna est p̄hibere materiam que adhuc fluit. ⁊ id fit cum repercussiuis. Alia est resoluerē materiaz col lectam: eo q̄ materia non tantuz fluit sicut in p̄ncipio. Et ideo debemus tunc intendere ad resolutionem materie collecte. Iteruz si pure repercuteremus in augmēto pos set p̄pter nimiam repercussionē membrorū corrumpi: et materia indurari: ita q̄ postea redderetur inepta ad reso lutionē. ⁊ ideo in augmento debemus icipere miscere re solutiua cuz repercussiuis. ¶ Et nota hic icidenter q̄ nō est intelligendum q̄ ex talibus medicinis fiat quoddam medicamen tanq̄ materie temperate vt sint eozuz virtu tes refracte sicut in tyriaca. sed quelibet stat ibi in p̄pria virtute: ita q̄ natura medicine repercussiuē vtitur ad pro hibendū fluxū. resolutiua autē ad resoluendū mā colle ctam in apostemate. ¶ Et simile huius quod hic dixi ap paret in multis locis ab Auic. in 3°. sicut in cap. de egritudi nibus renū. sic ergo tunc verum dicunt auctores q̄ in

augmēto debem⁹ miscere resolutiua repcussiuu. ¶ **S**z
 Auic. vltra dictū istoz specificauit pls. qz ipse plus plicula
 ricauit qz aly auctores. ponit em qz debent esse mollitiua.
 Et ratio huius est. qz in augmento materia flegmonis est
 compacta z idurata quodammodo a repcussiuu: z ideo de
 bent poni talia que emolliant z tenerificēt mām z rarifi
 cent poros: z abilitent mām ad resoluēz paulatim equa
 liter z non subito: qz tunc resoluēretur subtile z relinque
 retur grossum. talia aut sunt resolutiua mollitiua. Unde
 si ponerent resolutiua exiccantia in augmento resoluere
 tur subtile z relinqret grossuz. Iteruz talia etiā resoluti
 ua mitigant dolorē: sicut dic Auic. pprerea: eo qz sunt re
 solutiua temperata. talia autē sunt mitigatiua doloris. sic
 g tunc in augmento z statu competunt resolutiua molliti
 ua. in fine autē competunt resolutiua exiccantia sicut di
 cet postea. ¶ Et per ista que dicta sunt apparet responsio
 ad pmuz argumentū. ¶ Ad scdm argumentū odm est qz
 Auic. non dicit absolute qz omne resolutiuum exiccet: sed
 fm plurimū: z hoc sufficiat dicere hic. qz iste textus expo
 netur melius quādo exponemus id caplm.

¶ Et apud finem z statum z vltimitatem ma
 gnitudinis z additionē sue vltimitatis fac vin
 cere mollificantia z fac ea pura.

¶ In parte ista Auic. ostendit quid sit faciendum in statu
 flegmonis dicēs. z apud finez z statum. i. apud pncipium
 status z vltimitatem sue magnitudinis. i. apud mediū sta
 tus z additionem sue vltimitatis. i. apud finem status cō
 iungitur quare in pncipio declinationis fac vincere mol
 lificatiua. s. supra repcussiuua z hoc qz tum ad pncipium z
 mediuz status. z fac ea pura. s. in fine status. quia tunc ma
 teria totaliter fluxit. z ideo debēt esse pura mollificatiua.

¶ Et nota hic propter hoc quod dixit exponendo qz sicut
 quilibet morbus hz quattuor tempora. s. pncipium aug
 mentum statum z declinationem. ita etiam quodlibet tē
 pus potest diuidi in tres partes particulares. in pncipiu:
 medium: z finem. z in principio sui conuenit cuz tempore
 precedenti. in fine autem conuenit cum tempore sequen
 ti. In medio autem habet suum veruz esse. z ideo hoc qd
 Auic. dicit z fac vincere mollificatiua: refertur ad prin
 cipium istius status. quia in hoc conuenit cuz augmento.
 hoc autem quod dicit z fac ea pura: refert ad vltimitatez
 status. s. ad medium z finez ipsius. qz tunc materia totalr
 fluxit z alterata est etiā mala ppla. z ideo oz soluz resolu
 re z mollificare. z ideo tunc mollificatiua debēt eē pura.

¶ Et exiccantia sunt que sanant in fine: verum
 humectātia z mollificātia sunt ad dilatandos
 poros z ad sedandū dolorē. Et exiccatiuum
 est illud quod sanat z pphibet remanere aliqd
 quod fiat sanies. Si autē non sanat itegre z di
 mittit aliquid non relinquit nisi rem modicam
 quaz resoluūt illud in quo est acuitas. Et quā
 doqz accidit ex refrenatione uehementia dolo
 ris propter suffocationem materiei z solidita
 tem membri.

¶ Dic Auic. ostendit quid est faciendum in fine aposte
 matis z que medicine sunt ponende: qz medicine desicca
 tiue. z duo facit. Primo facit hoc. scdo comparat medici
 nas exiccantiuas ad mollitiuas. z in hoc ostenditur quare
 debēt poni medicine exiccatiue in fine apostematis. z an
 te finem debent poni mollitiue. scda ibi (Verum hume
 ctātia.) ¶ Dicitur pmo. qz exiccatiua sunt que sanant in
 fine. i. in declinatione apostematis. ¶ Intellige autem h

qz ista exiccatiua etiam debent esse resolutiua z calida et
 non debent esse frigida exiccatiua: eo qz impeditur exic
 catio ratione frigiditatis que ispissat. vnde in fine flegmo
 nis debent apponi resolutiua exiccantia: eo qz in augmen
 to z in statu pcesserunt resolutiua mollitiua que quidē re
 soluunt aliquid de materia: z abilitant residuū equaliter
 ad resolutionem. z ideo in fine debet sequi medicina que
 resoluat residuum totaliter. Talis autē est medicina exic
 catiua sequens mollitiuaz. z ideo medicina exiccatiua cō
 petit in fine. z hoc subdit Auicē. comparando medicinas
 exiccantiuas ad mollificantiuas cum dicit. (Verum hume
 ctantia sunt ad dilatandos poros z ad sedanduz dolorē)
 quasi velit dicere qz mollitiua dilatāt poros z emolliunt
 materiam z abilitant eaz equaliter ad resolutionem z ēt
 resoluunt de ipsa. Et ideo debēt poni in augmento z in sta
 tu. (Exiccatiuum autem est id quod sanat). i. quod consu
 mit materiam totaliter. z ideo pphibet remanere aliquid
 quod fiat sanies. z ideo exiccatiuuz debz sequi in fine. Et
 addit Auic. dicens. (Qz si exiccatiuum non sanat itegre.)
 hoc est qz non totaliter exiccet z consumet materiam: sed
 dimittat aliquid. s. grossuz quod non obedit debili resolu
 tioni: tunc non relinquit nisi modicam rē quaz resoluūt in
 id in quo est acuitas: hoc est in quo est fortior calitas z ma
 gis forte resolutiuum vt possit resoluere grossum. qz tunc
 non timemus qz resoluat subtile z relinquat grossum: cuz
 sit pauca materia illa que remāsit. Et tale medicamē pos
 set esse sicut dyaquilon vel dyapalma vel emplm de mel
 le z glutino cum farina ordei z similibus que sunt aliquā
 tulum magis fortia resolutiua. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et quādoqz accidit ex ea reductus materiei ad
 membra pncipalia: z quādoqz accidit vt in
 duretur apostema. z accidit quādoqz vt inci
 piat membrum tendere ad viriditatez z nigre
 dinem proprie quādo medicatur cuz eis in fi
 ne rei z prope statum.

¶ In parte ista Auic. ostendit que nocumenta possunt cō
 tingere ex repcussione. ¶ Ista pars diuiditur in duas.
 Primo connumerat nocumenta que possunt accidere ex
 repcussione si inconuenienter fiat. secundo docet euitare
 re illa. scda ibi (Et scias qz uehementia doloris zc.) Dicit
 g zc. z soliditatem membri zc. i. ppter constrictionez ma
 terie in membro. Et quādoqz accidit vt incipiat membrū
 tendere ad viriditatem. hoc est ppter mortificationez ca
 lozis naturalis membri ex nimia repcussione. Et pprie
 quādo medicatur flegmon in fine rei. i. in fine augmenti
 cum eis. i. cuz repcussiuu. Et intelligas cum eis puris z
 valde repcussiuu. qz vt dictum fuit superius in augmē
 to bene ponuntur repcussiuua: sed non pura: s; mixta cū
 resolutiuis propter cām que dicta fuit supra. ¶ Et prope
 apud statū. i. maxime accideret nigredo z liuiditas mem
 bri si medicaretur ex eis flegmon apud statū. quia ibi nul
 lo modo competunt repcussiuua: vt dictum est supra.
 Tunc sequitur illa pars.

¶ Et scias qz uehementia doloris facit te idige
 re medicinis mollificantibus absqz attractiōe
 z fortasse erit cum eis infrigidatio nō pphibēs
 mollificationem.

¶ In qua parte docet euitare predicta nocumenta. Et pri
 mo docet euitare dolozes qui potest accidere ex repcus
 sione. secundo docet euitare reductum materiei ad pnci
 palia membra ex repcussione. tertio ponit remediū du
 ritiei facte a medicina repcussiuua. scda ibi (Ex reductu ve
 ro materiei.) 3° ibi (Et cū timetur qz declinet ad duritiē)

in gredine aut et liuiditatem non docet hic remouere: qz l'ferius hoc docet remouere vt ibi apparebit. ¶ Dic pmo. Et scias qz uehementia doloris supple que accidit ex rep'cussiuis facit te indigere medicinis mollificantibus: eo qz per ista aperiuntur pori et exhalat materia que faciebat co'strictionem et conculcationem in membro ratione cuius accidebat dolor absqz attractione vt non fiat maior attractio qz resolutio. et per consequens augmentetur tumor et constrictio in membro. et ideo no' diminueretur dolor si talia medicamina essent cum attractione. sed dicunt esse molliuina lenia temperata. ¶ Et fortasse erit cu' eis in frigidatio non p'hibens mollificationem. quasi vult dicere: qz si cum talibus molliuina sit in frigidatio vel parua calitas tunc talia molliuina maxime mitigabunt dolorem factuz a medicina repercussiuu. et hoc intellige quando flegmon esset in principio. qz tunc talia molliuina aperient poros et emollient membrum et materiam non attrahet: sicut eet emplastrum factum ex farina ordei et maluis coctis cum aqua et oleo rosa. apponendo ipm tunc calim actu. ¶ Istod enim emplastrum est molliuina cu' pauca caliditate. Sed si flegmon non esset in principio: sed in augmento tunc deberet esse tale molliuina cum maiori caliditate. qz in augmento non indigemus tantu' p'hibere fluxum sicut in principio. vnde tunc bonum esset admiscere predicto emplastro farinam fenugreci et semen lini et florum camomille. Tunc sequitur illa pars.

¶ Ex reditu vero materiei ad membra p'cipalia securat euacuatio nisi quando illud quod p'uenit ex eis est p'm semitam expulsionis ex eis: et sunt membra recipientia ab eis sicut euacuatoz illorum: illic enim non est via ad repellendum et expellendum penitus: et nos iam verificauimus ista in loco suo.

¶ In qua parte docet euitare reditu' materiei ad interiora qui posset accidere ex repercussioe. Et p'z satis quod dicit.

¶ Et cum timetur vt declinet ad duritiem ad ministra mollificantia in quibus est calefactio et humectatio cum fortitudine.

¶ Dic docet remouere duritiem facta a medicina repercussiuu. Et dicit qz cu' timetur qz declinet flegmon ad duritiem tunc administra molliuina in quibus est calefactio. supple temperata: et humectatio cum fortitudine. i. et sunt fortioris humectatiois. Unde non intelligas qz id quod dicit cu' fortitudine referatur ad caliditatez. qz medicina duritiei no' dz esse fortis caliditatis. qz fortis caliditas et fortis frigiditas indurant sicut ponit Gal. in comento p'nosticoz. Na' fortis caliditas resoluit subtile et derelinqt grossuz. fortis autem frigiditas congelat materiam et idurat eam. et ideo id quod dicit cu' fortitudine dz referri ad humectationez solum. qz medicina talis duritiei debet esse calida temperate et fortis humectationis sicut esset emplastruz ex malua uisco et farina fenugreci et ordei vel oyaquilon etc.

¶ Medicie aut repercussive sunt que sunt medie sicut succi herbarum frigidaruz quas multotiens diximus in locis alijs sicut succus portulace et cucurbitae et endiuie et virge pastoris et aliaru' et succus solatri p'prie et corpora eoz co'trita preparata ad emplastru' et succus psilij etiam et ceratum cum aqua frigida. et fortasse excusat laborem in eo spongia ifusa in aceto et aqua frigida. et kekengi est fortis in principio:

et similiter cortices granatorum et semperuua et sanich decoctum valde et proprie cu' aceto mixto aut sumach. et rilub est bonum iteru'. et si indiget fortiore illo adde in eis sandaluz et acatiam et memithe et faufel et iusquamuz album. Et herba que nominatur herba apostematum est in principio valde bona. et quando qz inuatur eius deficcatio et stipticitas cu' croco. et humectatio in principio est timorosa.

¶ Superius Auic. posuit modum curatiois flegmonis qz tum ad omnia tempora eius. In parte ista ponit medicinas particulariter cum quibus curatur. Et diuiditur hec pars in partes sex. ¶ Quia pmo connumerat quasdam medicinas repercussiuas que competunt in principio flegmonis. Secdo ponit quasdam que competunt in augmento.

Tertio intermiscet quendam canonem de curatione flegmonis qn' scedit in viam exiture. Quarto ponit qsdam medicinas que competunt in statu. Quinto ponit medicinas que competunt in declinatione. Sexto ponit quosdam canones qui attenduntur in curatione flegmonis p'm qz co'uertitur ad saniam. scda ibi (Si vero ista no' valent.) tertia ibi (Cum g' vides.) quarta ibi (Cum autem apostema peruenit ad statu.) quinta ibi (Et emplastruz de colcotar deficcet absqz dolore.) sexta ibi (Et multotiens cadit necessitas.) ¶ Prima pars diuidit in partes quattuor. P'rio connumerat quasdam medicinas repercussiuas que competunt in principio flegmonis. scdo docet remouere quodam nocumentum quod potest accidere ex istis inconuenienter administratis. tertio ipse ponit quendam canonem generalem de repercussione nimia et resoluone nimia. quarto ipse ex dictis concludit quendam canonem de remotioe doloris flegmonis. scda ibi. (Et quando cadit.) tertia ibi (Et scias.) quarta ibi (Si g' volueris regere etc.)

Sed antequam

littera exponat dubitabit aliquis cuius complexionis medicine repercussive debet esse in principio flegmonis quatum ad ambas qualitates earum. s. vtrum debeant ee frigide et sicce vel frigide et humide. ¶ Rndeo ad hoc et vt id dubium melius declaretur duo sunt consideranda.

Primum est cuius complexionis absolute sint medicine repercussive. scdm est cuius complexionis debent esse in flegmoe. ¶ De pmo dico qz medicine repercussive absolute debent esse frigide et stiptice complexionis. qz debeant esse complexionis frigide apparet per Auic. in scdo libro. Dicit eniz. repercussiuu vero medicina est co'traria attractiue. et est medicina cuius p'prietas est ppter frigiditate suam vt in membro faciat peruenire frigus et vt inspisset in eo et co'stringantur pori ipsius et frangatur caliditas ei' attractiua et congelet id quod ad ipsum currit et inspisset ipsum et p'hibeat ipsum ne ad membru' currat et p'hibeat membrum a receptione ipsius sicut solatru' in apostematibus. ¶ Qd etiaz debeant esse stiptice apparet. qz per stipticitatem maxime p'hibetur fluxus. Et ideo dicit Galie. in libro de ingenio sanitatis. Fluentia stipticis sedantur et qz etiam co'fortant membrum debilitatuz ne recipiat. Et ideo dicit Gal. in tegni de curatioe apostematis. Et repler vasa stipticis confortata farmacus. sic g' tunc apparet per ista qz medicine absolute repercussive debent esse frigide et stiptice. ¶ Sed nota vltra hoc qz cum oium apostematum tam calidorum qz frigidorum cura in principio sit repercussio s'z qz apparet per Auic. in pmo. sen quarta de curatione apostematuz. qz in apostemate frigidus debent medicine repercussive admisceri cum calidis stipticis. sed in

uasa frigida
quia calida app
secundu' hoc est
repercussio.

apostemate calido ponuntur pure qz in apostemate calido competunt ratione prohibitionis fluxus et ratione qualitatis materiei: cum materia ibi sit calida: et ideo administrantur pure. In frigidis autem non competunt ratione qualitatis materiei: cum sit ibi materia frigida. sed competunt solum ratione prohibitionis fluxus. et ideo debent admisceri cum calidis stipticis. et hoc est quod dicit Auic. in primo. fen 4. cap. de curatione apostematu. Oportet autem ut stiptica costrictiua repercussiva frigide complexionis pure existant si apostemata fuerint acuta et si apostemata frigida fuerint oportet ut alicui sint admixta in quo virtus existat calida cum retentio. i. cum stipticitate sicut squinatium et blacte bisantie. De scdo dico quod in flegmone debent esse medicie repercussive frigide et sicce cum stipticitate non multa. Dico autem hoc ad duas herisipille. qz in herisipilla debent esse medicie repercussive frigide et humide cum forti stipticitate. In colerico autem debent esse frigide et humide cum forti stipticitate que in sanguineo. Et id quod dixi probatur qz ois cura fit per contrarium. modo materia flegmonis est sanguis: sanguis autem est calidus et humidus. ergo medicina eius repercussiva debet esse frigida et sicca. Et ideo Auic. ponit medicinas repercussivas cum siccitate. et propter hoc etiam dixit in fine huius partis. Et quandoque iuuat eius desiccatio et stipticitas cum croco. Ex hoc enim verbo apparet manifeste quod medicina repercussiva flegmonis debet esse cum siccitate. sed in herisipilla et in apostemate colerico debet esse medicina repercussiva humida. qz materia ipsius est colerica calida autem est calida et sicca. et ideo medicina eius debet esse frigida et humida. quare autem debeat esse cum maiori stipticitate que medicina flegmonis apparebit in caplo herisipille. et hoc est quod dicit etiam Rasis caplo de curatione apostematu calido. Deinde cum dicit. Epithimatis sup locum sed in sanguineo cum eis que ifrigidant et costipationem faciunt. i. siccitatem sicut sunt sandali et rose etc. et in colerico quidem cum eis in quibus est ifrigidatio et humectatio sicut psiliu conquassatu cum aqua citrullorum. et sicut rasura cucurbitae. et hoc vult Alyab. in libro oculorum quem fecit tractatu. ii. de curis morboz generaliter. Dicit ergo in illo tractatu de cura apostematis sanguinei. in principio curationis corpus cum flomia purgetur. deinde ponantur repugnancia desiccatiua etc. Et de curatione apostematis colerici. i. herisipille dicit infra in illo eodem tractatu. Et si opportunus est slobotometur. deinde medicina fiat que ifrigidet et humectet. Hoc ergo premissis et viso dicit Auic. (Medicine vero repercussive etc.) virge pastoris. i. corrigiola. Et hoc proprium est cardus silvester. et aliorum aliarum. i. succorum aliarum herbarum repercussivarum et corpora eorum contrita preparata ad emplastra. hoc est dicere non solum succi predictarum herbarum sunt medicie repercussive flegmonis: sed etiam ex eis possunt fieri emplastra: ut si coquantur in aqua iste herbe vel omnes vel aliquae ex eis et simul conterantur ad modum emplastris. Et cerotum cum aqua frigida. quod sic fit. R. cere partes vnae olei rosa. partes tres dissoluatur cera cum oleo et ponatur in mortario et pyciatur desup ex aqua frigida et moueatur semper quantum poteris recipere de aqua frigida. Et fortasse excusat laborem spogia. i. fortasse spogia sufficit infusa etc. Et kekengi est fortis repercussionis in principio. kekengi est quedam species solatri cum granis rubeis et grossis et frigida est et stiptica et sicca. et sicut cortices granatorum: qz sicci et stiptici sunt et ideo competunt in principio flegmonis spaliter admixti cum alijs frigidis. et sicut decoctum valde et proprie cum aceto commixto aut sumac su. confert in principio flegmonis. Sicut est puluis de farina ordeis. que si coquat cum aceto vel sumac et oleo rosa. est optimu emplastru repercussionum in principio flegmonis. taulub itez est bonu su. in principio flegmonis.

taulub est quedam herba minuta ad modum lentis que supernat aquae. et ideo vocatur talis herba letigo aque que frigida est et sicca cum stipticitate. et ideo optima est in principio flegmonis. Et si indiget fortiori illo. s. repercussivo: ut qz apostema sit maioris caliditatis addit in eis etc. et faufel. faufel est auellana inda que frigida est et stiptica et apud nos non inuenitur: sed pro ea ponimus sandalos. et herba que nominatur herba apostematu est in principio valde bona. herba apatum nominatur apud nos cimbalaria vel faba grassa vel ymblicus veneris et est complexionis frigide et stiptice sicut sempiviva. et ideo optima est in principio flegmonis. Et quandoque iuuat eorum desiccatio et stipticitas. s. istius herbe cum croco. qz crocus est complexionis sicce et stiptice sicut apparet pro Auic. in 2. vnde licet crocus sit calidus tamen: qz est complexionis sicce et stiptice admixtu cum medicinis repercussivis pdest in principio flegmonis. Et nota: ut dictum est prius quod per id verbum quod dicit apparet quod medicina repercussiva flegmonis in principio debet esse complexionis sicce et stiptice. et id etiam maxime apparet considerando complexionem medicinarum que hic Auic. ponit. et pro complexionibus istarum medicinarum recurras ad librum scdoz Auic. et ad alios libros qui tractant de simplicibus medicinis. Utterius etiam nota quod inter medicinas repercussivas quedam sunt magis frigide et quedam minus. et tu vtaris sicut maior vel minor caliditas est in flegmone. qz vbi est maior caliditas competunt medicie magis repercussive et magis frigide. et vbi minor minus. Et humectatio in principio est timorosa. Illud Auic. addit incidentaliter et potest exponi duobus modis. vno modo ut ostendat quod in principio flegmonis debemus vti medicinis repercussivis. qz humectatio. i. mollificatio et resolutio est timorosa in principio. s. flegmonis sui. facta a causa ante. Et ratio que est timorosa est propter fluxum materiei et caliditatem ipsius. et ideo debemus in principio ponere ea que materiam alterant et repellant. et hoc fit cum modis repercussivis predictis. Quorum autem faciunt medicie mollitiue et resolutiue. et ideo humectatio in principio est timorosa. Vel potest exponi ut per hoc intelligatur quod in principio flegmonis non oportet medicina humida dato quod sit frigida sicut est malua que est frigida et humida. qz medicina eius repercussiva debet esse frigida et sicca cum stipticitate: ut dictum fuit supra. et sic exponendo continuaretur ei quod dixit immediate. Et quandoque iuuat eius desiccatio etc. ut redderet caliditatem huius etc. s. quoniam debemus admiscere crocum cum predicta medicina ut adiuuet eius desiccatio. qz humectatio in principio flegmonis est timorosa eo quod medicina eius debet esse frigida et sicca ut probatum est superius. Tunc sequitur illa pars.

Et quando cadit superfluitas in ifridatione fortasse perducit ad corruptionem membri et corruptionem humoris costricti in apostemate et tendit apostema ad viriditatem et nigredinem. Si ergo timueris aliquid de hoc tunc emplastra locum cum farina ordeis et volubili et in quo est mollificatio. In ista parte docet remouere quoddam nocumetu quod potest accidere ex dictis repercussivis inconuenienter administratis. Istud autem nocumetu quod potest accidere est nigredo et liniditas et corruptio membri. Et diuiditur pars hec in duas. Primo docet evitare istud nocumetu quoniam timeatur ne veniat. 2. docet ipsum remouere quoniam iam apparet. 2. ibi (Si vero appareat aliquid de hoc.) Dicit ergo. (Et quoniam cadit etc.) La autem huius est propter mortificationem caloris naturalis que accidit ex nimia ifridatione et propter coactionem humoris que fit in membro ex nimia congelatione. vnde accidit corruptio membri et corruptio humoris costricti in apostemate. (Si ergo timueris.) s. ne eueniat aliquid de hoc. i. de nigredine et corruptione membri et humoris

constricti in apostemate ex percussivis tunc empla locuz
cū farina ordei ⁊ volubili eo q̄ ista aperiūt poros ⁊ emol-
liunt ⁊ calefaciūt membrū ifrigidatū. ⁊ ideo remouēt no-
cumentū illud qd̄ posset accidere. Et in quo est mollifica-
tio. i. vel qñ times ne accidat aliqd̄ p̄dictoz nocumentoz
empla locū cū eo in quo est mollificatio. qz per mollitiua
pori aperiunt. ⁊ ideo mā que erat constricta ex reparatio-
ne in apostemate exalat ⁊ remouēt mortificatio caloris.

Et optimū emplm ad hoc est ex farina ordei ⁊ volubili et
farina fenugreci: ⁊ se. lini cocta in aq̄ ad modū emplastri.

**¶ Si vero apparet aliqd̄ de hoc tunc scarifica
locum ⁊ excozia ipsum ⁊ non expectes colle-
ctionem neq; maturationez. ⁊ illud quado vī
des illud quod effusum est plurimum valde ⁊
fortasse moritur membrum.**

**¶ In pre ista Auic. docet remouere p̄dicta nocumēta ⁊ di-
cit. Si vō apparet aliqd̄. i. de his p̄dictis nocumētis ⁊c.
⁊ nō expectes collectionē nec maturationez supple in tali
nigredine. qz nō fiet maturatio: imo potius membruz cor-
rumpetur. Un̄ statim qñ apparet hoc accñs o3 fieri scari-
ficatio vt egrediatur sanguis malus cōstrictus in aposte-
mate. Et nō expectetur collectio nec maturatio humoris.
⁊ illud qñ vides: hoc est maxime tunc non expectē matu-
ratio: imo statī fiat scarificatio qñ illud qd̄ est effusum est
plm valde. i. qñ talis mā apostematis est plurima valde.
qz tunc minus pōt ei dominari nā ⁊ citius membrū corru-
pitur. Et fortasse membrū mori supple ex nimia ifrigida-
tione ⁊ tūc idiget abscissione vel cauterio cū igne vt remo-
ueatur tota caro corrupta vel idiget cauterio cū medicā
sicut est cū calce ⁊ sapone pistata cum forti capitello posi-
ta super locum denigratuz vbi non est necessaria abscisso
mēbri totius s3 remouere aliquā p̄ez corruptā**

**¶ Et scalpellationis alia est magis apparēs ⁊
alia magis profunda ⁊ illud est fm̄ locuz apo-
stematis ⁊ dispositionem membri. ⁊ cum scal-
pellaueris tunc embroca cuz aqua maris ⁊ re-
liqs aquis salis. ⁊ emplastra cum eo i quo est
mollificatio. ⁊ si non idiges rarificatiōe et em-
brocatione sis contentus mollificatiuis.**

**¶ Dic distinguit de scalpellatiōe: qñ scalpellatio o3 fieri.
⁊ id est fm̄ locum apatis. qz si apostema sit in loco neruo-
so nō debemus facere ita pfundā scalpellationē sic quan-
do est in loco carnosoz vbi securius possumus scalpellare.
Et dispositionē mēbri. i. fm̄ maiorē vel minorē corruptio-
nē in membro. qz fm̄ q̄ maior vel minor est corruptio in
membro. ⁊ fm̄ hoc scalpellatio o3 eē magis pfunda ⁊ mi-
nus pfunda. Et cū scalpellaueris tunc embroca locū cum
aqua maris ⁊ reliquis aquis salis eo q̄ iste aque desiccāt
reliqū corruptū. Et emplastra locū supple post scarifica-
tionē ⁊ embrocatōnē cū eo in quo est mollificatio. i. cum
emplastris mollitiuis ⁊ resolutiuis sicut est emplastruz di-
ctū supra. ⁊ bonū emplastrū esset ex farina ordei ⁊ malua-
uisco ⁊ farina fenugreci ⁊ seminis lini. **¶ Et nota iuxta p̄-
dicta q̄ quādocūq; tu vides mēbz linefcere siue p̄ se siue
p̄pter ineptam curam: supple tu scarificatio ⁊ lauatio est
necessaria cū aqua salis ⁊ positio ventosarū vel sanguisu-
garum ⁊ postea apponere emplastra mollitiua ⁊ resoluti-
ua eo q̄ id est optima cura. Et si non idiget scarificatione
vt qz nō sit ibi tanta magnitudo ⁊ corruptio membri siue
in membro: sed iaz incipiat membrū tendere ad hoc tunc
sis cōtentus mollitiuis. qz qñ nō est tantum nocumentuz
potest remoueri per mollitiua resolutiua que dicta sunt
pus sine scarificatione. Tunc sequitur illa pars.****

**¶ Et scias q̄ administratio eorum que fortiter
repercutiunt in primis ⁊ eorum que fortiter re-
soluunt in fine est mala. caue ergo quātum po-
tes. Infrigidatio enim vebemens perducit ad
illud quod sciisti. ⁊ aqua frigida similiter est
de illis que op3 cauere nisi in eis que sunt sicut
berispilla. ⁊ i resolute vebemēti accit dolor.**

**¶ In qua parte ponit quendā canonē generalez de nimia
percussione ⁊ nimia resolute. ⁊ dicit. Et scias q̄ admistra-
tio ⁊c. fortiter. i. nimis fortis in p̄mis. i. in p̄n: apostematis
⁊ eoz que fortiter resoluūt in fine. i. in statu apostematis:
⁊ etiā possumus intelligere per finē. i. declinationē aposte-
matis. qz vtrobiz nocet nimia resolute ad illud quod sciisti
sti. i. ad p̄dicta nocumenta que dicta sunt pus. ⁊ aqua frigi-
da s̄r est de illis que o3 cauere. s. in p̄ncipio flegmonis. qz
aqua frigida est nimis percussiuua. ⁊ intellige aqua frigi-
da pura: qz admixta cū aceto vt ceroto: vt dcm̄ fuit supra
bene potest administrari. sed pura nō est bona in p̄ncipio
flegmonis. qz nocet in se ratione nimie frigiditatis: ⁊ rōne
nimie humiditatis. qz o3 medicā percussiuuā flegmonis
esse desiccatiuā stipticā: vt dictū fuit supra. nisi in eis que
sunt sicut berispilla. i. nisi in flegmonibus berispillatis.
qz in berispilla bene pōt administrari aqua frigida sic ap-
parebit postea eo q̄ in berispilla q̄riē maior alteratio q̄ i
flegmone. in flegmone aut queriē maior resolutio. quia in
flegmone est mā magis cōstricta q̄ ibi. ⁊ ideo in berispil-
la vel in flegmonibus que sunt quasi berispilla bñ potest
administrari aqua frida in p̄ncipio fm̄ q̄ melius appare-
bit in caplo berispille. ⁊ i resolute forti accidit dolor. mo-
do hic ostēdit: qz cauenda est nimis fortis resolutio. qz ni-
mis fortiter resolutiua inducunt dolorē. eo q̄ talia sunt
nimis calida. nimis autem calida mordent: et inducūt do-
lorem: vt b3 videri in tegni. p̄pter dolorē autē attrahunt
plus humores. qz ois dolor exacuit reuma. ⁊ ideo dīc
Gal. de igenio sanita. Laue dolorē in q̄tuz potes: qñ nihil
est cā apostematis sicut dolor. Item sunt cauenda fortis
resolutiua nimis p̄pter aliud qz resoluunt subtile ⁊ dere-
linquūt grossum: vt dictuz fuit supra. sic ḡ in apostemati-
bus cauenda sunt nimis fortiter percussiuua ⁊ nimis forti-
ter resolutiua. tenēdū est ḡ medium in vtroq;.**

**¶ Si ergo volueris regere in principio cuz se-
datione doloris non appropries eis aquaz ca-
lidam ⁊ olea mollificantia ⁊ emplastra facta
ex huiusmodi medicinis: ipsa enim vebemēter
sunt cōtraria ei quod est necessarium de p̄bibī-
tione effusionis. Et redeas ad bolū armenum
solutum in aqua frida aut cuz oleo rosa. ⁊ me-
lius oleuz rosa. est illud qd̄ est ex rosis ⁊ oleo:
in oleo q̄ppe est resolutio qd̄a: aut lentes deco-
ctas cū rosis: aut merdasengi cum oleo rosato.**

**¶ Supi⁹ Auic. docuit q̄sdā medicinas percussiuas q̄ p̄petūt
in p̄n: flegmōis. ⁊ docuit ēt remouere qd̄a nocumētū qd̄
pōt accidere ex illis. ⁊ posuit quēdā canonē de nimia rep-
cussioe ⁊ nimia resolute. In pre ista ifert quēdā canonē d̄
remotōe cuiusdā accñtis flegmonis. s. doloris dicēs. Si ḡ
volueris regere in p̄ncipio ⁊c.**

Sed hic est ^{du^m. p̄. qz dīc Auic. qz si volueris rege}
^{re cū sedatiōe doloris non appropries}
eis aquā calaz ⁊c. qz id vī d̄riū Ha. 6: d̄ ige. sani. Dīc. n. ibi.
Aq̄. n. cala mitigat dolorē ⁊ cās apat. **¶ Propterea Auic.**
vī d̄riari sibypsi. qz dīc q̄ nō debēt appropiari olea mol

litua et empla facta ex seminibus quoniam volumus sedare dolore flonis. sed dixit superius quod mollitia sunt ad dilatandos poros et ad sedandum dolorem flonis. quod tunc si voluerit regere apertam cum sedatione doloris debeat admiscere mollitia et empla facta ex talibus medicis mollitiuis. **C** Sed est quod dolor potest contingere in apertate duobus modis. uno ratione male coplone et fluxus quod est ibi. et talis dolor est maxime in principio apertatis. Alius est dolor quod contingit ex restrictione humoris in apertate et ex concussione ipsius. modo primus dolor sedatur cum percussiuo et non cum mollitiuis. quia percussiuus alterat malam coplone et prohibent cursum materiae. et per hoc dixit supra Avicenna. Et huic ratio in principio est timorosa. et de tali sedatione doloris intelligit hoc Avicenna. et ideo bene dixit in principio Avicenna. Sed scilicet dolor sedatur cum mollitiuis et apertis bus poros. et isto modo locutus fuit Avicenna. supra cum dixit quod mollitiua sunt ad dilatandum poros et ad sedandum dolorem. scilicet quod est post principium. quia ex hoc quod dilatant poros rarificant membrum et reddunt materiam aptam resolutioni et faciunt eam euaporare. et ideo sedant dolorem. unde quicunque contingit dolor ex restrictione humoris sedatur per mollitiua et resolutiua lenia. et hoc est quod subdit Avicenna. in sequenti parte. Si vero ista non valent: hoc est non sufficiat ad sedandum dolorem ut quod dolor sit ibi ex restrictione humoris et hoc est quoniam aperta iam transiit principium et est in augmento tunc administranda volubilia etc. Et isto modo est intelligit Galenus. 6. de iure. sani. cum dicit. Ad quod calida que mitigat dolores omnes apertatis. Avicenna autem dicit quod non admiscere aquam calidam et mollitiua ad sedandum dolorem in principio: quia ille dolor est ex mala coplone et effusione materiae. et ideo dicitur sedari per percussiuum et non per mollitiua. quia mollitiua sunt vehementer contraria ei quod necesse est de prohibitione effusionis: ut dicit Avicenna. in libro. et ideo Avicenna. non contraria sibi ipsi nec etiam dicto Galenus. et ista verba extrahuntur ex dictis Galenus in libro de simplicibus medicinis capitulo de mitigatiuis doloris.

C Sed redeas ad bolum armenum solutum in aqua. quia id repercutit et alterat coplone calidam et melius oleum rosa. est id quod est ex oleo et rosis. Dicit hoc Avicenna. quia ut dicit Galenus in libro de simplicibus medicinis antiquis miscebatur sal in oleo quippe. scilicet rosa. est resolo quod dicitur quod pauca est ibi resolo. sed est quasi temperatum. et ideo dicitur auctoribus quod calefacit et ifridat: et ideo dixit Avicenna. per tanto hoc verbum: ut quod est melius oleum rosa. quod est solum ex oleo et rosis quod si admisceatur ibi sal: tunc non erit ita mitigatiuum doloris: eo quod est nimis resolutiuum ratione salis. et si non admisceatur ibi sal tunc in eo erit pauca resolo. Et ideo optimus erit cum bolo armeno in principio flegmonis ad sedandum dolorem. aut lentes coctas cum rosis mollificentur prius lentes in aqua. et postea coquantur cum rosis: postea terantur sicut ad modum emplastri. illud enim erit optimum emplastrum prohibitiuum fluxus materiae et alteratiuum coplone. aut ad merdalingi. id est ad litargirum ductum in mortario cum oleo rosa. in modum unguenti. Tunc sequitur illa pars.

C Si vero ista non valent et quae eorum cursu currunt administranda volubilia: quoniam ipsa est vehementis inuameteri in principio et statu et alfirangi et albasce et apium et albedarungi silr. Et multoties quod sedatur dolorem vini dulce mixtum cum oleo rosa. imo congelatum vuae et parum cere super lanam aut lana yfopi ifridata in estate tepesfacta in hyeme: aut spogia ifusa in vino stiptico aut aceto aut aqua frida: et crocus ingreditur in sedatione doloris: Cum ergo vides inceptionem apostematis incedere itinere exiture tunc dimitte ifrigidationem et incede in viam eius quod maturat et aperit.

C In ista parte Avicenna. postquam posuit quasdam medicinas percussiuas quae competunt in principio flegmonis et sedant eum dolorem in principio. In ista parte ponit medicinas quasdam competentes magis in augmento. per hoc est quod Avicenna. iter illa intermiscet quasdam medicinas percussiuas

quas quae competunt potius in principio. dicit ergo. Si vero ista non valent. id est si predictae medicinae percussiuae non sufficiunt ad sedandum dolorem: ut quia dolor non solum sit ibi ex mala coplone et fluxu materiae: sed et sit ibi ex restrictione humoris quae oportet resolvere. et hoc est quia aperta transiit principium et puenit ad augmentum. quia ante id tempus non possumus ponere mollitiua et resolutiua tunc administra volubilia. quia volubilia est apertiva pororum et mollitiua et ideo sedatur dolores ex restrictione humoris in apertate. et hoc est quod subdit Avicenna. quoniam est vehementis inuameteri in principio et statu. Et intellige in principio. scilicet augmentum. est enim inuatiua in principio augmentum quia est mollitiua et apertiva pororum cum sua calitate. vel si intelligitur in principio apertatis tunc est inuatiua in principio permixta cum percussiuo: et maxime cum in principio contingeret dolor ex restrictione humoris facta per nimiam percussione. et est inuatiua in statu apertatis permixta cum alijs mollitiuis et resolutis cum ipsa sit apertiva et resolutiua sicut appetit per Avicenna. in 2. libro et alfirangi. id est miniu cum quo pingit etalachasech. id est sticados. et apium et albedorogi silr. id est basilicon amplum cum folijs latis. omnia ista possunt administrari in augmento admixta cum percussiuo quoniam resolutiua sunt. Et multoties sedatur dolorem vinum dulce mixtum cum oleo rosa. quia id medicamentum est primum percussiuum et primum resolutiuum. unde competit in dolore flegmonis exitus in augmento. dicitur autem vinum dulce. quia vinum dulce est minus siccituum et plus humectatiuum quam aliud. exiccatio autem non competit in flegmone nisi in fine: sed ante finem competit mollitiua resolutiua et maxime in augmento. et propter hoc Avicenna. subdit: imo congelatum vuae et parum cere supple cum oleo rosa. positum super lanam. id est super carpias. scilicet. sedatur dolorem. Et dicit Avicenna. imo quia plus competit congelatum vuae ante finem flegmonis: sicut in augmento quam vinum. quia non est ita exiccatiuum. per congelatum vuae intelligit fabam que fit ex vino mixto cocto usque ad spissitudinem mellis. unde faba non est tantum exiccatiua sicut vinum: imo est plus mollitiua et minus calida: ut dicit Serapio in suo antidotario. unde si admisceatur cum cera distemperata et oleo rosa. erit medicamentum optimum in augmento flegmonis et sedatiuum doloris. Et lana yfopi. id est lana succida piguis. et dicitur lana yfopi quia ex tali lana fit yfopus humida sicut quod dicitur in 2. libro: supple et talis lana sedatur dolorem: quia est mollitiua et resolutiua ifridata in estate. et intellige hoc propter quod in neruis et in capite: et maxime istis discooperitis quoniam est ibi apostema. quia ibi debet apponi omnia calida actu aut spongia ifusa in vino stiptico aut aceto et aqua frida potius competit in principio quam in augmento. et ideo superius posuit id medicamentum Avicenna. inter medicinas percussiuas. et crocus ingreditur in sedatione doloris. quia crocus est aperitiuus et resolutiuus et stipticus est. et ideo manifeste conuenit in augmento admixtus cum medicinis percussiuis et mollitiuis. quia resoluit et adiuuat stipticitatem et siccitatem medicinarum percussiuarum sicut quod dictum fuit supra. et ideo cum hoc quod resoluit prohibet fluxum materiae ad locum. et ideo crocus maxime ingreditur in sedatione doloris maxime quando apostema est in augmento. Tunc sequitur illa pars. (Cum ergo videris inceptionem apostematis) in qua intermiscet quendam canonem de curatione apostematis quando incedit in viam exiture. id est in viam collectionis saniei. Et dicit quod quando vides apostema incedere in viam exiture hoc est quod colligat: tunc dimitte ifrigidationem. id est dimitte medicinas percussiuas: et incede solum cum eis que maturant. scilicet primo et aperiunt. id est resoluunt. vel exponere cum eis que maturant. scilicet primo. et postea cum eis que aperiunt apostema maturum. quia primo debemus maturare apostema. et postea aperire vel cum medicinis si possumus vel cum ferro. Et bonum maturatiuum est sicut est emplastrum ex farina tritici cum aqua et oleo et croco cocta. illud enim est optimum maturatiuum quod perducit flegmones ad maturationem in quibus est durities quasi ad modum sclerosi ut multoties super exitus. Tunc sequitur illa pars.

Cum autem aqua puenit ad statum: tunc necia sunt omnia sunt anetum et camemilla et maluauscus et semelinum et filia: imo emplastrum quod noiantur basilicon et que nominantur diaquilon.

In quo parte ponit medicinas quasdam que competunt in statu flegmonis. et per quod dicit. et intelligas hoc de diaquilon quod diaquilon valet in statu apatis. quia est resolutiuum mollitiuum. Itē valet et maxime quoniam exalauit subtile et remansit grossius. et valet precipue quoniam per subtilis puenit ad maturatiōem rōne cuius rumpitur aqua et esset ibi quoddam trumbus saniei et derelicta est per grossa in circuitu que non puenit ad maturatiōem. in tali enim maxime appropriat diaquilon. Tunc sequitur illa pars.

Et emplastrum de colcotar exiccat absque dolore: et propter illud est eius administratio iconueniens cum sit inflammatio flonis. et est conueniens quoniam non timeat aggregatio: et melius est ut ponas super ipsas desuper lanam infusam in vino stiptico.

In quo parte ponit quasdam medicinas que competunt in declinatiōe flegmonis que medicine debent esse desiccatiue: ut dictum fuit supra. Dicit. Et emplastrum de colcotar. id est diapalma desiccatur absque dolore. et idem superpetunt in fine flegmonis. quia in fine competit desiccatio et resolutio. et propter id eorum administratio est iconueniens cum sit inflammatio flegmonis. quia tunc quoniam est inflammatio flegmonis competit repressiua alteratiua propter non debet administrari talia emplastrum in principio nec in augmento flonis nec in statu. quia ibi competit resolutiua mollitiua lenta. ut dictum est prius. Et est conueniens eorum administratio quoniam non timeat aggregatio. id est collectio saniei. hoc est quoniam non timeat quod apostema terminet ad collectionem saniei. quia quoniam timeat quod aqua terminet ad collectionem saniei debent ponere maturatiua et non desiccatiua. sed si timeat per resolutionem: tunc conueniunt ista exiccata. Et melius est ut ponas lanam infusam in vino stiptico. quia tale vinum desiccatur. et idem competit in fine flegmonis.

Et caro minus indiget exiccatione quam nervus: quoniam nervus non redit ad suam completionem cum exiccatione parua. et caro minoris necessitatis est que pauciores habet arterias.

Modo hic quia in curatiōe non solum administrantur medicine habendo respectum ad morbum: sed et ad completionem membri: ut dicit Galenus de ingenio per totum. quia membrum completionis sicce indiget medicina magis sicca rōne complexionis. id est Auicenna dicit quod secundum diuersitatem membrorum medicine debent esse magis desiccatiue et minus. Et idem dicit. Et caro minus indiget exiccatione quam nervus. Et subdit casus huius quoniam nervus. Et caro que minoris necessitatis est. id est exiccatione est que habet pauciores arterias supple et pauciores nervos. quia ista non sic est completionis sicce. Tunc sequitur illa pars.

Et multotiens quodam cadit necessitas scalpellandi ante maturatiōem.

In quo parte ponit quosdam canones in curatiōe flegmonis puenit flegmonem conuertit ad sanietatem. et diuidit in tres partes secundum quod tres canones ponit. 2° ibi (Et multotiens) 3° ibi (Et de apatis calidis) Dicit ergo. Quod multotiens est necesse scalpellare ante maturatiōem. id est ante quam fiat maturatiō. et hoc est quoniam esse humorum constrictus valde in apate et multum vel ex frigido vel ex nimia repressiōe. in tali. n. casu. ut deum fuit supra facimus scalpellationem ante maturatiōem ut egrediat sanguis malum restrictum in apate ne corrumpat. et per dies corrumpat membrum et mortificet.

Et multotiens ingeniat in attrahendo aqua ex membro nobili ad ignobile cum attractiuis: deinde curatur et aperitur.

Dicitur ponit 2^m can. Et dicit. Et multotiens ingeniat in attra-

hendo ex membro nobili ad ignobile: sic est in locis emuncto- rurs cum attractiuis. scilicet calis vel ventosis vel sanguisugis: ut ponit Auicenna in primo. deinde cura. id est matura cum emplastris. scilicet maturatiuis. et postea aperiat. Rō autem huius dicitur est supra posita etc. quia melius est quod fiat aqua in membro ignobili et emuncto- rio quam remaneat in nobili et faciat apostema sed quod est ponit Auicenna in primo. Sequitur illa pars.

Et de apatis calidis que indigent saniositate em- plastre caput eius cum psillio et cum extractiuis in circuitu eius: et limat ex apatis et emplastris cum pena quam digiti ledunt ipsum.

In quo parte ponit tertium canonem. Et dicit. Et de apatis calis que indigent saniositate hoc est. quia debet puenire ad sanietatem. emplastratur caput eius cum psillio suo. vel cum similis re percussiuo illi. Et cum extractiuis.

Sed hic est dubium de hoc quod dicit Auicenna. dicit quod aqua cala valde que indiget maturatiōe debet emplastrari cum psillio et silibus. Sed hoc est contra quod superius dixit ibi. Sed ergo vides interceptionem apatis incedere itinere curationis: tunc dimitte refrigerationem etc. Sed hoc est illud assorsimus. pro quo dicit. Calidum sanietem faciens. ponit enim pro quo medicina faciens sanietem est cala et non frigida. ergo tunc videtur male dicere Auicenna. qui dicit quod emplastratur caput talium apatum cum psillio et cum alijs extractiuis in circuitu. Dicendum est ad hoc quod principaliter et per se et ut in pluribus medicina faciens sanietem debet esse calida: ut posuit Auicenna. et ratio huius apparebit postea in processu. sed per accidens et in casu: ut hic ponit Auicenna. potest esse medicina maturatiua frigida. et hoc est sicut ponit Auicenna. in apostematibus valde calidis: et talia apostemata sunt sicut apostemata herisipillata. quia in talibus apostematibus valde calidis naturalis calor valde inflammatur instantur quod prohibetur eius operatio que est digerere materiam et eam conuertere in sanietem. sed si apponatur medicamen frigidum: tunc prohibetur talis inflammatio caloris naturalis. et ideo tunc calor naturalis confortatur ex appositione talium frigidorum: et tunc agit in materia apostematis: et eam conuertit ad sanietem. Iterum etiam quia in talibus apostematibus calidis fit exalatio spiritus et caloris magis per frigidum: aut prohibetur talis exalatio. et ideo adiunt ad faciendum sanietem per accidens. Iterum si non apponeretur medicina frigida propter intensam eius caliditatem rumpetur tale apostema antequam digeratur. et ideo in tali casu sunt apponenda frigida medicamina. etiam quando volumus maturare. Sed ergo dicitur quod Auicenna dicit. Cum ergo vides etc. Dicendum quod ibi loquitur Auicenna. ut in pluribus regulariter. Iterum quando pro quo dicit. Calidum sanietem faciens intelligit hoc per se et ut in pluribus. sed per accidens et in casu nihil prohibetur quod medicamen frigidum sit maturatiuum sicut in apostematibus valde calidis: sed hic ponit Auicenna. et liniatur ex epythimatis etc. quoniam digiti ledunt ipsum. quia propter caliditatem ibi intensam est maximus dolor. et ideo quanto tactus potest fieri cum maiori facilitate tanto est melius: quia tunc fiet tactus facilius. et ideo dicit Auicenna. alibi. Et si tactus fuerit necessarius fiat cum facilitate. Et causam huius reddit Galenus illo verbo. Laue dolorem quantum potes: quoniam nil est calidius apostematis sicut dolor.

Verisipilla et spes eius. CAP. III.

Am sciuisti causas herisipille et spes eius in libro primo.

In isto capitulo determinat Auicenna de quodam apate cala quod fit ex colera: quod vocatur herisipilla. et diuidit per ista in tres partes. primo determinat de ipso quod fit

ad casus et signa. 2.º determinat de ipso quatuor ad curam. 2.º ibi in 2.º capitulo (De ut euacues) prima pars diuiditur in partes quatuor. 1.º determinat de casibus et signis ipsius herisipille. 2.º ostendit ubi plerumque habet generari. 3.º ponit quoddam iudicium sumptum ab ipsa in quibusdam egritudine. scilicet in fractura ossis. 4.º excusat se ad ponendum diuersitatem inter herisipillam et flegmonem. quod de hoc est dictum est alibi. 2.º ibi. (Et ubi plerumque accidit) 3.º ibi (Et quibus accidit) 4.º ibi (Et tu quidem iam cognouisti) Præterea pars habet partes duas. 1.º excusat se a ponendo casus herisipille. 2.º ponit signa ipsius per quod distinguit herisipilla a flegmone. 2.º ibi (Et illa ex quibus) Dicitur ergo. Jam sciuisi casus herisipille. quod causa eius est colera vel pura vel admixta: et species eius. quod herisipilla est duplex. quodammodo est pura et quodammodo est composita cum flegmone. et vocatur herisipilla flegmoneides si vincat ibi humor colericus. Si autem vincat humor sanguineus vocatur flegmo herisipillades. Et non solum herisipilla potest composita cum flegmone: sed et cum apate molli: ut dicit Galenus de egritudine. sani. pericula. 13.º. et in talibus passionibus compositis debent esse curaciones compositæ. et secundum quod vincit ibi vna passio. sic et oportet vincere cura illius. scilicet quod ex curacionibus simplicium habent curaciones compositas. et idem Avicenna ponit curam istorum scilicet maioris parte put sunt morbi simplices. et maxime quatuor ad localia in libro primo. fen. 2.º. ca. 5.º. de egritudinibus compositis illo ca. Et sanguineus purus flegmoneides etc. Deinde cum dicit.

Et illa ex quibus discernitur ex flegmone sunt: quoniam herisipilla magis apparentes habet rubedinem et puriorem.

Dicit Avicenna. ponit signa ipsius herisipille in quibus distinguit ab ipso flegmone. et diuidit partem hanc in partes plures secundum quod plura signa ponit in quibus herisipilla distinguit a flegmone. Primum ergo ponit vnum signum quod sumitur a colore. Dicit ergo. Et illa. scilicet signa ex quibus discernitur a flegmone sunt: quoniam herisipilla magis apparentes habet rubedinem. id est habet rubedines magis in superficie. quia materia in herisipilla est in superficie. et puriorem. scilicet rubedinem. quod color colere est rubeus et clarus.

Et ex flegmone apparet rubedo ad nigredinem decliuem aut viriditatem. et plerumque coloris eius est occultus in profundo. et rubedo herisipille destruitur per tactum statim et albet eius locus causa subtilitatis materiei rubeæ aut separationis eius: deinde redit velociter et non sicut est rubedo flegmonis et vides in rubedine herisipille colorem croci et citrinitatem et non vides illud in rubedine flegmonis.

Ad nigredinem decliuem aut ad liuiditatem. id est ad quoddam obfuscationem. quod color sanguis extrinsecus in apate superficialiter est color rubeus turbidus et non clarus. et plerumque coloris eius occultus est in profundo eius propter grossitatem sanguinis. et idem materia est ibi magis profunda quam in herisipilla. et vides in rubedine herisipille colorem croci et citrinitatem et non vides id in rubedine flegmonis. quod color colere est rubeus citrinus. color sanguis est color rubeus turbidus. et idem attinet quoddam obfuscationi et nigredini.

Et apud herisipille non fit nisi in eo quod apparet de cute et flegmonem profundam in carne est. et herisipilla est pura: et non est ita flegmonem.

Dicit Avicenna. ponit aliud signum per quod distinguit herisipilla a flegmone. et dicit apud herisipille. id est tumor herisipille non fit nisi in eo quod apparet de cute. et causa huius est propter subtilitatem materiei. et idem quod color subtilissimi liquoris est: penetrat cito carnem quod est rara et non retinet nisi in superficie et cute eo quod cutis dura est et spissa secundum quod dicit Galenus. 13.º. pericula de egritudine. sani. quod flegmo profundam ratione grossioris materiei. Et idem dicit Galenus. in pericula pallegata. scilicet sic flegmonem fit in carne parte cutis amplectens sic istud. scilicet herisipilla fit in cute parte carnis amplectens. **Tunc**

Avicenna. ponit aliud signum distinguens inter flegmonem et herisipilla dicens quod herisipilla est pura. scilicet vltimum et non est ita flegmo. quod ut dictum fuit supra: vltimum et non est ita flegmo. aut herisipilla aut furiositas.

Et puenit quibus ex calitate herisipille ad hoc ut coburat cutem et eius virulencia vesicat et minoratur illud in flegmone.

Dicit ponit signum distinctiuum herisipille a flegmone quod sumitur ex quodam effectu quem facit calitas herisipille et dicit. Et puenit quibus ex calitate herisipille ad hoc ut coburat cutem. et hoc est quoniam materia ipsius est multum acuta adusta et eius virulencia vesicat. scilicet ad modum ignis ex quibus vesicis egreditur. quoddam virulencia. et minoratur istud in flegmone. quod flegmo non puenit vltimum ad tantam calitatem et adustionem. quod materia eius est magis humor benignus sicut sanguis. vltimum et non venit ad tantam malitiam sicut herisipilla cuius materia est colera.

Et pura non impellit penitus et flegmonem impellit. et quanto plus multiplicatur additio sanguinis super colericum est impulsio magis apparens et dolor et pulsatio vehementiores.

Dicit ponit aliud signum per quod distinguitur herisipilla a flegmone. et dicit pura. scilicet herisipilla non impellit penitus. id est non inflat nec facit tumores sicut facit flegmonem. Et ratio huius est propter subtilitatem materiei. unde expanditur in superficie cutis et non retinet et coartatur in vno loco: Et quanto plus multiplicatur additio sanguinis super colericum. id est si flegmonem et herisipilla componantur quanto plures in tali commixtione vincit flegmonem et humor sanguineus tanto est impulsio magis apparens: id est inflatio et tumor propter rationes dictas et dolor et pulsatio vehementiores. quia cum materia sit grossior et magis profunda in carne ibi fit maior tensio et restrictio humoris in membro. unde sequitur dolor maior et fit etiam ibi maior coartatio artarie. vnde sequitur maior pulsatio artarie. et ratio istorum melius fuit posita in capitulo primo de apertibus supra.

Et herisipilla attrahit febrem vehementius quam flegmonem.

Dicit ponit aliud signum distinguens dicens et herisipilla attrahit febrem intellige effimeram. quia talis febris puenit ex apostematibus exterioribus ratione caliditatis eorum. et raro puenit inde febris putrida vehementius. id est citius quam flegmonem. et hoc est propter maiorem caliditatem herisipille. unde citius in ea inflatur spiritus quam in flegmone. et ideo citius puenit ex ea febris effimera: licet febris putrida pueniret in flegmone ratione maioris repletionis que est ibi. unde hic Avicenna. intelligit de febre effimera: que vltimum sequitur apud ratione caliditatis ipsius.

Et quibus consequitur ex calitate herisipille ut coburat cutis: quare alteratur illud quod nominatur herisipilla: et non est ita flegmonem.

In ista parte Avicenna. repetit quoddam signum distinctiuum herisipille a flegmone adiungendo quoddam. Dicit ergo. Et quandoque consequitur etc. quare alteratur id quod nominatur herisipilla. id est non videtur tunc quod sit herisipilla. quod propter illam adustionem et vesicationem quam facit videtur quod sit pruna vel ignis persicus. quia assimilatur tunc in accidentibus eius et non est ita flegmonem ratio aut eius est dicta superius.

Non est ergo inflatio herisipille minor inflatio flegmonis: imo plures: verum tensio flegmonis et dolor eius est propter tensionem. et quibus fit maior. quare dolor herisipille est minor.

In parte ista ex dictis claudit quoddam correlariū. Sequitur .n. ex dictis quod inflammatio herisipille .i. caliditas herisipille non est minor inflammatio flegmonis .i. caliditatis flegmonis: imo inflammatio herisipille est maior inflammatio flegmonis eo quod materia ipsius est plus calida. et ideo producit ad vesicationem citius quam flegmonem. et citius attrahit febrem: ut dicitur in veritate tensio flegmonis supple est maior quam in herisipilla. quia ibi materia est magis coartata et collecta in uno loco. in herisipilla autem est sparsa in superficie: ut dicitur in supra. Et dolor eius .i. flegmonis est per tersionem. et quoniam fit maior dolor in flegmone quam in herisipilla. Et nota quod ratio quare dolor est maior in flegmone quam in herisipilla est. quia dolor in apate oritur ex duobus ex mala plene et restrictione et calculatione humoris in membro soluetis et inuivum. modo in flegmone est utraque causa. quia ibi est mala complexio et calculatione humoris in membro. in herisipilla autem non est talis calculatione et restrictio humoris: sed ibi sit mala complexio. Et ideo concludit Auicenna. quoniam dolor herisipille est minor: sed supple punitio in herisipilla est plus quam in flegmone. quia ibi est acutior materia. unde est in ea punitio ad modum spine. Tunc sequitur illa pars.

Et ubi plus accidit herisipilla accidit in facie et incipit a lepore nasi et augmentatur apostema et expanditur in facie tota.

In qua parte ostendit in quo loco corporis plus accidit herisipilla. Et dicitur quod. Et ubi plus accidit herisipilla accidit in facie. Et causa habet potestatem esse ratione caliditatis et subtilitatis materiei de ratione cuius est petere partes superiores. et est quia in partibus superioribus viget maxime humores calidi et subriles. et ideo herisipilla: ut plerumque accidit in facie et incipit a lepore nasi. .i. a parte nasi que est iuxta supercilia. et postea augmentatur et expanditur per faciem totam.

Et quando accidit herisipilla a fractura ossis sub cute: tunc illud est malum.

In hac parte Avicenna. ponit quoddam iudicium superius ab herisipilla in quodam parte .i. in fractura ossis. et dicitur quod quoniam accidit herisipilla a fractura ossis sub cute est malum intelligitur est malum per viam signi et per viam cause. per viam cause. quia herisipilla ibi ex his corrumpit os et plus corrodere ratione materiei male ex qua fit. Item est malum per viam signi. quia ibi est maior nocumētum per membrum ubi est. et hoc est quod dicitur per ypo. in 7^a pericula affo. in ossis denudatione herisipilla malum.

Et tu quodam modo cognouisti diuersitatem iter herisipillarum et flegmonem in loco alio ab isto.

Hic se excusat insufficienter ponendo diuersitatem iter flegmonem et herisipillam. Dicitur quod. Et tu quodam modo sciuisti in loco alio ab isto. .i. in primo canone de apertis calidis. ibi .n. apparuit diuersitas et distinctio iter herisipillam et flegmonem. Vel potest hoc referri ad ea que dicta sunt in libro primo. sen 2°. capitulo de egritudinibus compositis.

Cura herisipille. CAP. V.

Portet ut euacuetur corpus ab ea cum solutio colere: et si indiget flebotomia: flomiam et. Et flomia quodam modo multum profert nisi quoniam materia est iter duas cutes. Si aliter profunda fuerit tunc eius iuuamentum minoratur et fortasse attrahit. et si indigeris reiteratione solutionis ventris post flebotomiam fac illud secundum quod calefit ex duabus materijs.

Superius Avicenna. determinauit de herisipilla quantum ad causas et signa ipsius. hic determinat de cura. et diuidit in duo. per ponit curam eius quantum ad vicia. et quantum ad localia et particularia. 2° ubi. (Deinde permuta te ad ifrigidandum) Dicitur per opus quod euacuetur corpus supple quod patitur ab ea. .i. ab herisipilla cum solutione colere cum sirupo rosato laxatiuo et similibus purgantibus coleram. et si indiget flebotomia flebotomia. Et flebotomia

quidem non multum confert etc.

Sed circa ista parte est dubitatio de dco Avic. vi. n. expresse ponere totum triu. dicitur .n. quod flomia

profert quoniam materia est iter duas cutes: sed si materia profunda: tunc minoratur eius iuuamentum. quia quoniam materia est iter duas cutes: tunc significatur quod est materia colica pura. et per omnia quod est herisipilla pura. Quoniam autem materia profunda: tunc materia colica est admixta cum sanguine. et per omnia herisipilla non est pura: sed admixta cum flegmone. quia ut superius dicebatur in hoc dicitur apud Avicenna herisipilla a flegmone. quia apud herisipille non fit nisi in eo quod appetit de cute. flegmonem autem profundam in carne. nunc autem quoniam herisipilla est pura: tunc non confert flomia: quoniam autem est admixta cum flegmone: tunc confert flomia. quod tunc non confert flomia herisipille quoniam materia est iter duas cutes. et confert quoniam materia profunda. quod tunc in utraque parte videtur dicere falsus Avicenna. Ad hoc respondeatur per exceptionem lre. Et potest ista lra exponi pluribus modis. uno modo sic. Et flomia quodam modo non multum confert nisi quoniam materia est iter duas cutes. .i. nisi quoniam materia colica est pauca et est admixtio sanguinis multa supple quod est aptum fluere et est in cursu. Si autem profunda fuerit. .i. si materia colica sit multa. et hoc quia materia colica pura sit vel quia parum est ibi materia sanguinea admixta. unde intelligitur hic quod materia colerica profunda non propter multam admixtionem sanguinis sed profunda. quia materia colerica est multa. unde est ita in magna quantitate quod est ibi in superficie et in profunditate: tunc eius iuuamentum minoratur. .i. tunc ita non confert flomia. et fortasse attrahit. .i. fortasse augmentatur herisipilla. .i. cum fit flebotomia quoniam materia colerica est multa vel pura. quia cum sanguis sit frenum colere ut dicunt auctores si fiat flebotomia quoniam materia est multa vel pura: tunc ex tali extractione sanguinis potest colera supercalefieri et ex tali supercalefactione et ebullitione colere attrahit ibi plus de humoribus. et per omnia augmentatur herisipilla. et ideo bene dicit Avicenna in primo canone. sen. 4°. ca. de flebotomia. Et sumope tibi caue ne egredere ad vnam duarum repper ducas. .i. ad colericorum humorum ebullitionem et frigidorum cruditate. et tunc pole est quod aliquando per flomiam augmentetur. quia attrahit sicut est in dicto casu. Alio modo potest exponi sic. Et flomia quodam modo non multum profert nisi quoniam materia est iter duas cutes. .i. nisi quoniam materia plus impellit et tumet apparenter. quia quoniam materia plus impellit apparenter est signum quod est secum sanguis admixtus. quia materia sanguinea plus impellit: ut dicitur in supra in primo capitulo. illo. 6. et pura non impellit penitus etc. quoniam autem sanguis est admixtus cum colera: tunc flebotomia confert. Si autem profunda fuerit. .i. si materia minus impellit vel nullo modo impellit apparenter tunc minoratur eius iuuamentum. .i. flebotomie. quia quando non impellit tunc significatur quod est herisipilla pura vel pauca admixtio sanguinis. unde tunc non ita confert flebotomia. et fortasse attrahit. .i. fortasse augmentatur herisipilla. .i. quando sit flebotomia quando materia non impellit. quia tunc cum colera sit pura vel multa in quantitate per flebotomiam potest ibi fieri maior ebullitio colere: ut dictum fuit supra. unde attrahuntur humores. et potest herisipilla augeri. Cum ista expositione concordat Aly. in dispositione regali. qui dicit quod quando herisipilla est sine tumore: tunc competit solutio ventris si est cum tumore: tunc debet fieri flebotomia et solutio ventris secundum quod apparet per verba eius in capitulo de curatione herisipille. Tertio modo potest exponi istud verbum Avicenna. sic. nam secundum quod apparet per Galienum. 14° particula. de inge. sani. herisipilla est duplex. quia quedam est cum vulnere. et quedam sine vulnere. illa que est sine vulnere est illa que fit ex colera non adusta nec mala. vel fit ex sanguine tenui qui proportionatur colere. Illa autem que est cum vulnere fit ex colera adusta grossa mala. Et ideo dicit ibi Galienus. nam si colera sit corrosiua et calidissima cutem excoziabit vsque ad sui interiora. et talis herisipilla est mala. Et ideo dicebat Avicenna in primo capitulo huius tractatus. Et si pertransierit colera

In grossitie sua vsq; ad subaz sanguis & fuerit mala. i. fuerit ma adusta: vñ pp adustione ingrossat & pfundat vsq; ad subaz sanguis: accidet herisipilla mala. tunc g̃ expone dictu Auic. Et flebotomia qdē nō multū pfert nisi qñ mā est iter duas cutes. i. nisi qñ mā berisipille ē subtilis & nō adusta: sic est berisipilla q̃ est ex cola vel sāguie subtili p/ portionato colere. Si vñ pfundat. i. si mā cole sit grossa & calidissima & adusta: sic est in berisipilla mala q̃ vesicat cutes. qz colera pp adustione suā pfundat se vsq; ad sub/ stantiā sanguis & penetrat cutē vsq; ad sui iteriora: tūc mi/ nozat ei⁹ inuamētuz. qz tūc qñ berisipilla est cū vulnere mā ipsi⁹ est calidissima & adusta & ē colera valde acuta. & iō dicebat Auic. supius. Et qñq; puenit ex calitate berisipille ad hoc vt cōburat cutē. qz timem⁹ ne pp flōmiā cuz sanguis sit frenū cole pls augmētaret colā. & p n̄s aug/ mentet malitia berisipille. & B est qd̃ subiūgit Auic. Et for/ tasse attrahit. i. fortasse augmētabit berisipilla p flōmiā. & q̃cunq; mō exponat siue p̄mo mō siue sc̄do mō siue ter/ tio. apparet r̄sio mō ad tertiu p̄ expōnē dicti Auic. Et si idiguerit reiteratiōe solonis p flōmiā fac illud Bz q̃ cale/ fit ex duab⁹ materijs. i. fm q̃ supabūdat ibi sanguis vel cola. qz si supabūdat ibi pls cola reitera solonē ventris. si aut sanguis reitera flōmiā. Et nota h̄ q̃ sic berisipilla pōt misceri cū flegmone. ita ēt pōt cōponi cū apate molli. & ēt cū apate melico duro. & sic curatio ipsi⁹ qñ miscet cū flegmōe ē pposita. ita ēt curatio ipsi⁹ qñ miscet cū apate molli & duro ē pposita. vñ sic idigem⁹ ibi farmacia & flō/ mia: ita hic idigem⁹ eūone colere & flatis: si p̄pōit cū apate molli. & si p̄ponit cū duro idiget eūone colere & melic. Et eodē mō itellige de cura q̃tū ad localia. & B est qd̃ dic̃ Sal. i. 4. pticula de igenio. s̄ sic berisipilla miscet cū fleg/ mōe sic & cū molli apate. vocaturq; moll berisipilla. & s̄ si ifridef vel iduref vt si p̄ponat cū hūoze frigidō duro. i. cū hūoze melico berisipilla dura vocatur: & sicut p̄pōite sūt passiōes p̄pōitis egēt hūozib⁹. sic ēt in istis faciēduz. est. Auicē. tñ nō fecit mentionez de his. qz raro cōtingit q̃ cōponat berisipilla cum apate molli & duro. sepe autē cōtingit q̃ cōponat cum flegmone.

Alterius quereret alijs q̃re nō fecit illā di/ stictōez de cā p̄mitina & ante in berisipilla sicut fecit i flegmōe. Et videt q̃ d̄buif set eaz facere. qz penes istas cās diuersificat cura isti⁹: sic ēt cura flegmōis. Et B p̄z p̄ Aly. in libro oculoꝝ quē fecit tractatu. ii. de curis morboꝝ ḡnalr. qz si cā berisipille sit p̄mitina: medicā ei⁹ d̄z esse dissolutiua & molliuua: vt dic̃ ibi Aly. Si autē est aīz d̄z eē refrigeratiua & hūectariua. Et d̄m ē ad B vno: q̃ qñ fecit mentionē de istis cās. qz illud qd̃ dic̃ de eis i flegmōe dedit h̄ itelligere de eis i berisipilla. Et alio: pōt dici q̃ nō fecit mētionē. qz raro p̄tin git q̃ berisipilla fiat a cā p̄mitina sic fit flegmō. qz v̄plm hūozes q̃ p̄currūt ad faciēdu apā ex cā p̄mitina sūt sāgu nei pp maiorē ei⁹ abūdātiā in corpe. & iō Auic. h̄ istā distin/ ctōez nō posuit sic posuit i flegmone. Et nō. q̃ vt dic̃ Aly. i illo lib. oculoꝝ si berisipilla fiat a cā p̄mitina d̄z curari in p̄n: cū resolutiuis sic in flegmōe. s̄ nō d̄z eē ista re/ solutiua sic i flegmōe. qz i berisipilla q̃rit maior alteratio q̃ in flegmōe: vt dicet̃ postea. Si aut sit a cā aīti: tunc d̄z curari: sic h̄ ponit Auic. vñ bñ diuersificat̃ ibi cura q̃dam mō in berisipilla penes istas cās. s̄ Auic. nō fecit mētoez de hoc pp̄dictas causas. vñ solū posuit curaz ipsius put fit a cā aīti. Tunc sequitur illa pars.

Deinde pmuta te ad ifrigidandū eā cū ifrigi/ datiuis fortib⁹ scitis in caplo flegmonis & cum effusiōe aq̃ frigide: & fac illud donec alteret̃ co/ lor. Pura enī destruit̃ cuz alteratiōe coloris &

diminutiōe ipsius. Et ad vltimū ifrigidatio in berisipilla ē magis necessaria: qm̄ flāma & do/ lor iflāmatiuis in ea est plus. & eūo in flegmo ne est magis necessaria: quoniā mā in ea ē ma/ gis inobediens & grossior.

In q̃ pte psequit̃ curā berisipille q̃tū ad localia. & circa hoc Auic. duo facit. P̄mo ponit curā ipsi⁹ q̃tū ad p̄nci/ piuz. & q̃tū ad statū. & ibi (S̄ circa statū ipsi⁹) Itē p̄ma in duas. P̄mo oñdit q̃ medicie p̄petāt i berisipilla p̄parā/ do ipam ad flegmonē. & oñdit v̄tr̄ qliter medicina d̄z eē in p̄ncipio ipsi⁹. & ibi (Et ōz vt sit ifridatio) Dicit p̄. Deū de. i. post eūonē toti⁹ corpozis cū ifrigidatiuis fortib⁹ r̄c. & cū effusiōe aq̃ frigide. h̄ habes quō aq̃ frida puenit in berisipilla: vt d̄cm̄ fuit supra: nō aut in flegmōe. Et cās hui⁹ Auic. reddit cū dic̃. Pura. n. destruit̃ cū alteratiōe coloris & diminutiōe ipsi⁹. & hoc ē qd̃ dic̃ Sal. i. 4. pticula de inger/ nio. s̄ si pura berisipilla mox vt calorem emittet euadet. Dicit aut Auic. pura. qz vt ibi dic̃ Sal. pura si nō sit: s̄ mix/ ta cū flegmōe diu fridate iposita cutis liuida efficiet̃ r̄c. Et cām hui⁹ reddit Auic. cū dicit. Et ad vltimū ifrigidatio in berisipilla ē magis necia: qm̄ iflāmat. i. qm̄ berisipilla nocet pls rōne calitatis q̃ rōne p̄strictiōis hūozis. qz mā ei⁹ est expāsa in supficie. & B est qd̃ subdit. & iflāmat in ea. i. dolor in ea ē rōne calitatis & iflāmatiōis. s̄ in flegmōe: vt d̄cm̄ fuit supra est dolor rōne tēsiōis. & iō in berisipilla cū sit maior calitas & nō sit ibi mā coartata sic i flegmōe est necia magis ifridatio q̃ in flegmōe. & iō p̄petunt in ea fortiter rep̄cussiu. & eūo. i. resolo in flegmōe ē magis ne/ cessaria supple q̃ in berisipilla: qm̄ mā i ea. i. flegmōe est magis iobediens & grossior. & iō qz mā i flegmōe ē grossior & pls p̄stricta in mēbro q̃ in berisipilla: iō nō p̄petit ifrigi/ datio in flegmōe sic in berisipilla. & iō nō p̄petit in ipa aq̃ frida sic in berisipilla: vt d̄cm̄ fuit supra. Et deinde cū dic̃.

Et ōz vt sit ifrigidatio eius in p̄ncipio fortis stipticitatis ad hoc vt forsitan augmētet̃ eius stipticitas super ipsius frigus.

Uniueralizat̃ qlis p̄plonis d̄z eē medicina rep̄cussiu in p̄n: berisipille. & dicit. Op̄z q̃ medicā ei⁹ in p̄n: sit frigi/ da cū forti stipticitate adeo vt augmētet̃ ipsi⁹ stipticitas sup ipsi⁹ frigus. Et videre cām q̃re in p̄n: berisipille d̄z eē medicā frida fortis stipticitatis est. qz medicā rep̄cussi/ ua: vt d̄cm̄ fuit supra: ponit̃ i p̄n: apatis cali pp̄ duo. P̄mo ad p̄hibēdu fluxū hūoz. & ad alterādū malā p̄plonē ca/ lidā. mō qz in berisipilla ē valde hūoz subtil. & iō rōne sue fluxibilitatis ē maxie fluxibil pls q̃ sit hūoz flegmōis. qz mā flegmōis ē magis grossa & fluētia stipticis sedant̃. vt ponit Sal. in li. de igenio sani. iō medicina rep̄cussiu in p̄n: berisipille d̄z eē frida & fortioris stipticitatis q̃ sit in flegmōe sic eēt empl̄z factū ex ros. & maluis d̄coctis i aq̃. & cū d̄cocta sūt terant̃ & admistret̃ ibi paz aceti & olei ro/ facei & puluis corticū granatoꝝ & lentiū. Vel fiat empl̄m ex lentiū & rosīs & maluis d̄coctis in aqua cū pauco ace/ to & oleo rosato & bolo armeno. & postq̃z decocte sunt terā tur ad modū vnguenti & misceatur ibi puluis balauſtia/ rum. & similiter etiam omnes succi & herbe ifrigidan/ tes cum stipticitate sunt boni in p̄ncipio berisipille. Et addit Auicē. q̃ ita debet esse medicina fortis stipticita/ tis vt forsitan sit magis stiptica q̃ frigida. Dicit autem hoc vt ostēdat q̃ medicina debet esse vehementis stipti/ citatis ratione materie subtilis vt non currat que est pa/ rata cito currere: vt dictum est. Sed nihilominus cre/ do q̃ ibi debet esse maioris frigiditatis in se q̃ stipticita/ tis. quia in berisipilla ratione magne caliditatis intēdi tur plus alteratio q̃ aliud: vt dictum est supra. quia plus

nocet rōne sue calitatis. et iō dicit Auic. forsitā: et nō dixit totalr asserēdo q̄ debeat eē uehemētī stiptica q̄ frida. s̄ soluz dixit h̄ dictū vt oñdat q̄ d̄ esse uehemētis stipticitatis medicina ipsi in p̄n. q̄ in fine.

Sed tu dices videf q̄ Rasis ponat q̄ in p̄ncipio flegmōis p̄petat medicie magis stiptice q̄ in p̄n. herisipille. q̄ ipse dicit q̄ in sanguieo debem. p̄cedere in p̄n. cū eis q̄ in frigidat̄ et stipticitatem faciūt sic sunt sandali et c. sed in colico cū eis in q̄ sit ifrigidatio et hūectatio sic p̄siliū cōquassatū cū aq̄ citrulozū. videf. n. per hec v̄ba q̄ in sanguieo cōpetat p̄s stiptica in p̄n. q̄ in herisipilla. q̄ in herisipilla dicit q̄ p̄petat in p̄n. frigida et hūida. ¶ Dico q̄: vt superi dixi: Rasis itelligit q̄ dicit q̄ in flegmone debem. p̄cedere in p̄n. cū eis q̄ ifrigidat̄ et stipticitatē faciunt. i. siccitatez. q̄ vt dictū fuit supra medicina repcussiuā flegmonis in p̄n. d̄ esse frida et sicca. medicina aut̄ herisipille repcussiuā d̄ esse frida et humida. et cā huius dicta fuit supra. et in vtroq̄ d̄ esse medicina frigida cū stipticitate p̄ fluxū māe. sed in herisipilla d̄ esse p̄s stiptica q̄ in flegmone p̄ cām dictā. ¶ Sic ḡ tunc nota vt d̄cū fuit p̄us. q̄ in herisipilla debet eē medicie frigide in p̄n. et hūide. sed cū istis d̄ esse uehemētis stipticitas vel p̄ se vel admixtiōe rez stipticaz cum eis. In flegmone aut̄ debet esse medicie frigide et sicce cū stipticitate: sed nō tāta quāta d̄ eē in herisipilla. Et iō p̄ dictū Rasis explicat̄ illud q̄ d̄ Auic. itellexit iplicite. q̄ Auicē. nō expressit nisi de fridate et stipticitate medicie in p̄n. herisipille. ille v̄o addit q̄ d̄ esse h̄ in ea hūectatio. et p̄ dictū Auic. explicat̄ id q̄ d̄ Rasis itellexit iplicite. q̄ Rasis nō fecit mentionē de stipticitate medicie in p̄n. herisipille. iste aut̄ expressit q̄ d̄ esse uehemētis stipticitatis. Et itel lige p̄ id q̄ d̄ dictū est q̄ medicie in p̄n. herisipille debet eē frigide et hūide et c. q̄ hoc est v̄ez nisi herisipilla fuerit vlcerata. q̄ cōtingit q̄nq̄ q̄ vlceretur. q̄ l̄ rōne māe p̄pererent frida et hūida: t̄n rōne vlceris nō debet tūc apponi: sicut et dicit postea de formica vlcerata et corrosiua sicut ibi videf. sed debet eē tūc desiccatiua rōne vlceris. q̄ vlcus putrefit ab humidis et sanat̄ ex siccis: vt postea declarabit̄ in suo caplo. Tunc sequitur illa pars.

¶ Circa statum vero fit ipsius frigus uehemētis stipticitate eius.

¶ In qua ponit curā herisipille q̄ntuz ad statū. et duo facit. Primo oñdit q̄lis medicina p̄petat in statu ipsi. put t̄ps status p̄parat̄ ad t̄pus p̄ncipij. et ponit q̄sdā medicinas q̄ sunt vtilis in statu. et cū hoc oñdit absolute cuius p̄plexiōis d̄ esse medicina ipsi in statu. et ibi (Et si fuerit herisipilla sup cutē) P̄ria in duas. p̄mo oñdit q̄lis medicina cōpetit in statu p̄parado ad p̄ncipiū ipsi. et docet vitare q̄dā nocumēta q̄ possent accidere. et ibi (Et caue cū hoc et c.) Dic̄ ergo p̄mo. Circa statū v̄o ipsi. i. herisipille fit frigus. i. medicie uehemētis stipticitate. quasi velit dicere q̄ in statu medicina d̄ esse pauce stipticitatis cū nō idigeam. p̄ prohibere fluxum sicut in principio.

Sed hic est dubitatio. q̄ videf p̄ dictū Auicē. q̄ medicina herisipille d̄beat eē magis frigida in statu q̄ in p̄n. q̄ ipse dixit in p̄ncipio q̄ medicina d̄ esse frida cū uehemētis stipticitate adeo vt stipticitas q̄si augmentē sup ipsi frigus. hic aut̄ dic̄ q̄ in statu sit uehemētis stipticitate frigus. videf ḡ velle Auic. q̄ medicina herisipille debeat esse in p̄ncipio p̄s stiptica q̄ in fine. in statu aut̄ d̄ esse plus frigida q̄ stiptica. ḡ in statu debz esse plus frigida q̄ in p̄n. ¶ Sed h̄ est d̄ oēs auctores et d̄ Auic. in p̄mo ca. de cura apatū in ḡnali q̄ ponit q̄ in statu apatis debet vincere resolutiua. ḡ et c. ¶ P̄. est dubitatio de dicto Auic. in se q̄n ponit in statu solū medicinā frigi-

dam. cū in statu cuiuslibz apatis p̄petat resolo. ¶ D̄m ē ad hoc per expositionē dicti Auic. q̄ dicit q̄ in statu d̄ eē frigus uehemētis stipticitate eius. vult. n. dicere Auic. q̄ cū medicina repcussiuā: vt dictū fuit supra: debeat duo h̄re. i. frigidatē et stipticitatē: in p̄n. d̄ eē medicina repcussiuā uehemētis stipticitatis adeo vt forsan augmentē ei stipticitas sup ipsi frigus s̄m q̄ dixit p̄us Auic. cū hoc d̄cū fuit supra et expositū. in statu aut̄ medicina repcussiuā d̄ misceri cū resolutiuis. et d̄ eē magis frida q̄ stiptica. q̄ in statu mā iā fluxit. et iō in statu magis idigem. alteratiōe et resolutiōe q̄ p̄hibitiōe flux. et iō in statu d̄ eē maior friditas medicie repcussiuē q̄ stipticitas. s̄ nō itelligas p̄ h̄ q̄ in statu medicina repcussiuā d̄beat eē magis fra q̄ in p̄n. nec Auic. itendit h̄ d̄re q̄ in p̄n. medicina repcussiuā d̄beat eē uehemētis stipticitatis adeo q̄si vt sit magis stiptica q̄ frida. nihilomin. t̄n debet eē uehemētis stipticitatis. s̄ i statu nō d̄ eē tāte fridatē. q̄ mā nō idiget pura repcussione: sic in p̄n. cū h̄ illa friditas in statu d̄ eē maior stipticitate. q̄ vel pue vel nulle stipticitatis d̄ eē medicina repcussiuā in statu: cū mā v̄e vel totalr vel s̄ maiorē p̄tē sui fluxerit. et iō dato q̄ in p̄n. sui deberet eē medicina magis stiptica q̄ frida. et in statu sit magis frida q̄ stiptica: nō seq̄ ex h̄ q̄ in statu sit magis frida q̄ in p̄n. q̄ in p̄n. cū h̄ q̄ sit uehemētis stipticitatis d̄ eē fortiter fra. i. in statu aut̄ nō d̄ eē multe fridatis et nulle vel pue stipticitatis. Et p̄ h̄ patz r̄nsio ad p̄mū argumētū. ¶ Itēz et nō itelligas q̄ p̄ id dictū Auic. velit q̄ in statu debeat poni medicina fra pura. s̄ vult dicere q̄ talia medicamina fra repcussiuā q̄ d̄bent admisceri cū resolutiuis i statu d̄bet eē magis fra q̄ stiptica. q̄ in statu cuiuslibz apatis p̄petit resolutiū admixtū cū refrenatiuis. s̄z nihilomin. itellige q̄ i herisipilla debet eē mixta magis cū ifridatiuis q̄ i flegmone: eo q̄ i flegmone ifridatiua nullo: vel parū debet admisceri cū resolutiuis i statu: vt d̄cū fuit supra. in herisipilla at̄ d̄bet p̄s misceri ifridatiua cū resolutiuis. ¶ Et cā h̄ p̄z ex d̄cis. q̄ in herisipilla magis cōpetit alteratiō q̄ in flegmone i flegmone at̄ maior resolo. et iō q̄ i statu herisipille adhuc debet eē ifrigidatiua et alteratiua. et iō dixit h̄ Auic. Circa status v̄o ipsi: vt oñderet q̄ illa debet eē p̄s ibi ifridatiua q̄ stiptica p̄parado fridatē eoz ad stipticitatē q̄ p̄petit i statu. et q̄ in statu nō p̄petit pura repcussio. iō dic̄ statū post (Et caue itēz ne denigret et c.) Et et magis post dicit Auic. et cu ref̄ cū eo in q̄ est resolo et exiccatio fortis cū ifrigidatōe. et iō dixi in diuidēdo q̄ h̄ Auic. oñdebat q̄lis medicina p̄petit in statu p̄parado ad t̄ps p̄ncipij. et iō h̄ solū fac̄ mētionē de medicina fra. q̄ d̄ eē mixta cū resolutiuis oñdēdo q̄lis d̄ eē ibi. (Et si herisipilla fuerit) dixi q̄ Auic. oñdit absolute q̄lis medicina p̄petit i statu. et iō dic̄ ibi q̄ medicina ei d̄ eē resolutiua et exiccatiua cū ifrigidatiōe. Et p̄bec que d̄cā sūt p̄z r̄nsio ad 2^m argumētū. Deide cū dic̄.

¶ Et caue cū hoc ne redire facias materiam ad mēbrū intrinsecū aut ad mēbrū nobile. Et caue itēz ne denigret mēbrū et fuscū fiat et icipiat ire i viā corruptōis. et cū appet aliqd de hoc icede in h̄riū vie stipticitatis et ifrigidatiōis.

¶ Docet h̄ euitare q̄dā nocumēta q̄ possent accidere ex repcussioe icōueniēter scā. dic̄ ḡ. Et caue tibi cū h̄. i. cū repcussioe ne redire facias māz ad mēbrū intrinsecū. i. ad mēbrū nobile. et h̄ eēt q̄n herisipilla eēt i emūctorijs. ibi eniz nullū apā repcutit p̄ timorē redit. māei ad mēbrū p̄ncipale: vt d̄cū fuit p̄us. et iō ibi nō d̄bem. p̄erere repcussiuā. s̄z resolutiua. q̄ nō curam. si apā augmentē vt dic̄ Auic. in p̄ca: aliq̄n ipz augem. studiose: vt d̄cū fuit supra. Tunc ponit aliud nocumētū q̄d possent accidere ex nimia repcussione. v̄n p̄mū nocumētum accidit ex repcussione

absolute. s; illud pōt accidere ex nimia repercussioe. Et dicit. Et caue iteruz ne ppter nimia repercussioe mēbruz denigretur et fuscū fiat. et cū appet aliqd de hoc. i. de illo no. cumēto icede in cōtrariū vie stipticitatis et ifrigidatōis. i. icede: tūc cū ēplastris molliriuis et resolutis. et hec emplastra dca sūt in ca. curatiōis flegmōis. Tūc segt illa ps.

Et si fuerit berisipilla sup cutē curet ex scozia plumbi cum vino pontico bullito cum folijs sicle bulite cum vino.

Dic ponit curā berisipille vlcerate p̄us vō nō vlcerate. vñ si p̄siderent medicamīa q̄ hic dñr ipsa vident magis referri ad berisipillā q̄n cū ea est vlceraatio cutis. **Alia** cōtinuatio. hic ponit q̄sdā medicinas spāles q̄ cōpetūt in statu oñdēdo absolute q̄lis medicīa p̄petit in statu. Et diuidit hec ps in ptes tres s̄m q̄ ponit tria empla spālia q̄ p̄petūt in statu. 2ª ibi (Et illud est sic si sumat) 3ª ibi (Et itez leui^o illo) Dicit p̄. Et si fuerit berisipilla sup cutez. i. si fuerit berisipilla pura. et supple et fuerit i statu curet cū ex scozia plūbi et. qz tale medicamē est resolutiuū et exiccatiuū cū aliquali ifrigidatione.

Et curetur cum eo in quo est resolutio et exiccatio fortis cū ifrigidatione.

Dic vniuersalizat q̄l medicīa p̄petit i statu absolute. Et dicit qz curet cū eo in q̄ est resolutio et exiccatio fortis cū ifrigidatōe. et tale emplastrū posset eē sic si fieret emplastrū de lentib^o et arnaglossa et rosis. qz in lentib^o ē aliq̄ resolutio et exiccatio fortis. in arnaglossa aut est aliq̄ resolutio cū aliq̄li ifrigidatōe. qz plantago vt dicit Gal. de igenio sanitatis. plātago est repercussiva partiz et ptiz resolutina. In rosis est ifrigidatio et exiccatio. et iō tale emplastruz optimū est. et est loco illoz q̄ hic Auic. ponit.

Et illud est sic: sumat lane veteris aduste nō lote pondus. 3. xij. et .5. carbonis de cortice arboris pini tātūdem. cere. 3. xx. scozie plumbi. 3. xi. sepi capzini veteris abluti cum aqua. 3. xv. olei myrtini. 3. v.

Nunc Auic. ponit aliud medicamē qd p̄petit in statu qd est resolutiuū et exiccatiuū cū aliquali ifrigidatione sicut patet considerando materiā simplicium medicinarū que intrant in hoc medicamine.

Et itez leui^o illo emplastrū fiat ex scozia plūbi cum succo rute et oleo ro. et cera.

Dic Auic. ponit tertiū medicamē qd est vtile in statu. Et iterū leui^o illo. i. p̄dicto emplastrū. et dñr esse leui^o. qz est pauciorū medicinarū. et iō ē minoris laboris. Siat emplm ex scozia plūbi cū succo rute et oleo ro. Illud emplm ē resolutiuū et exiccatiuū cū aliq̄li ifrigidatōe. qz scozia plūbi ifrigidat et desiccatur. succ^o ruthe desiccatur et resoluuit. et oleuz rosatū ē eq̄le. et iō ē ifrigidatiuuz in mā colica et desiccatur. Et nota qz si nō haberet scozia plūbi loco h^o posset poni plūbū vstuz. qz vt scozie plūbi ē silis vtuti plūbi vsti. nisi qz aliquātulū plūbū stiptica est. vt dicit Serap. in libro suo de simplicib^o medicis. **Uel** si fieret id emplm in mortario de plūbo et duceret et cū pistello plūbi: vt si multuz duceret succ^o ruthe et oleū ros. et cera in tali mortario cū pistello plūbi tūc posset h^o poni loco scozie plūbi et.

Sed circa istā partē ē vna dubitatio. qz dices tu. qz Auic. nō ponit curam berisipille nisi q̄tū ad duo tpa. s. q̄ ad p̄ncipiū et statū. et nō ponit curā q̄ ad augmētū et declinatōez. Dñm qz Auic. nō posuit vt ostēderet qz eadē ē cura ipsi^o q̄ ad p̄ncipiū et augmētuz et q̄ ad statū et declinatōez. qz cū in berisipilla itēdat maior alteratio q̄ in flegmone possum^o in ipsa ponere repercussiuā

vsq̄ ad statū. et iō eadē ē cura ipsi^o q̄ ad p̄ncipiū et augmētū vel paz diuersificat. Itez eadē ē cura ipsi^o in statu et in fine. qz in statu o3 resoluere et exiccare et nō mollificare sic erat necesse in flegmōe. qz hec mā nō est p̄culcata. et iō o3 solū resoluere et exiccare cū aliq̄li ifrigidatōe ppter cām q̄ dca fuit p̄us. silr et facim^o in fine. qz o3 ibi resoluere et exiccare. et semp o3 esse cū aliq̄li ifrigidatōe pp magnā alteratōez q̄ requirit in ea rōne magne caliditatis q̄ est ibi vt dictum fuit supra.

De formica miliari.

CAP. VI.

Formica ē pustula aut pustule q̄ egrediunt^o et faciūt accidere ap̄a purz: et ambulāt: et fortasse vlceraat: et fortasse resoluunt. et tu iā sciuiti cāz cu iusq̄ illoz.

Postq̄ Auic. determinauit de ap̄atib^o: hic determinat de pustulis et borhor: q̄ dñr esse et de gñe ap̄atū. differunt tñ quodāmo vt postea dicef. Et in isto ca. Auic. determinat de quodaz ap̄ate siue pustula colica q̄ dñr formica. ap̄pellaat aut tale apostema formica pp triplices similitudinē quā h3 cū illo aiali qd dñr formica. s. in paruitate. qz formica est pustula valde pua: et similaat ei in ambulatōe. qz ambulat ad modū illi^o aialis. et similaat et ei in pūctura. quia pūgit ad modū pūctiōis formice. pp ḡ istas tres similitudines dñr illd apostema formica. Et diuidit ps ista i duas. P̄rio determinat de ipsa theorice. 2° practice. 2ª ibi (Luz nō incipis in ea cū enone et) P̄ria in duas. Et p̄mo o3 scire qd sit formica vlr et ponit signa eius. 2° ponit diuisiones ipsi^o in suas spēs. 2ª ibi (Et ad sūmū oē ap̄a) P̄ria i duas. p̄mo oñdit vlr qd est formica cū qbusdā cōscriptiōib^o. 2° ponit signa ipsi^o. 2ª ibi. (Et color qdem formice) Dicit p̄. Formica ē pustula. Et nota hic qz pustula differt ab ap̄ate in h. qz pustula dicit eminentiā puā. ap̄a aut dicit eminentiā magnā p̄prehēdēs maiorē locū. et hoc est qd dicit Auic. p̄mo cañ. fen 2^a. Et eminentiā i cute ē ex gñe ap̄atis. et eminentie sunt ap̄ata pua que admodum ap̄ata sunt eminentie magne. vñ pustula ē de gñe ap̄atis. s; pustula sub h noie dicit eminentiā puā. ap̄a at sub h noie appropat magis eminentie magne. Iterū et videt differre pustula ab ap̄ate in alio. qz in pustula vlr p̄m egredit qdā hūiditas q̄ indiget exiccari. vñ pustula vlr p̄m est ap̄a parūū cuz qdā vlceraatioe ex q̄ egredit qdā hūiditas. ap̄a aut nō est sicut appet subtilr intuēti. Dicit pustula aut pustule. qz in mēbro vbi orit tale ap̄a fiūt sp̄ pustule multe pue. vñ q̄libz illaz pustulaz pōt dici formica. et et totū illud vbi sūt tales pustule multe pōt appellari formica. Et iō dicit Auic. ē pustula vel pustule q̄ egrediunt. s. ex cutē et faciunt accidere ap̄a purū. i. ap̄a colericū. et hoc ē vey maxie q̄tū ad vna spēm eius. s. q̄tū ad ambulatiuā. illa. ē maxie ap̄a colericuz. qz fit ex colera pura subtili acuta valde: sicut dictū fuit i p̄mo ca. hui^o tractatus. **S; hic** est vna alia lra que est extra. et est alia q̄ dicit aliter. et faciunt accidere ap̄a purz. et credo qz sit melior p̄ma. qz h3 verum maxie quātuz ad oēs spēs eius. qz formica vlr est apostema parūū: vt dñr fuit supra. Et ambulat. s. tales pustule. vnde ois formica est ambulatiua quecūqz sit ratōe acute materie: sed quedam ambulāt plus et citius sicut illa que fit ex colera pura. quedaz min^o et tardius sicut illa q̄ fit ex colera admixta cum flegmate que vocat miliari. vt de hoc postea apparet. Sic ergo tūc ex dictis apparet quid est formica absolute. qz formica est apostema colericuz parūū ambulatiuuz in cute. et fortasse vlceraat. s. iste pustule ambulatiue. et fortasse resoluunt: hoc est dicere qz iste pustule ambulatiue q̄ dicunt formica aliquādo cōuertunt ad vlceraationē sicut qñ mā est adusta. et tunc sunt formica corrosiua. aliqñ tñ resoluunt. s. sine cōuersione ipsaruz ad for-

micam corrosiuā sicut qñ mā nō esset ita mala. Et videte q̄ ex istis dictis Aui. pñt extrahi spēs formice ⁊ dan̄ itel ligi iplicite. qz oīs formica ē ambulatiua. s; qdā ē ambula tiua pure. ⁊ qdā ē cū B corrosiua. ⁊ has duas spēs Aui. dat maxie itelligere p̄ istā l̄rā. Et ābulatiua pura. Est. n. duplex. qdā ē ex cola pura. ⁊ ista vocat̄ ambulatiua abso lute. ⁊ qdā ē ex cola mixta cū flate ⁊ ista vocat̄ miliaris. ⁊ hoc Aui. nō tāgit māifeste in ista l̄rā. s; de hoc faciet ife ri⁹ mētōez. ⁊ iō tres sūt spēs formice fm q̄ dcm̄ fuit pus. ⁊ declarabit̄ i isto ca. s. ambulatiua miliaris ⁊ corrosiua.

C Et tu iā sciisti cāz cuiusq; illaz. s. i ca. p̄ apatū caloz. ibi. n. dcm̄ fuit q̄ cā formice ābulatiue ē cola pura subtil. Cā aut̄ formice miliaris est flā mixtū cū cola. Cā aut̄ for mice corrosiue vt ibi apparuit ē si cola fiat adustior ⁊ gros sior pp̄ adustionē. Un̄ si mā formice ābulatiue fiat adu stior ⁊ grossior: tūc ambulatiua p̄uertit̄ in corrosiuā. Itēz ēt si mā formice miliaris fiat adustior. tūc ēt miliaris cō uertit̄ in corrosiuā. Tunc sequitur illa pars.

C Et color quidem formice ad citrinitatem est declinūs ⁊ est inflāmata cum substantia verru cali ⁊ rotunda.

C In qua pte ponit signa formice gn̄alr. ⁊ pōit tria signa. vnū signū ponit sūptū a colore. aliud signū ponit sūptū a pūctura. Dicit ḡ p̄. Et color qdē formice est declinūs ad ci trinitatē. ⁊ itellige q̄ pls̄ declinat ei⁹ color ad citrinitatē fm q̄ ē ibi pls̄ de cola pura vel admixta. qz color cose est rube⁹ clarus tēdēs ad citrinitatē ⁊ ad colozē citri v̄ cro ci vt dictū fuit pus. ⁊ in hoc nō d̄t formica ab herispilla. qz et̄ color herispille pure declinat ad istū colozē vt visū est pus. s; differt formica ab herispilla in hoc qd̄ Aui. po nit postea. ⁊ est inflāmata cuz suba tassulie. idest cū verru cali substantia ⁊ rotunda.

C Et fm plurimum habet radicem latam nisi quedaz species eius acrubaurod. ⁊ est radicis parue quasi sit pendens.

C Dic ponit aliud signū formice qd̄ sumit̄ a figura ipsi⁹. Et dicit q̄ fm̄ plimū formica hz radicē latā : ⁊ supple ca put acutū nisi qdā spēs eius q̄ vocat̄ achruarod. i. poralis q̄ est spēs formice. ⁊ radicis pue est. i. subtilis q̄ si sit pēdēs. ⁊ iō vocat̄ ista spēs poralis. qz in sua figura pēdet ad mōz porū. Et itellige hoc pp̄ id qd̄ dicit Aui. nisi qdā spēs ei⁹ ⁊ c. q̄ ista formica q̄ d̄t formica poralis nō ē ppe spēs formi ce. qz v̄e spēs formice ⁊ pprie sūt ille tres q̄ dicte sūt. qz il le distinctionē accipiūt fm̄ distinctōez cārū ipsi⁹ formice. ⁊ iō oīs formica reducit̄ ad vnā illaz triū spērū pdictarūz. ⁊ iō ista spēs quā vocat̄ Aui. poralē nō ē pprie spēs. qz nō sumit̄ ab accētibus formice. ⁊ iō reducit̄ ad vnā triū pdi ctarūz q̄cunq; sit illa siue ambulatiua siue corrosiua siue miliaris. vn̄ illud nomē fuit ipositū solū a tali accēte. ⁊ iō nō est species distincta a pdictis spēbus.

C Et sentit̄ i oī formica sic pūctura formice.

C Dic ponit aliud signū formice qd̄ sumitur a punctura. ⁊ patet qd̄ dicit. Tunc sequit̄ illa pars.

C Et ad summū oē apā in cute ambulatiuū qd̄ la titudinē nō hz ē formica. v̄ez alia ē miliaris: ⁊ alia est corrosiua fm̄ q̄ sciisti.

C In qua pte Aui. ponit distinctionē formice in suas spēs. Et dicit. Et ad summū. i. v̄r oē apā. s. pustulosum in cute ambulatiuū qd̄ latitudinē non hz est formica. Et videte quāq; Aui. hic ex ordine suoz v̄boz videat̄ ponere noti ficationē formice v̄r. tñ ego intelligo q̄ hic ponit vnā spēm formice q̄ d̄t ambulatiua absolute q̄ fit ex cola pu ra. ⁊ ideo qñ dicit Aui. Et ad summū oē apostema ambu

latiuū in cute intelligo q̄ velit dicere q̄ qdaz est formica q̄ dicit̄ apostema ambulatiuum in cute. ⁊ est hec formica ambulatiua q̄ fit ex colera pura p̄ter istas alias duas spēs eius. s. formice miliaris. ⁊ alia. s. spēs est corrosiua s; q̄ sci uisti. s. in p̄ ca. h⁹ tractat̄. sic ḡ tūc sunt tres spēs formice. vna est q̄ dicit̄ ambulatiua absolute. alia est q̄ dicitur mi liaris: ⁊ alia est que dicit̄ corrosiua.

Circa istam partē nota q̄ Aly. in dispōne regali nō videt̄ ponere nisi duas spēs for mice. s. ambulatiuā ⁊ corrosiuā. Aui. aut̄ vltra hoc magis specificat. qz distinguit ambulatiuā i duas. s. in miliares ⁊ formicā: q̄ vocat̄ ambulatiua absolute. ⁊ iō cōsiderando p̄riculariter s; v̄itatē sunt tres spēs formice. ⁊ q̄ sint tres spēs appuit supra ex itentiōe Aui. in p̄ ca. hui⁹ tractat̄. Et pōt accipi distinctio eaz sic. qz oīs formica aut̄ est ambula tiua pura. aut̄ ē ambulatiua corrosiua. si aut̄ sit ambulati ua pura B pōt accipi dupl̄r. qz aut̄ pōt fieri a mā colica pu ra: ⁊ tūc ē vna spēs formice q̄ d̄t ambulatiua absolute. aut̄ fit a mā mixta cū flate: ⁊ tunc ē alia spēs formice q̄ d̄t mi liaris. vocat̄ aut̄ p̄ spēs ābulatiua absolute. nō qz et̄ milia ris nō ambulet. qz et̄ miliaris ē ambulatiua. s; vocat̄ ābu latiua absolute. qz illa magis ābulat ⁊ citi⁹ q̄ miliaris eo q̄ fit ex cola pura q̄ citi⁹ ābulat q̄ qñ ē mixta cū flate pp̄ subtilitatē ei⁹. illa aut̄ vocat̄ miliaris. qz apā ei⁹ assilatur milio. ⁊ distiguit̄ ab alia in signis. qz color formice ambu latiue declinat pls̄ ad citrinitatē ⁊ botoz ⁊ pustule appent citrine. ⁊ et̄ i circuitu carnis ē citrinitas. qz fit ex cola. s; in miliari color pustule ⁊ botoz declinat ad qdā albedinē: vt dic̄ Raf. ⁊ qd̄ ē sup̄ eas ⁊ in circuitu de carne eaz ē ru beū. ⁊ B ē. qz fit ex cola mixta cū flate. ⁊ iō vocat̄ miliaris. qz botoz ⁊ pustula ei⁹ assilat̄ milio in colore ⁊ q̄titate ipsi⁹. Si aut̄ formica sit ambulatiua ⁊ corrosiua sic est 3 spēs formice ⁊ ista. vt dcm̄ fuit supra in p̄ ca. h⁹ tractat̄. v̄t plu rimū fit ex formica ābulatiua qñ mā colica adurit̄ ⁊ igros sat. qz tūc ābulatiua trāsit in corrosiuā. ⁊ qñ trāsit ad cor rosiuā: tūc illa corrosiua ē peior. qz ē tardioris resolonis: s; nō sit tāte inflāmatiois: vt dcm̄ fuit supra in p̄ ca. s; non ita facilr ⁊ cito trāsit miliaris in corrosiuā sic ambulatiua eo q̄ mā ambulāte citius vlcera ⁊ corrodit pp̄ calitates ipsi⁹ ⁊ subtilitatē. ⁊ et̄ citius adurit̄ mā ipsi⁹. ⁊ pp̄ B Aui. qz formica corrosiua ⁊ formica ambulatiua pls̄ cōicāt q̄ formica miliaris ⁊ corrosiua. fec̄ duo ca. d̄ cura formice. in vno ca. posuit curā formice ābulatiue ⁊ corrosiue: i alio at̄ p se posuit curā miliaris. ⁊ iō et̄ ititulauit Aui. illō cap. p̄mū tit. de formica miliari ac si sub formica p̄prehendat ambulatiuā ⁊ corrosiuā. qz cōicāt pls̄ adinuices. ⁊ milia ris distinguit̄ a corrosiua. qz non ita cōicant.

C Et quando fit vlcus ⁊ putrefit appropria tur nomine putridi.

C Dic Aui. addit qdā de formica corrosiua. ⁊ dic̄ q̄ qñ for mica corrosiua fac̄ vlc⁹ ⁊ putrefit appropat̄ noie putridi .i. vocat̄ vlc⁹ putridū. ⁊ iō supra p cura ipsi⁹. tūc ē recurrē dū ad capl̄z de cura vlcēz putridoz. ⁊ h̄ terminat̄ expō isti⁹ capli. Et respicias bñ istō caplm. qz pauci ipz bñ itel ligūt ⁊ multi circa ipz errāt: ⁊ spāl̄r in spēbus formice.

C De cura formice ⁊ q̄ ei⁹ cursu currūt. CAP. VII.

Am non icipis in ea cū etione hūoris fm̄ q̄ oz imo medicaris vlc⁹ cū eo qd̄ sanat redit̄ ex alio loco cū nocumēto ⁊ ex loco ipso ⁊ nō cessat humoz facere corrosionem post corrosionē. Et aqua quidē casei cum scamonea iuuatiua est in euacuatio ne materieri formice ⁊ ei simillium.

Superius Auic. determinauit de formice theorice ostēdendo quid esset et quot eēt eius spēs. In pte ista determinat de cura ei⁹ practice. s. q̄tū ad curā ipsi⁹. Diuidit atq̄ ps ista in duas fm q̄ duo facit capla ipsi⁹. in pmo ca: dterminat de cura formice ambulatiue et corrosiue. et in 2: ca: determinat de cura formice miliaris. 2: ibi (Miliaris s. miliar formice) Causa autē q̄re magis determinat i isto ca: de cura formice ambulatiue et corrosiue q̄ de cura formice miliaris dicta est p̄us. et iō eaz nō dico. Prima in duas. pmo ponit curā formice ambulatiue et corrosiue absolute q̄tū ad v̄lia. 2: q̄tū ad localia. 2: ibi (Via autē fm quā curat) Dicit ḡ pmo. Cū nō incipis in ea. i. in formica. et iteligit hic de formica q̄tū ad ambulationē et corrosiua: vt dictū est. cū eūone hūoris fm q̄ oz supple euacuare hūorem. qz oz eūare humorē: ex his q̄ colerā rubeā laxat fm q̄ dicit Aly. in dispōne regali: imo medicari vlcus. s. formice. Et si tu dicas. q̄re Auic. dixit. vlcus: cuz formica sit ap̄a ambulatiuū rē. Rōndendū est vt dictū fuit supra q̄ lz formica sit ap̄a vel pustula: est tñ cuz quadā vlcera: tōe ex qua egredit hūiditas q̄daz et virulentia. et iō dixit Auic. vlcus. et hoc ē melius declarabit post scōdaz itētōez Aly. in dispōne regali cū eo q̄ sanat. i. cū medicina locali sanatiua redit formica. s. in alio loco cū nocumēto ex loco ipso. i. formica augmentat in alio loco: et in loco et vbi p̄us erat et nō cessat hūor facere corrosiōnē post corrosiōnem. s. si formica medicef aū eūonē corporis cū aliq̄ medicina locali. Rō autē dicti Auic. plana est. qz in nullo ap̄o stimate vel pustula debēt apponi localia corpore exiēte pleno nisi p̄us totū corpus purget. et iō bñ dicit Gal. in. 13: p̄ricula de ingenio sanitatis. vlez autē doctrinā nō obliuiscaris vt p̄ ea valeas p̄cularia opari. qz si tu apponis frigidā rep̄cussiuā corpore existente pleno nō recipit reper̄cussionē plenū exiēs corpus. et iō si apponis medicinas frigidās in p̄n: formice corrosiue corpore exiēte pleno nō repercutit mā: imo redit ex alio loco cuz maiori nocumēto et augmentat et expandit mā formice in maiori loco. Si autē apponant medicie resolutiue corpe exiēte pleno plus attrahit q̄ sit illud qd̄ resoluit. et ideo si nō incipis in formica cū eūone humoris que oz euacuare si statim apponis talia localia auget et plus pambulat. oz ḡ pmo totū corp⁹ euacuare. Et aq̄ gdez casei cū scamōea iuuatiua ē in eūone formice materiei et ei siluz. qz scamonea purgat mām calaz q̄ est mā formice. aq̄ casei purgat colerā cū facilitate vt dicit Raf. et fert sicut ipse dicit puritui sicco et malis vlcerebus siccis sic asaphati et ipetigini et melie et lepre et egritudinibus que illis sunt filēs. ipsa nāqz educit coleram rubeā et adustā simul. et iō optima est in istis pustulis colericis. Tunc sequitur illa pars.

Via autē fm quā curat formica est vt que ex ipsa est corrosiua alienet ab humectatiōe quā iaz administrafi in berispilla: humectatio. n. nō est conueniens vlcerebus.

In qua pte Auic. psequit curas formice ambulatiue et corrosiue q̄tū ad localia. et diuidit ps bec in ptes ḡnqz. p̄ Auic. facit qd̄ dictū est. et ponit quādaz curā p̄hibitiuā in formica corrosiua. 2: ponit curas formice ambulatiue q̄ nō transit in corrosiua. 3: ponit curas formice ambulatiue q̄ timef q̄ transeat in corrosiua. 4: ponit curā formice corrosiue. 5: ponit quādaz curā formice spālem fm q̄ cōparat ad corp⁹ pueri. 2: ibi (Et administra in p̄ncipys eius) 3: ibi (Et si timef sup eaz corrosio) 4: ibi (Cū ergo apparet corrosio) 5: ibi (Illoz autē formice) Dicit ḡ Auic. pmo. Via autē fm quā curat formica supple cū localib⁹ ē vt q̄ ex ipsa est rē. q̄ iam administrafi in berispilla. et per istum textū positū hic babes manifeste q̄ de intentione

Auic. est q̄ in berispilla cōpetat in p̄n: frigida et humida cū stipticitate et nō frigida et sicca: sic cōpetit in flegmōe. Et rō hui⁹ dicta fuit superi⁹. qz mā berispille est colera q̄ est calida et sicca: et iō in ipsa cōpetit frida et hūida. in formica autē corrosiua: lz mā ipsius sit colera rōne ipsi⁹ p̄petunt frida et hūida. tñ qz vlcus est in ea et corrosio q̄ nocef ab hūiditate. qz oia vlcera et spāl̄ corrosiua idigent exiccatiōe. ideo in formica corrosiua nō cōpetit hūectatiā q̄ administrant in berispilla: imo p̄petit exiccantia. et hoc est qd̄ subdit Auic. cū dicit. humectatio. n. nō est ueniēs vlcerebus. qz oia vlcera idigent exiccatiōe q̄dā sic dicitur postea ab Auic. et cā h⁹ vsqz ad illū locū reseruet ibi. Sufficiēter id dictū declarabit. Tunc sequit illa pars.

Et administra in p̄ncipys eius post sic lactucā et nenufar et sempuiuā et volubile et portulacā. Et si fuerit necessariū: tūc q̄ sit sicut solatrum et pprie siccum tritum. in ipso enim est exiccatio et sicut arnoglossa et rubus et lens et post ipsam sauicb ordei et cortices granatorum et ramū vitis.

In qua pte ponit curā formice ambulatiue q̄ nōdū trāsiuit in corrosiua et dicit. Et administra in p̄n: ei⁹. s. formice. hoc est dicere aūqz trāseat in corrosiua: lz solū sit ambulatiua. vñ illud qd̄ dicit i p̄ncipys ei⁹ nō referē ad tps p̄ncipy corrosiue: de q̄ Auic. fuit locut⁹. sed referē ad formicā q̄ sit ex colera. et denotat formicā put nondū trāsiuit in corrosiua: sed solū est ambulatiua. et q̄ Auic. itelligit hic de formica ambulatiua appet per illā pte q̄ subsequit q̄ dicit (Et si timef sup eā corrosio rē.) Si enī hic loqueret de corrosiua nō diceret postea. Et si timef sup eam corrosio. qz i formica corrosiua nō timef corrosio: cū sit ibi iam corrosio. sed in ambulatiua timef corrosio. qz in ambulatiua p̄ nō est ibi corrosio. sed pōt eē futura. et ideo in ea nō timef corrosio. cū timor sit respectu absentis vel futuri et nō respectu p̄ntis. Sic ergo tunc expone dictū Auic. hic. Et administrafi in p̄ncipys ei⁹. hoc ē administrafi in ipsa formica in p̄ncipys. i. aūqz vlceref. lz solū vt est ambulatiua. ita q̄ hic ponit curā formice put ē pura ambulatiua. p̄mo sicut lactucā et nenufar et sempuiuā et rē. qz ista sunt ifrigidantia cū aliquali exiccatiōe licz parua. et iō emplastrū factū ex eis est ueniēs in formica ambulatiua. Et pōt fieri ex istis emplastrū vt si coquant oēs iste herbe in aqua. et postea terant cū cultello donec fiat inde emplastrū. vel et si administrant soluz trite in modū salsamenti optime sunt. Et si fuerit necessariū tūc vt sit sic rē. id est fuerit necessaria maior exiccatio q̄ sit i p̄dictis misceas cū p̄dictis solatruz. et pprie siccu trituz id est pprie q̄ est siccu et teratur et fit inde puluis. et iste puluis solatri admiscef cū p̄dictis. in ipso enī. s. solatro ē exiccatio supple maior q̄ in p̄dictis. Dicit autē Auic. et pprie siccu tritū. qz forte magis desiccet solatruz q̄ siccat et fit inde puluis q̄ q̄ est viride. qz q̄ siccat recedit ois humiditas actualis quā hz et remanet frigiditas et siccatas et ei⁹ cōplexio nālis. et sicut arnoglossa rubus et lens. s. sunt bona quādo indigem⁹ maiori exiccatiōe. et pōt fieri emplastrum ex lentib⁹ coctis cum rubo et arnoglossa. et ē emplastrū optimū. qz in frigidat et desiccet. Et videte loco illius emplastrū pōt fieri emplastrū ex lentib⁹ et rosis et arnoglossa coctis in aq̄ cū mica panis furfurei. id est optimū emplastrū in formica ambulatiua. et in oibus pustulis filibus sicut Gal. ponit. i. 4: particula de inge. sani. et id emplastrum Auic. ponit in cura prume et ignis psici. qz oibus talibus pustulis valet. qz ifrigidatiuū est exiccatiuū parū rep̄cussiuū sic ponit post ipaz Gal. sauicb ordei rē.

id est competit predictus emplastrum quod fit ex amaglossa. est bonum etiam emplastrum quod fit ex farina ordei cum corticibus granatorum et ramis vitis: sic si coquantur rami vitis viridis et triticum cum farina ordei. et postea admisceatur ibi pulvis corticum granatorum vel cortices granatorum: si sunt recetes: ita quod possint teri et misceri cum farina ordei id emplastrum est bonum cum sit infrigidativum et desiccativum.

Sed circa istam parte est dubitatio: quod videtur quod ista exiccativa que Avicenna dicit. hic ponit non cooperat saltim in formica ambulativa de qua habet sermo. quod causa formice ambulative est cola. g. medicie ei debet esse frida et humida. quod sic per istam rationem medicine herispile in principio debet esse frida et humida ut supra dicebatur. ibi est per istam rationem quod debet esse in formica. **Ista** dubitatione optime soluit Avicenna in dispendio regali. causa de curatione formice. dicit. n. sermo quod ibi apparet quod in formica ratione cause efficietis hanc passionem cooperaret medicina frida et humida: eo quod cola est calida et sicca. et ideo dicitur esse supra quod in herispile cooperatur frida et humida cum materia ipsa sit cola. sed quod formica est vlcus quod desiccatione indiget per humiditatem que est in ea sed quod ibi dicit Avicenna. ideo applicamus propositum curationis ad accensum. id est ad vlcus quod indiget desiccatione: ideo cooperat in ea medicina exiccativa. **Et nota** ulterius quod ex dicitur Avicenna. ubi habet quod omnis formica est ibi cum quadam vlcatione cum que est quadam humiditas que indiget desiccari. sed quadam formica vltra hoc est cum quadam vlcatione est corrosiva: et quadam non est corrosiva: sic quadam est vlcus cooperativum: et quadam non. Et ideo formica ratione vlcationis indiget medicamentis ifridativis et desiccantibus: sermo quod ibi dicit Avicenna. sed illa que est corrosiva indiget magis exiccantibus et vehementer nocet ab humidis. Illa autem que non est corrosiva non indiget sic exiccantibus: nec ita nocet a fridis et humidis: et hoc est quod dicit ibi Avicenna. ideo gvyti cataplasmatibus desiccantibus nisi quod quod vtimur medicamentis in formica que in cute est minus desiccativa sunt et sine morsura ut assaphum memite etc. et ad spiritus formice que est formica comedens curanda est medicamentis magis desiccantibus ut chimollea cum aceto etc. Sic ergo tunc ex intentione Avicenna. appet quod in formica omni cooperatur medicie frida et desiccative. sed magis cooperatur in corrosiva. et ideo Avicenna dicit in precedenti parte quod formica corrosiva alienatur ab humectantibus. et magis dicit de formica corrosiva quam de ambulativa: quia magis nocet in corrosiva quam in ambulativa. ut dicitur fuit supra. nihilominus in ambulativa non debet administrari pure humida. et ideo Avicenna in cura ambulative. per dicit quod per admistramus in ea sic lactuca et nenufar et sempervivum et iusgamum etc. quod emplastrum factum ex istis est ifridativum cum pauca exiccatione. quod hic sunt aliquid frida et humida: sic lactuca et nenufar et portulaca. et aliquid frida et sicca sic sempervivum et iusgamum et thaulub et addidit postea Avicenna. ut ostenderet. quod est in formica ista cooperat exiccatio dicitur. et si fuerit necius. id est et si fuerit necia maior exiccatio. sed que sit in predictis. ut quod illa non tamen exiccet. tunc quod sit sic solatrum etc. **Ex** h. n. appet quod in formica ambulativa est debet administrari medicamina exiccantia: et non humida. Sed quod magis cooperatur exiccantia in corrosiva. ideo Avicenna dicit plus de corrosiva quam alienatur ab humectantibus: et in ambulativa dicit quod admistratur in principio eius: sic lactuca etc. et non intelligas lactuca pura vel nenufar: sed admixtum cum illis exiccantibus. et hoc dicitur. sicut dicitur. et admistratur in principio eius etc. ostendit Avicenna. quod debemus administrare in ambulativa pariter exiccativa. et quod est non debemus in ea administrare pure humida: sed est exiccantia: addit postea si fuerit necius. **Et** tunc sequitur illa pars.

Et cum timentur super eam corrosio et vlcera administramus cum istis ifridativis aliquid mellis et filii: aut farina thuris cum aceto: et aqua que currit ex ligno vitis humido cum aduritur et stercus ovium cum aceto et succus vaccini cum aceto.

In qua parte ponit formice ambulative quam timeatur ne traseat

in corrosiva. dicitur ergo. et si timeatur super eam. s. formica ambulativa corrosio etc. admistratur cum ifridativis. s. predictis aliquid mellis et filii. quod ut dicit Avicenna. in 2. li. mel est absterisivum et resolutivum humiditatum et prohibet putrefactionem et corrosione carnis. et ideo admixtum cum ifridativis prohibet corrosione et putrefactionem carnis ipsi. aut farina thuris su. mixta cum aceto et aqua que currit ex ligno vitis humide cum aduritur. su. prohibet corrosione. quod olibanum. ut dicit Avicenna. in 2. solidat valde vulnera et prope reventia et prohibet fraudulencia dilatari etc. ut ibi Avicenna dicit. sicut acetum cum tali farina thuris est bonum. quod ut dicit Avicenna. in 2. acetum prohibet aduentum apatum et ambulationem cacrenarum et sanat herispile comestum et bibitum et linitum. et prohibet ambulationem omnis apatis. et dicitur et pariter post. et proferat vlcibus ambulativis. sicut et aqua ligni vitis humide cum aduritur mixta cum predictis est bona: quod desiccatur. et ideo iuvat ad prohibitionem corrosione et putrefactionis. **Et** stercus ovium cum aceto. su. prohibet et corrosione positum super locum. et similiter stercus vaccini est cum aceto est in hoc bonum: quod ista stercora desiccant: et non sunt multe calitatis: sic appet per Avicenna. in 2. et ideo bona sunt: et maxime mixta cum aceto quod maxime prohibet corrosione. et cum hoc est sedat calitatem apatum calorum. **Et** nota hic quod Avicenna pariter ponit prohibitionem corrosione formice. et hoc dicitur que si icidetalr dicitur. et medicamina et etnea ponit. sed per hoc recurras ad tractatum de vlcibus in quo tractatu spatium facit quoddam capitulum de cura vlcis corrodetium se. ibi. n. docet sufficenter prohibere corrosione vlcis. et ideo pro cura huius ad id capitulum recurramur. **Tunc** sequitur illa pars.

Cum ergo corrosio et vlcatione appet: tunc administramus trociscos andaracaron cum vino stiptico: aut aceto comixto: aut succo cucumeris asinini et sal et fel byrci et ruta cum nitro et piper et nitrum cum vrina pueri.

In qua parte ponit curam formice que iam est vlcata. et dividitur per hec in duas. per ponit curam istam cum medicis. 2. cum cyrugia. id est cum operatio manuali. 2. ibi. **Et** h. qd dicitur dicitur: et per: quod ille medicie que debet admisceri in formica vlcata et corrosiva debet esse fortiter desiccative: sic dicitur. h. i. 4. particula de igenio. imo dicitur ibi. **Medicina** que ceteris non convenit vlcibus huic bona non erit: quod locum putrefaciet. et hoc est: quod non est tamen desiccativa. et ideo trocisci andaracaron: et cum illa medicina que hic ponit boni sunt cum sint fortiter desiccativi. quod autem et ex quibus fiat trocisci andaracaron Avicenna in dispendio regali causa de formicis optime ponit. et Serapio in suo antidotario. et in quas in nostro tractatu que fecimus de vnguētis et trociscis et alijs que cooperatur in cyrugia: et sermo etiam illam dispositionem componas et eis vtaris. **Deinde** cum dicitur.

Et Gal. qd dicitur esse conveniens ut sumatur aliquid sic embuba et ex extremitate pene: aut alterius rei: et extremitas sit acuta: quam pole sit deglutire formica: deinde penetret in circuitu eius usque ad profundum cum acuitate sua: deinde eradicentur cum ea formice cum radice sua.

Ponit curam formice corrosive cum operatio manuali. et hec curatio debet fieri quam curatio ipsi erit difficilis per medicinas. et dicitur ergo. **Et** h. qd dicitur. sicut embuba. embuba dicitur esse in strum pcanu et logu ad modum pene cuius extremitas sit acuta. s. icidetalr: quam pole sit etc. et su. tu quam formica est sic euulsa ex sua radice: tunc curet curatione vlcis: postea solidando et cicatrizando cum medicinis que dicentur in capitulo proprio. **Tunc** sequitur illa pars.

Illorum autem formice que sunt sic pueri destruantur si intromittantur in balneum et nocet eis aer balneum deinde egrediantur velociter: et leniantur cum oleo

ro. et aqua rosata.

In qua pte icidētalr ponit quandā curā spālem formice
fm q formica compaf ad corp' pueri. z dico q istud qd h
ponit icidētalr ponit. qz formica put accidit in corpe pue
ri vel infantis spectat cura ipsi ad caplz positū in p lib' fen
3^a. de egritudib' curādis infantū. ibi. n. ponit quō curēt bo
thoz que accidūt eis. z ēt Aly. in dispōne regali hoc ponit:
vbi determinat de egritudib' infantū z curis ipsoz. Dicit g
Aui. Illoz aut formice q sunt sic pueri. i. sic infantis dstruū
tur si itromittant in balneū: z itellige fm q dicit i illo ca:
Aui. illo. s. Et est cū in corpe ei' accidit bothoz zc. Et Aly. i
dispōne regali: dic q tale balneuz dz eē ex aqua in qua co
cte sint res stirpice: sicut sunt rosa z mirtus z folia arboris
masticis z tamaridi zc. Itellige etiā q h est vez qd dicit
Aui. maxie si tales formice non sunt vlcerate z corrosiue.
qz si eēnt vlcerate z corrosiue: forte nō sufficeret balneuz
tale: s; fiat eis cū vnguēto de cerusa vel sile vnguētū desic
cantiū: fm q dicit ibi Aui. z nocet eis. s. pueris aer balnei.
qz aer balnei nō est cōueniēs cōplexioni eoz: sic aq balnei
eo q aq balnei magis puenit cōploni eoz cuz sint magis
humida. qz vt dicit Aui. in p. fen 2^a. ca: de balneis. Opatio
nālis balnei est hūectare sui aq z calefacere sui aere. Et in
h qd dicit hic Aui. duo intunt. vnuz est q magis pueniat
eis balneū aqz q aeris: sicut stufa. qz puenit magis cōple
xioni. Aliud est: qz cum ēt in balneo aqrico sint duo est ibi
aq z aer circū dās balneū: z pueris pueniat balneū rōe sue
aq: z rōne sui aeris noceat vel nō ita iuuēt. qz nō est ita cō
ueniēs pploni eoz: sic aq ppter cām dictā: qz nō debēt ibi
multuz morari: qz aer balnei nocet eis. Et h est qd subdit
Aui. dicēs. deū egrediant velociter. supple qz aer balnei
nocet eis z liniant. s. post exitū a balneo cū oleo ro. z aq ro
sata. eo q ista infriat: z aliquantulū desiccāt: lz non mul
tum: sicut est conueniēs pploni pueroz que humidissima
est respectu aliarum etatum.

Cura miliaris.

CAP. VIII.

Miliaris similit' formice in curatōe: ve
rū melius est in solone ei' vt sit in eius
catbartico vt ei' qd ē sic turbib cum
eo qd soluit coleraz: z si est ibi ex epithimo est
melius: qm necesse est illic esse ex melācolia z
flegmate que admiscēt colere.

Supius Aui. determinauit de cura formice ambulatiue
z corrosiue. In isto cap' determinat Aui. de formica miliari
que fit ex cola mixta cū flate z melia. z diuidit id caplm i
duas ptes. p ponit curā eius quo ad vlia. z quo ad localia
z ibi. (Deū sumant galle). Dicit g p. miliaris silat formi
ce ambulatiue z corrosiue in curatōe ei'. z itellige q silat
eis: qz ad curatōne in duob'. p qz sicut debem' icipe i ill
ab euōne añ oēs curā localē: sic ēt in ista facere debemus.
z qz sicut p dicit idiget euōne cole: ita ēt ista vltra h q in
diget euōne cole: idiget ēt euōne flegmatis z melie. z in h
differt a p dicitis: qz mā istius est mixta. z hoc est quod sub
dit A. Verū melius est in solutione eius vt sit in eius cba
tartico. (Deinde cum dicit.

Beū sumant galle z fruct' tamarisci z corti
ces granatoz et bolū armenū et aggregent oia
illa in aceto et aq ro. cū tali quātitate ne moridi
cēt et liniant desup cū pēna: et lac dulce ēvebe
mēter pueniēs curatōi huius egritudinis.

Ponit curā ipsius qz ad localia. z duo facit. p ponit cu
ram ipsi' qz ad p n^m. z qz ad alia tpa q sunt post p n^m. z
ibi. (Et qn p rāsit p n^m). dicit p. deide. s. post euōne corpis
sumant galle z fruct' tamarisci z aggregent oia illa i ace

to z aq rosata cū tali qritate. su. aceti ne mordicēt: qz mor
dicatio faceret humozē plus furere z ambulare z maxie i
p n^m ppter calitatē ei'. Et itellige h q lz ois formica indi
geat in p n^m medicamib' infriatib' z desiccātib'. vt dicit fuit
supra. nihilomin' vt dicit fuit supra magis idiget medica
minib' desiccātib' formica corrosiua q ambulatiua s; q
dicit Aly. z. s. (Et nota dñaz iter ambulatiua miliare.
quia miliaris magis desiccātib' idiget q formica vocata
ambulatiua. z rō h' est. qz in miliari misce' colera cū fle
gmate. in ambulatiua aut est cola pura. z iō in miliari nō
solū cōpetūt desiccātiua rōne vlcēris: s; ēt cōpetunt rōne
cause ipsi' saltē ex pte flegmatis qd misce' cū cola. In abu
latiua cōpetūt solū exiccātiua ex pte vlcēris z nō rōe cāe:
cū cā ipsi' sit cola pura. z iō Aui. ponit hic medicias magi
desiccātiuas q in pura ambulatiua. Et fm h ēt nota q si
ptingat q miliaris trāseat in corrosiua forti' idiget desic
cantib' talis corrosiua q si ptingat q ambulatiua trāseat i
corrosiua: z h est rōne maioris hūiditatis q est in miliari
qz mā ipsi' nō est cola pura: sic in ambulatiua. z lac dulce ē
vehemēter conueniēs euacuationi huius egritudis. intel
ligo hoc maxime ipsum bibēdo plus qz liniēdo ipsum sup
locū. qz vt dicit Aui. in 2° de lacte. multotiēs sanant quib'
accidūt apostemata mala z carbūculi z almesire z scabies
z prurit' bibitōe lactis cuz in cōplexiōib' eoz nō fuerit qd
corrūpat ipsum z puerat ad colerā. z isto modo itellige:
q non pfert lac formice miliari solū. sed etiam omni spe
ciei formice: z omnibus talibus pustulis silibus malis.

(Deinde cum dicit.

Et qn p rāsit pncipiū: o; tūc vt curet cuz eis
q sunt sicut caput piscis saliti adustū cum vino
pōtico: z forti' illo: qm necia est exiccātiō vltia
est vt sumant folia albedarungi z ponat in eis
calcadis z admiscēt: z fortius hoc est vt su
mant flos eris et sulfur citrinū adustuz: et fiat
ex eis linimētum cum vino: aut aqua ligni vitis
que manat fm cōbustionē suam.

Dic ponit curā formice miliaris quātū ad alia tpa que
sunt post pncipiū. z ponit tres medicinas pculares: qruz
secūda est magis desiccātiua q pma z tertia est magis de
siccātiua q secūda. Et itellige q dz admiscerari medicia
magis desiccātiua vel minus s; qz est ibi maior vel mior
hūiditas in vlcere. scōaz medicinā ponit ibi cuz dicit: z for
tius illo. 3° ibi. (Et fortius hoc) Et exponas fortius illo. si
desiccādo qn necessaria est exiccātiō vltima. i. magna. vt
qz ibi sit multa hūiditas. z postea cuz dicit. Et forti' hoc
expone. s. in desiccādo etiam vt sumat zc.

De pruna z igne pscico.

CAP. IX.

Hec duo noia fortasse absoluta sūt sup
oem pustulā corrosiua vesicatē adurē
tem facientē accidere escarā qualē fac
accidere combustio et cauterium.

In isto caplo Aui. determinat de qbusdaz pustulis: que
dicunt pruna z ignis pscicus ignis sacer. determinat Aui.
de ambobus istis sub eodē caplo. qz non differunt nisi fm
magis z minus. vt postea dicit Aui. Et diuidit pars bec in
duas. pmo determinat de ipsis theorice. scōo practice. z
ibi. (Necessaria est flōmia vt eūct zc) pma pars diui
ditur in gncz ptes. pmo ostēdit qd pōt intelligi per nomē
prune z ignis pscici. secūdo ponit differētiā iter prunaz z
ignē pscici per signa p pzia. 3° ponit causas ipsoz. z cuz hoc
etiā ponit ibi differētiā iter illa ex pte causarum. quarto
cōparat ista adinuicē penes noia. qnto ponit quedā indi
cia sumpta ab istis. z ibi. (Et illud qd appropriat nomine

prune). 3° ibi. (Et unūquodq; ambob;). 4° ibi. (Et tibi q; dem iest). 5° ibi. (Et quādo sunt cum spēbus). Prima ps diuidit in quatuor. pmo ponit vnum significatus prune z ignis psci qd est significatū cōmune ambobus. scdo ponit quoddā significatū qd est ppiū igni persico. 3° ponit aliud significatū qd appropriat nomie prune. 4° ponit quoddā significatū prune z ignis persici qd est cōe ambob;: sed est magis ppiū significatū ipsoz q; sit pmiū: qd etiā est cōmune ambobus. qz pzie vident dicitur pruna z ignis persicus in isto quarto significato. secūda ibi. (Et qñq; absoluit). 3° ibi. (Et absoluit nomen prune). 4° ibi. (Amplius qñq; vesicat). Dic p bec duo noia. s. pruna z ignis psci fortasse absoluta sunt. i. fortasse possunt absolui z dici sup omnē pustulā zc. Sic ergo in isto significato ois pustula vesicās z adurens faciēs accidere escarā pōt dici pruna z ignis psci cus. (Et nota q; fm istaz acceptionē largā prune z ignis persici pōt reponi sub istis egritudibus: z sub curis eoz: z sub istis capitulis: quasi ois pustula cum quadā crusta. nā videmus in multis q; aliqñ in eis oriunt pustule innume/rabiles nigre quasi cuz viru. z ad tales pustulas valet mul tum vnguentū ex bolo z aceto z oleo ro. similr vnguentū ex zegi vsto z litargiro z aceto z oleo rosa. z specialr quādo eucerēt multū virus. Et p ceteris vnguetis in talib; pustulis valet vnguentū de calce. z pre ceteris emplastris valet emplastrū qd fit ex lentibus rosis cum pauca farina ordei z oleo rosa. id enim emplastrū est optimū in pncipio taliū pustularū emittentiū virus cum quadaz caliditate: eo q; desiccāt z alterat malam complexionē z mām constrictā euaporat: z non admittres in talibus vnguentū albū: sicut des cōmuniter faciunt. Uidi enim q; illud opilat poros ppter viscositatē eius: z ppter opilationē poroz constringitur ibi humor z caliditas non potēs respirare. z ideo de cetero hoc vnguetō non consolidant: nec exiccant tales pustule: imo aliquādo auget malitia eaz. sed debēt administrari in eis vnguenta z emplastra desiccatiua non opilantia poros sicut vnguentū de calce z emplastrum predictū de lentibus z emplastrum ex arnaglossa quod non sic ponit in cura istoꝝ. Et hoc qd dixi de cura istoꝝ hic incidentaliter dixi. quia non dixi nisi ad quandā rememorationē eoz q; exptus fui: quia curaz istoꝝ Aui. sufficiēter ponet in sequēti caplo. (Deinde cum dicit.

Et quādoq; absoluit nomen ignis persici de illis sup quod est illic pustula de genere formice comestiuā adurēs vesicans in qua est aliqd ambulans z humiditas est colerice materiei: pauce nigredinis pauce putrefactiōis. z est cū pustul plurimis alteratis quasi sit illic humor z fetoz plime ebullitiōis z eleuationis.

Auicēna ponit quoddam aliud significatū qd potest significare nomen ignis persici solum. z dicit. Et quādoq; absoluit id est pōt dici nomen ignis persici de illis. s. pustulis. supple existētib; in membro super qd est illic pustula de genere formice zc. hoc est qm pōt dici nomen ignis psci de formica ambulatiua corrosiua q; adurit z desiccāt de qua dictum est supra in piori capitulo. Et humiditas colerice materiei. i. ipse humor colericus in tali pustula est pauce nigredinis: z pauce putrefactionis. i. est alicuius nigredinis z alicuius putrefactionis: id est adustionis. sed ē pauce. quia materia vel humor colericus non est ibi sic adustus: sicut est in pruna vt dicet postea. Et est cum pustulis plurimis. s. ista formica que pōt appellari ignis psci. alteratis. i. inflāmatis. quare sit illic humor calidus z fetoz plurime ebullitionis z eleuationis. nam ppter hūorē colericum calz qui est ibi fit ibi magna ebullitio vel eleuatōes

in humoribus. z ppter ebullitionem fiunt ibi multe eleuationes: z multe pustule inflāmate. z ideo est cuz plurimis pustulis alteratis. vult ergo dicere Auicē. in ista parte q; ignis psci aliqñ pōt dici de formica comestiuā adurēte vesicante. (Deinde cum dicit.

Et absoluitur nomen prune sup illud qd denigrat locum: z facit membrum habens colorem carbonis absq; humiditate: z est plurime nigredinis submersa: z eminentia eius est parue quantitatis supinalis z forasse non erit illic pustula omnino: immo incipit in primis pruna: z totū illd incipit cū pruritu sic scarificatiōes.

In ista parte Aui. ponit aliud significatū qd pōt significare nomen prune. Et dicit: z absoluitur. i. pōt dici nomen prune sup illud. i. super illam pustulā que denigrat locum. z facit mēbz habens colorem carbonis. z hoc est. quia illa pustula est de materia colerica multū adusta. vel ab humore melico mltū adusto: absq; hūiditate aliq. i. absq; aliqua alia virulētia. z hoc est ppter multā adustionē humoris in tali pustula. vñ est ibi humor adustus terrestris exiccatus: ppter qd pustula talis est sicca sine aliqua humiditate. z plurime nigredinis. s. talis pustula. z hoc ē: quia fit ab humore colerico z melācolico mltū adusto submersa: hoc est rōne grossitie humoris quam habet ex adustione. vnde submergit in mēbro. z hoc est qd subdit. Et eminentia eius zc. Et fortasse non erit illic pustula id est aliq; tumor pustulosus. sed solum fit ibi quedā crusta non faciēs tumorē ad modū cruste que fieret a carbone. z hoc est qd subdit Auicē. imo incipit in primis pruna. i. crusta. i. ad modum cruste quā facit carbo ignis. z totum id hoc est pustula predicta incipit cum pruritu sicut scabies. i. incipit cum pruritu: z intellige sicut scabies sicca que est cum pruritu. quia sicut illa scabies fit ex colericis humoribus intensis: ita predicta pustula. z ideo incipit cum pruritu: sicut talis scabies. Sic ergo ex dictis Auic. apparet q; pruna aliquando dō ois pustula sicca pruriginosa nigra adusta z submersa faciēs membruz habere colorem carbonis. (Et nota hic q; in tali pustula quam hic describit Auicē. mirabilr vidi cōferre emplastrū factum ex farina tritici vel ordei cocta cum aqua z oleo in modum vnguenti: z hoc in pncipio. Et postea emplastrum cum farina ordei aqua z melle. fecit enim cadere crustam z totum locus detumescere: ita q; postea non fuit nisi necessaria curatio vlcis in quantum vlcus. z hoc optime facit postea dyapalma. z hoc etiā quod hic dixi solum per experientia quam vidi. qz Auicē. in sequēti capitulo ponet sufficiēter curam prune z ignis persici. Tūc segtur illa pars.

Amplius quādoq; vesicat ignis persicus: aut pruna z currit ex ea aliquid: sicut currit a cauterizato cum combustione z est locus cineritij coloris niger: z quādoq; est plumbeus: z est inflatio vehemens qua circundat absq; rubedine verificata: immo cum declinatione ad nigredinem.

In qua parte Auicēna ponit quoddā significatū prune: z ignis persici qd est magis cōmune ambobus z magis ppiū significatū q; predicta. qz hoc videt pzie significare prunam z ignē persicū. q; hic ponit Aui. Dicit ergo Aui. amplius quādoq; vesicat ignis persicus: aut pruna. quasi velit dicere Aui. q; preter pdicta significata dicunt qñq; pruna z ignis persicus pustule vesicātes ex qbus egredit humiditas sicut egredit ex cauterizatione cum cōbustio

*formica aliqñ
z appellat ignis
psci*

*proprium alicui
denigrat in carboni
culi incipit
z scabies latet*

*nota emplastrum
ex simpli
pōt non magis
z melle
sicut sumido
calida, que
in matoz
vesicātes que
lip est calid
nigredine ad
ducit mem
brum ad pu
trifactionem*

ne ignis. et locus in quo est: e cinerity coloris nigri. Et quicquid est plubeus: et hoc si non esset tanta adustio. et est in loco in flammatio uehemens que circūdat absque rubedine verificata. et hoc est quod circūdat rubedine non vera. imo illa rubedo declinat ad quandam rubedinē propter adustionē que est ibi. Sic ergo apparet quod dicitur esse pruna et ignis persicus in isto significato. quod dicuntur pustule vesicantes etc. quod ignis persicus spāliter differat a pruna dicitur statim. Et nota hic quod id significatū: videtur proprie prune et ignis persici. et id. n. videtur proprie significare pruna et ignis persicus. alia autem significata non sunt significata: sic propria ad ea que possunt extendi nomen prune et ignis persici. Et ratio esse potest. quod omnium quasi est eadem cura: et eodem modo curantur. et ideo pruna et ignis persicus possunt absolui ad significata predicta que posuit Auicenna. sed proprie nominat pruna et ignis persicus: id quod Auicenna. hic dicit. Tūc sequitur illa pars.

Et illud quod appropriat nomine prune est nigre radice ignee: et est eis splendor prune.

In qua parte ponit differentiā inter prunā et ignē persicū ostendendo in quo differunt per signa eorum. Et diuidit hec pars in duas. primo facit hoc quod dictum est. secundo comparat prunam et ignem persicū ad membra in quibus fiunt. et ibi. (Et quod de eis accidit in carne) Dicit ergo primo Auicenna. Et id quod appropriat nomine prune. id est quod proprie dicitur pruna est nigre radice ignee. id est habet radicē nigram et inflāmatā inflammatione ignis. Et est ei splendor prune. id est carbonis ignis. Sic ergo tūc finit dictum Auicennae illa pustula proprie dicitur pruna que est radice nigre ignee siue inflammate. Sed tu suppleas illa pustula proprie dicitur ignis persici que habet radicē inflāmatā tendentē ad quandam rubedinē: eo quod ignis persicus ut postea dicitur est uehemētius colerica. pruna autem est uehemētius melica. et ideo maior nigredo est in pruna quam in igne persico. Item etiā materia est magis adusta in pruna quam sit in igne persico. et ideo dicimus quod pruna est magis ex humore melico. quod est ex humore magis adusto. humor autem adustus tendit ad naturam melie. et ideo pustula prune tendit ad maiorem nigredinem quam pustula ignis persici. Et propter hoc nota ulterius quod recte appellatur illa pustula que est maioris nigredinis et adustionis pruna. quod assimilatur colori et substantie prune ignis. illa autem pustula que non est tante nigredinis: nec sic adusta recte dicitur ignis persicus. quod assimilatur flammę ignis: et in colore: ga tendit ad quandam rubedinē sicut ignis. et in substantia: quia est ex materia acutiori et subtiliori quam pruna. et ideo humor ignis persici assimilatur magis flammę ignis. et ideo vocatur ignis persicus. humor autem prune assimilatur prune siue carboni ignis. quia materia in pruna est magis nigra adusta terrefactis et incinerata: sicut est carbo adustus ab igne. et ideo vocatur pruna siue carbo.

Et ignis persicus de eis ambobus est velocioris apparitionis: et motus et pruna est tardior et profundior: et quasi materia eius est materia pustule: et impetiginis: sed est acutior in igne persico.

Hic ponit aliam differentiā inter illa et dicit. Et ignis persicus de eis ambobus est velocioris apparitionis et motus. et hoc est: quod est materie magis subtilis. quod est materia magis colice et minus aduste: et pruna est tardior et profundior. quod materia est magis grossa. propterea quod magis melica: et plus adusta. et ideo tardius mouetur: et plus profunda in membro: et quasi materia eius. id est prune est materia pustule et impetiginis. id est asperitatis. sed in igne persico est acutior: quasi uelit dicere. hic Auicenna. quod in hoc etiam differt pruna ab igne persico. quod materia prune est cum esse pustule et impetiginis. id est cum pustula non acuta nec eleuata. uero in pustula prune non est ibi tumor quasi sensibilis. sed

est ibi tumor quasi ad modum asperitatis alicuius. quod una pars quodammodo supereminet alteri: sicut est in re aspera: sed non est tumor sensibilis: quoniam una pars supereminet alteri. sed in igne persico materia est magis acuta et magis eleuata et ideo est ibi pustula magis tumens. Et ratio huius est. quia materia in igne persico est subtilior. eo quod materia in ipso est magis colerica et minus adusta. et ideo cum materia subtilis sit petere sursum et eleuare se ad superiora: ideo pustula in igne persico est acuta et eleuata. In pruna autem est materia magis grossa eo quod materia ipsius est plus admixta melie et est magis adusta de ratione autem materiae grosse est profundari et infigi in membro. et ideo pustula in pruna non est ita acuta nec eleuata. sed magis est profunda et submersa quam sit in igne persico. et ideo bene dicit Auicenna. de pruna. Et quasi materia eius est cum esse impetiginis et pustule. et exponit impetiginis hoc est asperitatis. quod sicut in impetigine non est tumor: sed quedam est asperitas: ita etiam est in pruna. sed in igne persico est acutior. id est magis eleuata et tumens.

Et quod ex eis accidit in carne est velocioris resolutionis. Et quod ex eis accidit nervis est fixius et tardioris resolutionis.

Hic Auicenna comparat ignē persicū et prunā ad seipsa pro respectu ad membra in quibus fiunt. et per hoc dicit Auicenna. Intertio autem dicit Auicenna. est. quod in carne est calitas et humiditas et amplitudo pororum. in nervis autem est frigiditas et siccitas et spissitudo pororum. Et ideo humor qui est in carne collectus citius resoluitur per calitates que adiuvat. et propter vias. id est poros magis aptos. In nervis autem propter frigiditatem et spissitudinem nervorum plus humor infigitur et tardius resoluitur. Et ideo bene dicit Auicenna. Et quod ex eis accidit in carne. Et intellige et hic ultra illud quod dicit Auicenna. quod ignis persicus de se est uehemētis et citioris resolutionis quam pruna: eo quod materia in ipsa est subtilior et minus infissa quam in pruna ut dicitur supra. et hec est una comparatio que est comparatio prune ad ignē persicū. Sed alia est comparatio ipsorum ad seipsa pro respectu ad membra in quibus accidunt. et ista hic Auicenna. ponit: sed prima comparatione dedit intelligi: per id quod dixit supra. Et ignis persicus est velocioris apparitionis et motus. Tūc sequitur illa pars.

Et unumquodque amborum est de colera citrina adurente permixta melie. Et propter illud accidit ex eis ambobus ascara nigra: et quasi sit ignis persicus uehemētius colericus: et pruna uehemētius melancolica.

In qua parte ponit causas istorum: et cum hoc est assignat dicitur iter ista apte causam. et dicit. et per hoc. Et nota ad magis declarandum dicitur Auicenna. quod pruna et ignis persicus fiunt ex eadem materia. quod unumquodque sit ex colera citrina adurente permixta melie. et ideo bene dicebat supra quod ignis persicus et pruna sunt pustule vesicantes et adurentes etc. Et ideo dicitur fuit et supra quod Auicenna. ibi. (Amplius quicquid vesicat etc.) ponebat propriū significatū prune et ignis persici etc. quod proprie pruna et ignis persicus sunt pustule vesicantes et adurentes etc. bene tamen potest significare illa alia. quod quasi omnium est eadem materia et eadem cura: ut dicitur supra. et ideo quodcumque accipiat pruna et ignis persicus fiunt quasi ex eadem materia. et propter hoc ambobus determinantur sub eodem causa: dicitur tamen sed magis et minus. quod ignis persicus est uehemētius colic. eo quod materia ipsius est minus permixta melancolie et minus adusta. sed pruna est uehemētius melica. quod materia eius colica est magis permixta melie. et est magis adusta. propter adustionem autem humor tendit in naturam melie. Et ex his quod dicta sunt et appetit quod iste pustule differat a predictis. scilicet a formicis. quod in istis est materia colica magis adusta et magis melica quam sint in illis: sed quicquid ut dicitur supra nomen ignis persici potest absolui: quicquid super formicam comestiuam adurentem. quod tūc quod formica transiit in formicam corrosiuam malam eadem est

quasi mā ipsi? mā ignis psici? eadē est cura ipsi? r id nō
men ignis psici pōt absolui sup illam. vt dictuz fuit supra.
Tunc sequitur illa pars.

Et tibi qdem iest vt nomies vniquodq; am-
borum cum itentione que aggregat ambo pru-
na: deinde diuidas: et similiter inest tibi vt no-
mines ea ambo ignem persicum ppter illā ean-
dē itentionez: deinde diuidas: r iest tibi vt des
vnicuiq; itentioni nomen: r iam fecerūt totuz
illud: r nō est plurima differētia in eo.

In qua pte compat prunā ad ignē psicū penes noīa. r di-
cit. Et tibi qdē iest. In qua pte itentio Aui. q est obscura ē
ista. vult. n. dicere q qñ ista duo aggregant siml. s. pruna r
ignis psic. qz vtpm ista sil aggregant r maxie pruna ra-
ro fit sine igne psico: q pnt tūc cū tali itētōe illa ambo ap-
pellari pruna: r B si ibi vīcat pruna: r B itēdit Aui. cū dicit.
Et tibi qdē iest rē. deīst diuidas. i. distinguas ignē psicū. s. a
pruna pp illā r eadē itētōne. i. in illa itētōe q tu vocas am-
bo prunā tanq; a denoiatiozi. qz tu potes distinguere ignez
psicū a pruna: vt dicēdo h est ignis psic? r bec ē pruna. r da-
to q totū appellef pruna tanq; a denoiatiozi. Et silr iest ti-
bi vt noies ambo ignē psicū rē. B ē dicere q si ista ābo ag-
gregant sil tu potes ista ābo appellare ignē psicū rē. pp il-
lā eadē itētōne. i. in tali itētōe q aggregat ābo sil. in tali. n.
itētōe tu potes appellare ea ambo ignē psicuz. r B itellige
si ibi vīcat ignis psic. Deīst diuidas. i. distinguas: supple pru-
nam ab igne psico: sic tu pus fecisti qñ totuz vocabat pru-
na. qz dato q totū vocef ignis psic. tñ tu pot es adhuc di-
stinguere ibi prunā ab igne psico. Et iest tibi vt des vnicui-
q; itētōi. s. p dicitē nomē. Et iam fecerūt. s. antiq totuz illud
s. qd dcm ē. Et nō est plima dīa in eo. s. in istis talib? noīa-
tionib?. qz de istis noīb? nō ē curandū dūmodo in itētōnes
re; habeant. Tūc sequit illa pars.

Et qñq; sunt cum formice spēb?: r miliaris
male febres vebemētis caliditate pntiose. Et
qñq; accidūt ista causa pestilētie. Et multotiēs
similant flegmoni: r tēdūt ad nigredinē in pri-
cipio rei: r pprie in etate sua.

In q pte Aui. ponit qdā iudicia q sumunt ex istis. r sunt
tria illa q ponit. Dicit g. Et qñq; sunt cū spēb? formice r mi-
liaris male rē. C S; tūc statī dices h qd ad rūbū: de B qd
dicit Aui. cum itentio sua in isto ca: sit de pruna r igne psic-
co: r nō de formica. C Tu potes dicere p tāto dic h. qz vt
dcm ē i pn? hui? capli ista duo. s. pruna r ignis psic? pnt ab-
solui sup oēm pustulā vesicātē adurētē rē. r id pnt absolui
sup formicā ambulatiuā r miliarēz malā q sunt vesicātes
adurētēs. r pp B appellauit hic ista duo spēz formice r mi-
liaris male. Expone g dcm Aui. Et qñq; sunt cuz spēb? for-
micē. i. cum g pruna r ignis psic? q pnt absolui sup spēz for-
micē miliaris male febres vebemētis calitatis pniciose. r
tūc supple fiūt mortifere. r cā h? ē. qz tūc sunt ex hūore pes-
simo venenoso. vñ tūc qñ sunt de nā althoym. tūc Aui. po-
nit aliud iudiciū istaz pustulaz. r diē. Et qñq; accidūt ista
cā pestilētie: r tūc supple sūt male: qz egritudies q accidūt
cā pestilētie fiūt ex hūozib? corruptis venenosis: tūc Aui.
ponit aliud iudiciū: qd sumit ēt ab istis pustulis. r diē. mul-
totiēs silant. s. iste pustule flegmōi r tēdūt ad nigredinē
in pn? rei: r pprie in etate sua. i. in augmēto: r tūc sic ēt ma-
le sunt. qz qñ silant flegmoni r sunt nigre. tūc significatur
magis corruptio r mltitudo humoz maloz corruptentiū
mēbrum: sic ergo Aui. cen. per hoc qd dicit intendit ponere
tria iudicia que sumunt ab istis pustulis ratione quozun-
dam accidentium ipsozum.

Cura prune r ignis persici.

CAP. X.

Necessaria ē flōmia vt euacuet sanguis
colericus: r qñ egritudo est timorosa
tūc necessarium est ipsam appropina-
re sincopi.

Supi? Aui. determinauit de pruna r igne psico theorice.
hic determinat de ipsis practice ponēdo curā ipsoz. r ponit
curā ipsoz qñtū ad oīa p dicitā significata. qz vt dcm fuit su-
pra oīuz ē qñ eadē cura: r id Aui. nō distiguit curā ipsoz: s;
ponit gñalē oīb?. vt pz subtrlt itūcti. Diuidit ps ista i pres-
duas. Pzio ponit curaz prune r ignis psici rōne euōnis. 2°
ponit curā ipsoz qñtū ad medicias locales. 2° ibi. (Cura at
localis ē necia rē). Pzia in duas. Pzio ponit curā prune r
ignis psici rōne euōnis toti? corpis q fit per flōmiā. 2° rōne
euōnis que fit p locū p scalpellationē. 2° ibi. (Et fortasse ē
necia) Diē g p. necia ē flōmia: supple in curatiōe hui? egrit-
tudis vt eūct sanguis colicus. Et qñ egritudo ē timorosa
sicut qñ ē ex mā venenosa r adusta vebemēter cala neces-
sariū est ipsam. s. flōmiā appropinare sincopi. qz in talib?
apatib? acutissimis cōpetit flōmia vsq; ad sincopim. vt po-
nit Gal. sup 2° illi? affozismi. Eoz q egerunt. Et itellige h
q nō solū dz fieri euō p flōmiā: sed et euō p solutiōne ven-
tris cū purgatiuis cose r melie est optia i hac egritudie cū
mā isti? sit cola: aut sāguis colic? adustus pmixt? cū melia.
Aui. nō forte fec hie mētione de solone vētris. qz forte suf-
ficit euō p flōmiā: r spāl r qñ fit vsq; ad sincopi. Deīst cum
eūasti vsq; ad sincopim. vt dicit Rasis pueniat ad ifirmū
cū eis q subtriliāt sanguinē absq; acuitate. imo hūectāt ipz
r addūt in aquositate ei? sic aq ordeī r aq melonis viridis
r aq cucurbite assate r mucillago psily. Et addit Rasis q
non denf in hac egritudie ea q igrossant sanguinē penit?
sanguis nāq; cū ea est grossus in seipso.

Et fortasse est necesse: r pprie in pruna face-
re scalpellationē pfundam vt egrediat sanguis
malus cōstrictus i ea q est in nā veneni: r non
fiat illud qñ materia est decliuis ad coleram.

Dic Aui. ponit curā prune r ignis psici rōne euōnis san-
guinis q fit ex loco p scalpellationē. r diē. Et fortasse neces-
se ē. r pprie in pruna facere scalpellationē pfundam: r B ē
qñ sanguis est venenosus r adustus. r tūc pruna appropi-
nat qñ ad nām antracis. r B est qd subdit Aui. vt egredia-
tur sanguis malus rstrict? in ea q est in nā veneni. Ratio
aut qre Aui. diē. Et ppe in pruna est. quia in pruna cōpetit
plus scalpellatio qñ in igne psico. qz in pruna ē sanguis ma-
gis grossus qñ in igne psico. eo q sanguis i ea ē vebemēti?
melic?. r id ē in ea pl? rstrict? sanguis qñ in igne psico. Itēz
i ea sanguis ē magis venenosus eo q sanguis ē i ea magis
adustus r magis admixt? hūozī melico adusto q ē humor
pniciosus: qz g i ea ē sanguis cōstrict?: r plus venenosus. id
cōpetit i ea scalpellatio vt egrediat sanguis rstrict? i ea q
est in nā veneni. vt diē Aui. In igne psico est mā plus colli-
ca r min? venenosa r ē subtilior. r id scalpellatio fac mā
plus ebullire r fluere: r pp qd nō ita cōpetit scalpellatio in
igne psico sic in pruna. r B ē qd subdit Aui. cuz diē. Et non
fiat illud. i. scalpellatio qñ mā ē decliuis ad coleraz. r hoc
est in igne psico. qz ignis psicus est vebemēti? coleric?. vt
dictum fuit supra. Tūc sequit illa pars.

Cura autē localis necessaria ē vt sit sicut cura
berisipille. Vex non opz vt sit linimentū vebe-
mentis ifridatōis sicut in berisipilla: qñ mate-
ria ad grossitiē est decliuis: r qñ ipsa est taliter
q non tolerat vt redeat parū ex ea ad interiora

*Quid distiguit
sione practi-
sit d'innu-
ratione
scalpella-
tionis
dico qd
ip' caris m*

*facto quide
Aui. prohibet
ad m m m*

*in carbunculis r p r l' h u b m m i p p i g i
da d' h i a o p p g r o s i t i o n e s u m o
n i p q u i d r l l o g a n t u r f a g o t a a b s o l
l i u i t i a p p r o h i b e t s u m m o a g r a d u e r
s i t p a r t o d i n e r*

qm̄ materia est venenosa: et non licet vt admistrent ea que sunt vehemētis stipticitatis itez. nam illa materia est tarde resolōnis. Et nō licz vt admistrent resolutiua neq; in p̄ncipio rei cum apparet neq; apud quietem inflatōis: qm̄ addit in qualitate materiei.

CIn qua pte p̄seq̄ curā prune et ignis p̄fici: q̄tū ad medicinas locales. et diuidit̄ ps̄ hec in duas. P̄tio ponit curam prune et ignis p̄fici nō vlcerate. et ponit curā ipsoz qm̄ sunt vlcerata. et ibi. (In illa vō qd̄ de eo nō est vlceratū) P̄tia in duo. p̄ ostēdit q̄les medicie cōpetāt in hac egritudine et q̄les nō cōpetant. et exēplificat de medicis sp̄alib; q̄ cōpetunt in hac egritudine. et ibi. (Sicut emplm̄ qd̄ fit de arnaglossa). P̄tia in duo. p̄ ostēdit cui cōplōnis nō debēt esse medicie in hac egritudine. et ostēdit cui cōplōnis debēt eē. et ibi. (Immo o;). Dicit̄ p̄. cura aut̄ localis est necia: sic̄ cura herisipille: qz̄ sic̄ in herisipilla in p̄ncipio est necia ifridatio et rep̄cussio: sic̄ et in istis. et sic̄ in herisipilla in statu et in fine est necia resolo et ifridatio cū exiccatoe et in istis. Et id̄ cura localis in ipsis quodāmodo est necia: sicut in herisipilla. Differūt tñ in hoc qd̄ Aui. subifert. Uerū o; vt non sit limitū vehemētis ifridatōis: supple i istis sic̄ in herisipilla. Et reddit causas duas. vna est p̄pter grossitiem m̄ae. vñ si poneret̄ nimilū. et fortiter rep̄cussiuū sculcaret̄ m̄a nimis in mēbro: et fieret postea difficilis resolōnis. Alia est: qz̄ cuz materia istarum pustularum sit quasi venenosa non toleratur vt redeat ex ea paz̄ ad iteriora. et ideo non debēt poni in eis fortiter et pura rep̄cussiuua: sic̄ facim; in herisipilla: Et intellige hoc qd̄ lz̄ in istis nō possumus admistrare medicinas vehemētis ifridatōis: sic̄ i herisipilla: nihilominus iter istas adhuc est cōpatio. qz̄ in igne p̄fico p̄it admistrari plus ifridantia q̄ in pruna. qz̄ in pruna est m̄a grossior et venenosior: in igne aut̄ p̄fico est m̄a subtilior et min; venenosa: vt dicit̄ fuit supra. et id̄ magis p̄t sustinere rep̄cussiuua ignis p̄fic; q̄ pruna. s; minus et q̄ herisipilla. Et nō licz vt admistrent ea q̄ sunt vehemētis stipticitatis. iterū supple sicut facimus in herisipilla. qz̄ sic̄ dicit̄ fuit i herisipilla admistrant̄ vehemēter in p̄ncipio stiptica. hica aut̄ nō debemus admistrare ea q̄ sūt vehemētis stipticitatis. nā m̄a est tarde resolōnis: supple p̄pter grossitiē ipsi; nūc aut̄ vehemēs stipticitas ipedit resolōnē. cuz ḡ m̄a istaz̄ sit tarde resolōnis: debēt ḡ medicie nō esse vehemēter stiptice. Et intellige et hoc sic̄ dicit̄ fuit de medicis ifridatib; qz̄ et in igne p̄fico possunt poni plus stiptica q̄ in pruna. quia materia in ipso est subtilior et citioris resolōnis q̄ in pruna. vt dictum fuit supra. Et non licet vt admistrentur resolutiua. s. in istis: et intellige resolutiua pura et fortia. nec in p̄ncipio rei cū apparet. s. ista egritudo. nec apud getē inflamatiōis. s. neq; apud finē et declinationē apatis in qua icipit gescere iflāmatio. Et reddit cām Aui. cū dicit̄: qm̄ addit in q̄litate m̄ae. i. in calitate et iflāmatoe m̄ae. q̄ si vult dicere Aui. qd̄ id̄ nō licz vt admistrent resolutiua pura et fortia nec in p̄ncipio: nec in fine et. qz̄ de quo minus vñ. qz̄ m̄a est valde acuta et iflāmata i hac egritudine cū sit m̄a adusta. et id̄ p̄ acuitatē et iflāmationē m̄ae nō solū nō possum; admistrare resolutiua pura in p̄ncipio: sed nec et in fine. imo et in fine debemus ea admiscere cū ifridatiuis. s. p̄pter acuitatez m̄ae. Sic ḡ appet qd̄ in hac egritudine nō debēt admistrari medicie vehemētis ifridatōis: nec vehemētis stipticitatis: nec pure resolutiue: nec fortes resolutiue. Et idē ponit. S. i. 4. p̄ticula de igenio sanitatis. Tūc sequitur illa pars.

CImmo op; vt admistres medicinas exiccatiuas in qbus est ifrigidatio et resolutio quedam cum expulsiōne.

CIn qua pte dicit̄ q̄lis o; esse medicie et cuius cōplōnis in hac egritudine. et dicit̄: imo o; vt admistres medicinas exiccatiuas i qbus est ifridatio et resolo: quedā cuz expulsiōne. Expositio istius qd̄ Aui. dicit̄ est. Dicit̄. n. esse medicie aliq̄tulus desiccatiua rōne hūiditatis et virulētie q̄ fit i istis pustulis. qz̄ vplm̄ iste pustule sunt vesicātes adurētes: ex qbus egredit̄ hūiditas et quedā virulētia. s; nō o; esse nimis desiccatiua p̄ m̄aei grossitiē: ne m̄a pl; igrosset̄ et iduret̄: et maxime hoc est vey cū nōdū sunt vlcerate. qz̄ qm̄ sunt vlcerate idigēt fortiter desiccātib; vt postea dicit̄. Itēz o; eē in eis aliq̄ ifridatio et rep̄cussio: p̄ iflāmationē et calitatē m̄aei. sed nō o; eē in eis nimia ifridatio p̄pter cām dictā supius. Itēz debz̄ esse in eis aliq̄ resolo rōne m̄ae que est difficilis resolōnis p̄pter grossitiē m̄aei. sed nō o; esse vehemēs et nimia resolo p̄pter cām dictā. et supple p̄ter istō qd̄ Aui. hic exp̄mit qd̄ o; esse in eis aliq̄ stipticitas: et p̄prie in p̄ncipio p̄pter fluxū m̄ae. s; o; esse in eis pauca stipticitas p̄pter cām dictā. **C**Uteri; et nota qd̄ lz̄ medicie in hac egritudine debent eē ifridatiua cū exiccatoe et aliq̄li resolo. tñ o; distingui fm̄ tpa egritudis. qz̄ i p̄ncipio o; esse plus medicie ifrigidatiua q̄ in fine et in statu rōne maioris alteratōis q̄ debet in p̄ncipio apostematū. In statu aut̄ et in fine debēt esse plus resolutiua q̄ in p̄ncipio: eo qd̄ i fine apatis idiget m̄a plus resolutione q̄ in p̄ncipio: et minori ifrigidatione et rep̄cussioe. **C**Deinde cum dicit̄.

CSicut emplastrū qd̄ fit de arnaglossa et gallis et lentibus et pane plurimi furfuris. nam huius modi panis subtilior est in suba sua: et emplastra istis similia de illis que scripta sunt in antidotario: et iterum galle cum aceto vini: et alumen cum aceto vini.

CIn ista pte p̄seq̄ determinādo medicinas sp̄ales q̄ cōpetunt i ista egritudine fm̄ p̄dictā doctrinā. et duo fac. p̄ ponit quedā empla que cōpetūt in p̄ncipio: et ponit quedā emplastra q̄ nō solū cōpetūt i p̄ncipio: s; et in alijs t̄pib; veniūt. et ibi. (Et de medicis bonis etc.). Dicit̄ p̄. bñ dicit̄ est qd̄ i hac egritudine o; vt admistres medicinas exiccatiuas etc. sicut emplastrū qd̄ fit de arnaglossa gallis et lentib; et panis plurimi furfuris. et p̄t sic fieri id emplastrū. mollificent̄ pus vna die lētes in aq̄. postea coquant̄ in illa aq̄. deim̄ exp̄mant̄ ab illa aqua et bñ pistent̄. postea i decoctōe illaz̄ lētiū coquant̄ arnaglossa. et cuz bñ cocta est exp̄mat̄ ab aq̄ et terat̄ bñ. et postea sil; aggregent̄ lētes cocte et trite et medulla panis furei et officianē sil; et aggregent̄ cū illa. et si vis pone oleū rosatū i decoctione p̄dicta ad modū pultis. et sic̄ p̄fecta sunt ad modum pultis ponat̄ ibi de puluere gallaz̄: et postea coquant̄ sil; vsq; ad spissitudinē donec limi at̄ sup̄ petiā. id. n. emplz̄ est optimū i p̄ncipio: prune et ignis p̄fico. et sp̄alr̄ dū vlcerata non sunt. imo vt dicit̄ Hal. i. 4. p̄ticula de igenio. id̄ emplz̄ est vtilē prune et igni p̄fico et formice ambulatiue et miliari et i oibus silib; pustulis que vlcerate et corrosiue nō sunt. qz̄ vlcerate et corrosiue idigēt forti; desiccātib;. qz̄ id̄ emplz̄ est quodāmodo rep̄cussiuū cū exiccatoe et resolo. qz̄ plātago ē rep̄cussiuua et exiccatiua cū quedā resolo: s; pauca. Et etiā i ea est apitio p̄pter abstersionē q̄ est i ea. vt dicit̄ Aui. et etiā Aui. i 2. de ipa. qd̄ ipa est bona i vlcereb; fraudulētis et igni p̄fico: et ambulatiuis vlcereb; antiq; et vlcereb; p̄fundis. et est sublimis vñ i his caplis. Lētes aut̄ sunt exiccatiue et cū aliq̄ resolo. qz̄ lētes q̄si t̄pate sunt i calitate et siccitate: sicut Aui. ponit i 2. p̄ dicit̄. S. Halle aut̄ sunt ifridatiue et exiccatiue. panis aut̄ plurimi furfuris est resolutiuus et exiccatiuus rōne furfuris. et hoc est qd̄ vult dicere Aui cū dicit̄. nā. n. b; panis est subtilior i suba sua. vñ expone. nā. n. i. cōplexio et vt hui; panis est subtilior i suba sua: supple qd̄ sit

panis qui est minus fureus et plus de farina. qz panis fureus est magis resolutiuus et magis penetratiuus: et sic: cior qz panis de farina rone virtutis et plonis ipsi fureus vñ plus cõpetit hic panis fureus qz panis de farina. sic g apper considerado ad nam simpliciũ: qz istud emplz e opti mu in pruna et igne pñico: et in oib' pustulis similib'. Et iterum galle cum aceto vini sunt bone. s. in pncipio maxime.

¶ Deinde cum dicit.
C Et de medicis bonis in hac boza et post ipsa est vt sumant granata acetosa et scidan et decoquant cñ aceto donec linsant: deide terant et ponant sup pãnu et admistratur. ipm. n. cõueniens est in oĩ boza et eradica bñc egritudinẽ i pncipio et statu. Et qñqz cadit i medicis hui' apatis nux reces et folia eius cuz sanich et vua passa et ficus cñ vino et oleo papaueris nigri et meli' est vt ex oibus fiat emplm. Et de medicis nis pueniẽtib' in plib' horis sunt opili et acatia et dragagatuz silr et cortices granatoz de vno quoz quoz sumat podus. 3. i. floris eris. 3. i. se me iusqami albi. Et huiusmodi medicie nõ ponunt nisi sup illud qd nõ est vlcera tum.

¶ Dic Aui. cõnumerat alia empla que pueniunt nõ solũ in pñ: sed et in alijs tpi' b'. Et p ponit vnũ emplm qd est pueniens in oĩ boza. Deĩn ponit quoddã aliud ibi. (Et qñqz cadit) 3. ponit quoddã aliud ibi. (Et de medicis pueniẽtib' bus). Et si tu vis scire vtutẽ et cõplonẽ oĩuz istoz emploz respicias vtutẽ et cõplonẽ mediciaz simpliciu. eo qz cõposita trahũt vtutẽ a simplicib': p cõplonib' aut et vtutũ mediciaz simpliciu recurras ad libros pñculares qui tractat de simplicib'. Et addit Aui. i. sine istoz emploz qz bñ medicine nõ ponunt nisi sup illud qd nõ est vlcera tum. Et rõ b' est: qz qñ vlcera tum est idiget fortiorib' desiccãtib' bus. vñ ista non sufficiũt nisi in pruna et igne pñico: cum nondũ vlcera ta sunt. Tũc sequitur illa pars.

¶ In illo vno qd de eo est vlcera tum est necessariũ illud qd fortiter exiccet: sicut medicamẽ andaron et farafion et trocisci ranudros et medicamẽ de keisim cñ vino dulci et cum rob et reliq' q' dicta sunt in curatõe herisipille vlcera te et formice miliaris: et oz vt emplastrenẽ desup empla in die bis et in nocte semel et bis: et nõ admistres exiccãtia quãtuz potes: qm ipsa addũt i malitia egritudinis.

¶ In qua pte Aui. ponit curã prune et ignis pñici cñ vlcera tum. et duo fac. Prio ponit curãz loci q est vlcera tum. et docet phibere vlcera tionẽ ne ambulet in ptes circũstãtes. et ibi (Et oz vt subuenias) Dicit p in illo vno qd de eo est vlcera tum ne cĩũ est: id qd fortiter desiccet sic medicamẽ andaron. i. androni et medicamẽ de keisim. i. de kerua cñ vino dulci. s. distepato. et cñ rob. i. cñ saba. oia. n. ista sũt fortiter desiccãtia. et id cõpetũt in his cñ sunt vlcera ta. et nõ admistres exiccãtia qũtũ potes. qm ipsa addũt i malitia egritudinis. ¶ Sed tu statim dices hic vt q' rict' sibypsi. qz dixit qz de eo qd est vlcera tum ne cĩũ est qz fortiter exiccet. hic aut dicit qz nõ admistres exiccãtia qũtũ potes. ¶ Tu potes dicere vnomõ qz Aui. hic itelligit exiccãtia. i. stiptica. qz i ista egritudine nõ debet eẽ medicine fortis stipticitatis rone mae grosse q' difficilis est ad resolonẽ: vt supra dcm fuit. ¶ S3 tu dices vt qz bec sint 3' Rasis. ca: de pruna et igne pñico.

qui dicit. Et ponant super locum vlcera tis medicine fortis stipticitatis. Tu potes dicere qz Rasis itellexit fortis stipticitatis. i. fortis siccitatis: qz medicine prune et ignis pñici vlcera tum debet eẽ fortis siccitatis. vñ Rasis ibi itellexit p stipticitatẽ siccitatẽ. et Aui. qñ dicit hic nõ ponant exiccãtia et. itellexit p exiccãtia stiptica vehemeter. ¶ Uel potes rñdere ad dcm Aui. alio mō sic qñ Aui. dixit hic. Et nõ admistres exiccãtia qũtũ potes itellexit qz nõ admistres exiccãtia in vltio. supi' vñ qñ dixit qz ne cĩũ est qz fortiter exiccet itellexit respectu illius qd ponit in illis nõ vlcera tis. vñ in pruna et igne pñico. vlcera tis debet administrari exiccãtia fortiter: s3 nõ qũtũ potes. i. s3 nõ exiccãtia in vltio. qz l3 pueniãt ex pte vlcera tis et virulẽtie quã eycit: tñ n pueniũt ex pte mae q' grossa est. qz in mae grossa nõ debent administrari exiccãtia nimis fortia. qz statim resoluũt subtile et relinquũt grossuz. et id reddi mae nimis iobediẽs resolo ni. Uel potes dicere alr. et nõ admistres exiccãtia qũtũ potes: hoc eẽ qz nõ admistres exiccãtia fortia. qz de talib' itellexit hic qũtũ potes. i. qũtũ tibi est pole. qz qũtũ pole est nõ debes administrare exiccãtia fortia: sed cum cogit vti eis. s. qñ vlcera tum et eyciũt multũ virus: tũc debem' ea admini strare sicut dixi p. qz l3 noceãt ex pte mae: qz grossa. tñ cõueniũt ex pte vlcera tis et humiditatis eius. vñ fortiter exiccãtia debet retardari qũtũ pole est tibi: s3 si est necessitas ea admistrandi admistrent: sicut qñ ista vlcera tum et ex eis exit multa aquositas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oz vt tu subuenias ei qd pñinet locũ et loca adustionis cum bolo ar. et aceto et aq' et reliquis que ifridãt et reptunt: et id qd est ppñ quins illo est lana ysopi ifusa in vino. Cum ergo qescit iflãmatio et remanẽt vlcera curen tur cum eis que sunt sicut emplastra de merdasengi et emplastra dyabuticiaron: et cñ reliq' me dicinis vlcera tum corrodentiũ predictis in antidotario. Et nux antiqua vnctiosa est pueniẽs igni pñico in hac boza.

¶ Dic Aui. docet phibere pambulationẽ istaz qñ vlcera tum. et dicit. Et oz vt subuenias ei qd pñinet locũ. s. vlcera tum. i. oz vt tu subuenias pñib' circũstãtib' ne vlcera tum: et plus ambulet vlcera et loca adustionis. i. et locis etiã circũstãtib' bus iflãmatis. vñ oz duob' subuenire. oz. n. p subuenire: ne illa vlcera tio supambulet: et oz et remouere calitatẽ et adustionẽ in locis circũstãtib'. et id fit cñ bolo armeno et aceto. s. pñedo ea in circuitu vlcera tis. sed desup ponant medicie vlcera tis ppe. Lũ g qescit. i. sedit iflãmatio et remanent vlcera. s. sine magna calitate curen' cñ eis et. Empla dya buticiaron. i. empla de litargiro et alijs exiccãtiuis mixtis cñ saba. et nux antiq' vnctiosa pueniẽs est igni pñico in hac boza. s. cñ est ibi vlcera tio sine calitate. Dicit aut vnctiosa qz oleuz nucis antiq' abstergit et desiccãt et pfert vlcera tis corrosiuis. vt dicit Serapio in suo libro de simplicib' me dicinis. et id dicit Aui. vnctiosa. qz illa: tũc h3 maxie vtutẽ olei qd pfert istis vlcera tis corrosiuis ambulatiuis.

¶ De vesicis et inflatõib'. CAP. XI.
I nflationes accidunt fm duos modos quoz vnus est ppter aquositatẽ q' expellit ex ebullitione in humorib' cuz q' eleuat mae subito ad illud qd est sub cute et inuenit cutẽ spissiorẽ qz illud qd est sub ea: qre non penetrat in eã: imo remanet inflatio aquosa: et secũdus est vt sit loco aquositas sanguis: qua

re fit pus de subtus.

In isto ca. Aui. determinat de quibusdam pustulis que dicuntur vesice et inflatores. Et in isto p. ca. Aui. distinguit modos inflationum et vesicarum ostendendo quot modis possint accidere inflatores et vesice. in 2. aut ca. ponit curam ipsarum. 2. ibi. (Mundificatio quod est corporis etc.). Et p. qd dicit. Et nota hic qd primus modus inflationis accidit ex ebullitione humorum colicorum subtilium ex qua ebullitione eleuatur materia penetrans carnem: quod est rara et retinetur in cute: quod est spissa. et fit inflatio aquosa in qua est aqua subtilis. et ista inflatio proprie appetit esse vesica. et assimilatur vesicis que accidunt ex adustione ignis: sicut dicit Rasis ca. de vesicis. Secundus modus inflationis est ex humoribus magis grossis. quod loco aquositate est ibi quedam virulentia sanguinis ad modum aquositate. et ideo ista inflatio magis profunda est quam prima: eo quod est ex humoribus magis grossis. unde proprie ista inflatio non est vesica sicut prima: sed magis dicitur inflatio. et prima dicitur proprie vesica. et ideo Aui. intulit istud capitulum de vesicis et inflationibus. Et hoc est quod dicit Aui. in lra. Et secundus modus inflationis est ut sit loco aquositate sanguinis. i. loco aquositate sit sanguis virulentus subtilis quasi sit pus de subter. expone quasi sit pus. i. ista virulentia sanguinis de subter. i. magis inter quam sit aquositas in vesicis primis. quia in vesicis primis est aquositas sub prima cute. quod est ex humoribus colericis subtilibus. in ista vero est magis intus. quia ista aquositas est grossior quam illa cum fiat ex humoribus grossioribus.

De cura inflationum.

CAP. XII.

Mundificatio quod est corporis cum stomia et similibus est secundum quod sciuit: et administratur regimen et cibus secundum modum qui est dictus.

In isto caplo Aui. ponit curam predictarum vesicarum. et diuiditur capitulum in duas partes. Primo ponit curam ipsarum per euacuationem corporis et regimen diete. 2. ponit curam ipsarum cum medicinis localibus. secunda ibi. (Et ponatur super eas in primis) Dicit ergo primo. Mundificatio quod est corporis. i. euacuationibus per solutionem ventris est: sicut sciuit in predictis capitulis: sicut in caplo formice. et in ca. pruna et ignis psci. quod in omnibus istis pustulis fit euacuatio eodem modo cum quasi materia parum diuersificetur. vel expone: sicut sciuit. in primo libro. sciuit enim ibi quod debet fieri stomia: et quod solutio ventris. Et administratur regimen et cibus secundum modum qui iam dictus est. s. in apostematibus et pustulis calidis. vel expone qui iam dictus est. s. in libro primo. sen. 4. caplo de cura aperturam in generali. 13. ibi de cibis parum tagat. Vel expone qui dictus est. i. dicitur in ca. de effere: et maxime in effere sanguinea. quod talis effere conuenit cum vesicis. Deinde cum dicit.

Et ponatur super eas in primis cum appareret quod sit sicut leues cocte cum aqua et sicut cortices granatorum: aut cortices ramorum eorum decocti cum aqua. totum illud ponatur secundum quod scis in loco suo post decoctionem et lenitatem tepidum.

Aui. ponit curam istarum vesicarum quantum ad medicinas locales. et diuidit hanc partem in tres. Primo ponit curam vesicarum quando incipiunt. secundo ponit curam quando iam complete sunt. tertio ponit curam quando sunt ulcerate. secunda ibi. (Si autem exierint vesice) tertia ibi. (Et si ulcerantur) Dicit ergo primo. et ponatur super eas etc. totum illud. i. illud emplastrum ponatur secundum quod scis in suo loco post decoctionem et lenitatem tepidum id est ponatur tepidum quando est bene decoctum et est lenis: quia possit bene leniri super petiam.

Deinde cum dicit.

Si autem exierint vesice et volueris ipsarum curam

De cura inflationum

rationem: quoniam ille que sunt in grossiore cute dolent: oportet ut aperiantur cum acubus: et currat quod in eis est: et que de eis sunt subtiles aperiantur per se. Et non oportet ut tardentur: imo aperiantur etiam et exprimat quod est in eis cum facilitate paulatim. Deinde non euacuantur: aut ut sanentur: aut ut vlcerentur.

Dicit Aui. ponit curam vesicarum quando non possunt perhiberi: sed exeunt et complentur. Dicit ergo. Si autem etc. ille que sunt in grossiore cute dolent vel dolore faciunt. iste sunt ille que sunt sanguinee: ubi loco aquositate est sanguis. nam iste sunt in grossiore cute id est magis profundam in cute. quia sunt sub secunda cute: et iste faciunt maiorem dolorem quam alie. propter materiam: quia ibi plus profundam sicut dictum fuit supra quod in flegmone est maior dolor quam in herisipilla: propter maiorem profunditatem materie que est in eo. Et que de eis sunt subtiles id est que sunt sub cute. et iste sunt que fiunt ex ebullitione humorum colericorum subtilium ex qua ebullitione vesice oriuntur in quibus est quedam aqua subtilis: sicut est in vesicis que fiunt ab adustione ignis id est pariuntur per se ratione subtilitatis humorum. etiam quia profundum non sunt. et ideo per se aperiantur. et non est necesse eas aperire cum ferro. Et non oportet ut tardentur. imo aperiantur etc. hoc est dicere quod si iste tardarent ad aperiendum per se ipsas non oportet tamen differre: sed oportet aperire cum ferro sicut in primis. quia cum aqua que continetur in vesicis sit calida et acuta si nimis staret ibi posset vlcerare. et ideo non oportet tardare ad aperiendum eas ne vlcerentur. Deinde non euacuantur id est non euadunt. s. post apertionem ipsarum: aut ut sanentur. s. per apertionem illam: ut quando non est ibi facta aliqua corrosio. quod tunc cum euacuata est illa aqua statim solidatur aut vlcerantur. i. sint intus vlcerate: et tunc indiget propter illud cura alia quam Aui. ponit. Deinde cum dicit.

Et si vlcerantur curantur cum emplastris que fiunt de cerusa: et que fiunt de merdasengi et silibus et proprie quoniam cadit in eis: sicut ireos: et emplastris herisipille quando ambulat et corrodit et formice et reliquis que diximus. Ad medicinam compositam etiam. R. merdasengi libra. j. olei veteris lib. j. et s. arsenici lib. i. decoquantur merdasengi cum oleo donec non adhareat: deinde fundatur super ipsam arsenicum. Et iterum medicinam conueniens ei quod de ipsis accidit super testiculos et labia et eis filia ad vltimum supra membra que vehementer indigent exiccatione. R. colcothar et calcadis. viij. dyunoquoque foliorum rose. ij. terantur cum aqua administrantur: et filum simus caprinus cum melle.

Aui. ponit curam vesicarum quando sunt vlcerate. et in isto. s. ut mihi videtur Aui. duo facit. primo ponit curam vesicarum vlceratarum in quibus non est caro corrupta et putrefacta. secundo ponit curam vesicarum vlceratarum in quibus est putrefactio et corruptio carnis. secunda ibi. (Et cum cadunt escare et carnes) Dicit ergo primo. Et si vlcerantur etc. decoquantur merdasengi cum oleo donec non adhareat id est donec non adurat. quia quando merdasengi adurit: tunc adheret fundo vasis. et ideo est magna cautela in coquendo merdasengi cum oleo. quia debet coqui cum lento igne et continue moueri ad ignem cum spatula ne adhareat fundo vasis et aduratur. Deinde scilicet co-

cto merdasengi cum oleo fundat super ipsum arsenicum. vñ nō dōz poni arsenicū nisi vltimo post decoctōez merdasengi cū oleo: qz si pōeret añ decoctōez adureret z amitteret suā vtutē. z vltra oēs pulueres q ponūt in vnguētis i qb^o decoqtur merdasengi cū oleo nō debent poni nisi pūs cocto litargiro z tepefacto: vt nō adurat z amittat suā vtutem. Et iterū. Dic Aui. ponit qdā vnguētuz qd est valde desiccatiū qd ppetit in vesicis vlceratis in qb^o ē magna hūiditas: z q sūt sup mēbra q idigēt vehefenti desiccatoe: qz i mēbro magi sicco dōz admīstrari magi sicca medicina. z dato qz ibi vlcus nō sit magis hūidū qz in mēbro humido: qz i qlibz mēbro debem^o admīstrare medicīas hūido duas itentīdes q sūt pncipales z gnāles. s. pseruare subm cū silib^o z curare morbū cū srys. Debz g admīstrari talis medicina q a pte sue similitudis pseruet pponē mēbri. z a pte sue srietatis curet morbū. z iō in membro sicco dōz admīstrari medicina magis sicca qz in hūido mēbro rōne sue pponis. z ideo illud medicamen qd ponit hic Aui. cū sit valde desiccatiū ppetit in membrīs q sunt sicut testiculus z virga z labia z similia: eo qz ppo eozuz sicca est q cōseruat p sicca z putrefit ab hūidis. z hec verba possunt extrahi ex dictis Gal. in libro de ingenio sanitatis. in multis locis. colchotar est vitriolū citrinuz. Calchadis est vitriolum albū. Tunc sequitur illa pars.

Et cum cadūt escare z carnes corrupte z apparet caro sana: tunc curetur cura vulnerum planorum.

In qua parte Auicē. ponit curā vesicaz alteratarum in quibus est aliqua putrefactio z corruptio carnis. z habet ista duas partes. Primo ostēdit quomodo debeāt curari quādo remota est z recedit caro mala z putrefacta. secūdo docet remouere carnē malā putrefactaz cum medicīnis. secūda ibi (Et cadere quidē faciūt zc.) Dicit ergo primo. Et cum cadūt escare z carnes corrupte z apparet sana zc. quasi velit dicere Auicē. qz in vesicis vlceratis in quib^o est caro vlcerata z mala corrupta debent admīstrari medicīe que faciunt cadere carnē corruptā z malam. z cum cadunt escare z carnes corrupte curen^t. s. iste vesice cura vlcēz ptauo^z. i. cicatrizando^z: qz quādo remota est mala caro z corrupta nō restat nisi tunc cicatrizare sicut curātur vulnera plana in quibus nō est aliqua corruptio: qz in illis nō habemus nisi intentionē cicatrizandi. Sic g intellige qz Auicē. qñ dicit. Et cū cadunt escare z carnes corrupte. Dicit hic si iā dixisset de medicis que faciūt cadere escharā z carnes corruptā. vñ rectior ordo fuisset si pars sequēs pcessisset: qz pūs fecissemus cadere escharaz z carnē malā. z postea cōsolidamus z cicatrizamus. Aui. tñ de hoc ordine nō curauit sicut etiā in multis alijs suis locis facit. Deinde cum dicitur.

Et cadere quidem faciunt escaras z carnem malam medicine note. Et in alexandria faciūt eas cadere cuz herba nominata serenicis z iterum tarbeasis z oleum de albacuen est bonū ad deiciēdum eas.

Auicē. docet remouere carnē corruptā z malam cum medicis. Dicit ergo. Et cadere qdē. z cū oleo de lachoen. oleū de lachoen est sile cotille feride.

Et ad vltimuz administratio casus escare z curationis residui cum curatione vulneruz sanorum est conueniens valde.

Dic Auicē. repetit curam pdictam cū curatione vlcērum sanoz. i. curatōe vulnerum sanoz in quibus compe^tit consolidatio solū z cicatrizatio: qz ista vulnera dicunt

sana per respectum ad alia mala putrida in quibus est putrefactio z corruptio carnis.

Medicamē bonū exptum antiquoz qd qdā modernoz cōcesserunt. Re. sarcocolle z aloes z olibani z ceruse: z ziniar oium equaliter et quātum est totū de bolo armeno et fiant ex eis forme siles auellanis: sumant et dissoluant cū aceto et aqua et liniat cū eis locus ponēdo ept thima sup epithima donec accidat in eo cōtractio vehefēs et fiat escara. et tunc aut cadet p se si fuerit sub ea humiditas: aut est necessariū vt radas eā et facias ipsam cadere et nō cesses facere illud donec cadat totum.

Dic Auicēna ponit quoddam medicamen antiquoz quod est bonum ad remouendum carnem corruptam. z etiam esset bonum super vesicas vlceratas in membrīs sicce complexionis sicut super testiculos z super anum. z similia membra que dicta sunt prius que indigent vehefenti desiccatoe z planum est.

De effere.

CAP. XIII.

Effere est pustula parua lata sicut vesice et ad aliquātulam tendēs rubedīnē et pruritū faciēs et angustiam eueniens subito p m plm. et accidit qñqz vt currat ab ea humiditas. et fortasse est sanguinea. et p m plm fit vehefēs in nocte et eius angustia fit in ea vehefētior et ei^o tristitia.

In isto capitulo Auicē. determinat de quadam pustula que appellat effere que est quasi quedā pustula ad modum puncture vespe vel vrtice. z determinat Auicē. primo de ipsa theorice. secūdo determinat practice. secūda ibi (Si sanguis quidē) Prima pars diuidit in quattuor. pmo ponit diffinitionē effere cuz quibusdā circūscriptio nibus. 2° ponit causas ipsius. 3° ponit signa distinguētia inter spēs ipsius: qz effere est duplex. quedā est sanguinea que fit ex vapore sanguis colerici. z alia est flegmatica que fit a flegmate salso. 4° docet prohibere febrē que posset contingere in ipsa. secūda ibi (Et causa eius) tertia ibi (Et sanguinea quidem) quarta ibi. (Et cum effere inuadit locum amplū) Dicit ergo. Effere est pustula parua sicut vesice. differt tamen a vesicis: qz a vesicis egreditur quedā humiditas z aqua subtilis. Ab ista vero pustula nīhil egredit vlturimū. vnde assimilatur sicut cuidā puncture vespe vel vrtice. Item etiam fiunt simul plures tales pustule in vno loco: immo aliquādo comprehendunt magnam partē corporis. hoc aut non contingit in vesicis faciēs angustia: qz materia illius est in interioribus corporis que egreditur ad exteriora. vnde angustiaz faciunt sicut faciunt variole. Et accidit quādoqz vt currat cuz ea humiditas. dicit quādoqz: qz est raro. vt dictuz fuit prius. Aliquādo ptingit ex maxime in illa que est flegmatica z fortasse est sanguinea. hoc est forte etiā potest esse qz humiditas currat ab illa que est sanguinea: sed credo qz vlturimū sit flegmatica. z secūdu plurimum fit effere vehefens in nocte. z eius angustia fit in ea vehefētior. z eius tristitia. Et causa huius potest extrahi ex dictis Ras. caplo de effere: quia dicit ipse qz aer frigidus commouet eam cum ei associatur. z hoc est ppter claussonē pororum: z iuuat ab introitu in aquā calidam. vt ibi dicit Ras: qz aqua calida aperit poros. cum ergo aer in nocte sit magis frigidus qz in die. ideo cōmouetur eius angustia z

Sen .III.

tristitia magis in nocte q̄ in die. ⁊ maior etiaz fit angustia flegmatica in nocte q̄ sanguinea. vt postea dicit: qz magis nocet ei friditas aeris et rōne flegmatis admixti cū colera. vñ vterq; effere fit magis vehemens in nocte q̄ in die: s; flatuca fit vehemētior i nocte q̄ sanguinea.

Et causa est ei⁹ vapor calidus eleuat⁹ in corpore subito aut a sanguine colerico aut a flegmate baurachio.

Dic Aui. ponit cam effere. ⁊ planū est a flegmate baurachion. i. a flegmate falso qd est admixtū cū colera.

Et sanguinea qdē est vehemētioris rubedis ⁊ caliditatis ⁊ vehementioris ⁊ velocioris apparitōis. ⁊ flegmatica est minor in oibus illis. ⁊ vehementia flegmatica est in nocte plus q̄ vehementia sanguinea.

Dic ponit differentiam per signa inter species ipsius esse. vt patet.

Et cū effere inuadit locū amplū. tunc si nō fiat flōmia timeēt febris tertiana. Et o3 vt fiat flōmia i spatio qd ē inter illud ⁊ iter statū.

In parte ista Aui. docet vitare febrē q̄ posset ptingere i effere. ⁊ dicit. Et cū effere inuadit locū amplū. i. occupat multū de corpore: vt qz sit in magna q̄titate. tunc si nō fiat flobotomia timeēt febris tertiana. q. d. fac q̄ flobotomiaz ne eueniat feb. tertiana: qz qñ occupat effere multā quātitate de corpore significat multitudinez māci colice exētis in corpore q̄ posset facere feb. tertianā. Et o3 vt fiat flōmia in spatio qd est iter illud ⁊ statū. i. in spatio qd est iter id. i. iter pncipiū appetitōis ⁊ vlceratōis taliū pustulaz ⁊ statū vt quasi fiat flobotomia in augmēto talium pustulaz: qz qñ augmentant tales pustule in exterioribus. tūc puenit flōmia vt febris tertiana euitē: qz p flōmiā minuit q̄titate illi⁹ materie q̄ est parata facere feb. tertianā. ⁊ iō puenit flobotomia vt euitē feb. tertiana. ⁊ iō puenit flobotomia qñ videmus tales pustulas augmentari. Sic ḡ expone qñ dicit Aui. Et op3 q̄ fiat flobotomia in spatio qd ē inter illud ⁊ statū. i. in augmēto: qz quādo auget. tūc time mus de febre tertiana ne eueniat.

De cura effere. CAP. XIII.

Sanguis fuerit vicens. tunc oportebit vt in primis perueniat ad flobotomia: deide p̄ter adhibeat solutiuum colere si tolerauerit v̄tus q̄ sit sic fit de duab⁹ partib⁹ mirabolāoz ⁊ pte vna bierre: cuius portio fit. 3. iij. in syrupo acetoso. ⁊ seda eā cū eis que sunt sicut tamaridi ⁊ aqua duoz granatoz cū corticib⁹ suis. Aut aqua granati acetosi cū cortice suo ⁊ infusione chrysolomiloz ⁊ aq̄ lactis acetosi ⁊ troscisci de spodio cāphozati cū aq̄ granatoz. ⁊ dare in potu aquā calidaz in die multotiens est ex eis q̄ p̄ferit ei ⁊ lenire naturā b̄ntis eā. ⁊ de eis q̄ sedāt eā est infusio sumach colata de qua sumant. 3. iij. ⁊ ex cibis tabfil. ⁊ acetū cū oleo de amigdalīs ⁊ sisamino ⁊ oleo cuz aqua vne acerbe ⁊ lacte acetoso.

In isto caplo ponit curaz effere. ⁊ h3 illud caplm partes duas. In p̄ma parte ponit curā sanguinea q̄ fit ex vapore sanguinis colerici. In secūda parte ponit curā effere flegmatica que fit ex flegmate falso. ⁊ ibi. (Et si humor fue-

De bestiomeno

rit) Dicit ḡ p̄mo. Si sanguis quidem rē. planū est. ⁊ aqua duoz granatoz cū corticibus suis. s. dulcis ⁊ acris. Et expone cum corticib⁹ suis. i. cū pulpīs interioribus ⁊ sit sic illa aqua: qz debet accipi amboz grana maloꝝ granatoꝝ. s. dulce ⁊ acre ⁊ p̄iectis corticibus exterioribus debēt p̄stari cū suis pulpīs interioribus ⁊ debēt exprimi ⁊ accipere succū. ⁊ qdā p̄miscet cum illo succo vinū: ⁊ qdāz aquā rosatā ⁊ qdāz suchaz. ⁊ debet poni in nocte ad serenum vt augmētē eoz generositas laxandi. mane autē de f̄ infirmo. laxat enī ventrē sicut mirabol. ⁊ est valde delectabile. vñ rōne granati dulcis est lenitiuū ⁊ rōne granati acetosi est apitiuū ⁊ penetratiū. ⁊ rōne ipsoꝝ pulpe iterioris est cōpressiuū. cōprimit enīz sicut mirabol. vñ est melius laxatiuum q̄ mirabol. ⁊ est magis delectabile. Ex cibis thassil est cib⁹ qui fit de lētibus coctis cuz aqua. tales enīz cibi cōpetunt in illo morbo fm q̄ dicit etiā Raf. dicit enim. cibē cuz tassil ⁊ cibis cōgelatis ⁊ frigidis ⁊ stipticis ⁊ aqua agreste ⁊ lacte acetoso rē. vnde competunt hic cibi infrigidantes ⁊ congelantes sanguinez cum sanguis sit subtilis colericus.

Si autē hūoz fuerit baurachi⁹ euacuet⁹ corp⁹ cū mirabolāis ⁊ cū turbit⁹ de quo fit q̄tuz est medietas mirabolāoz: ⁊ sit portio ei⁹. 3. iij. Et de f̄ infirmo de nuce cup̄ssi humida. 3. j. cū aloes. 3. i. ⁊ sumat crocus hortulan⁹. terat ⁊ p̄cutiat cū aceto et sumat in potu. Aut de f̄ infirmo in potu aq̄ magre aut aqua vrcēi noui. et ad flegmaticam sumant cubebe. 3. i. cū trib⁹. 3. suchari et pōdere. 3. iij. semis agnicasti i lacte dulci. et de eo qd est exprū et cōuenit in omni sp̄e est istud. calamēti. 3. ij. spodij. 3. ij. ros. rubeaz. 3. 5. cāphoze kirat. i. de f̄ infirmo cū aqua granati acetosi: aut sumat i potu saūna cū est ieiunus.

Dic Aui. ponit curā effere facte ex flegmate falso. ⁊ planū est qd dicit. baurachin⁹. i. flatucus falsus.

De bestiomeno ⁊ differentia inter cancrenas ⁊ ascachillos. CAPITVLVM. XV.

Sermo de his rebus est p̄portionalis quodāmodo sermoni de rebus quaz rememoratio p̄cessit.

Quia supius Aui. locutus est de quibusdā sp̄eb⁹ apatuz calidoꝝ: ⁊ qz ad p̄dicta apostemata aliqui sequit cancrena ⁊ ascachillos ⁊ bestiomeno: iō hic de eis tractat. ⁊ p̄mo loquitur de eis in via theorice. ⁊ p̄ practice. ⁊ ibi (De cācrenis qdem) p̄ma in duas. p̄mo pbat cōsecutiōez ⁊ p̄portione istoz apatū ad p̄dicta apata. ⁊ assignat differentia inter cancrenā ascachillos ⁊ bestiomenu. ⁊ ibi (Et q̄ de hoc est in p̄ncipio) p̄ma in duas. p̄mo ponit p̄secutiōez istoz ad p̄dicta apata. ⁊ pbat hoc. ibi ⁊ (Dico ergo) Circa p̄mā partē est itelligendū q̄ hoc qd dicit. sermo de his rebus est p̄portōabilis quodāmodo. Uno mō pōt intelligi fm intellectū fm quē pars est introducta. s. vt intelligat q̄ p hoc qd dicit Aui. assignat cam. quare de istis h̄ determinat: qz cancrena ascachillos ⁊ bestiomenu cau sanē maxime ex p̄dictis apatibus ⁊ pustulis: eo q̄ illa sūt maxime in via putrefactōis ⁊ corruptiōis membri. iō sermo istoz est p̄portōabilis quodāmodo. i. h3 similitudinem in hoc qd dicitur est cū sermone p̄dictoz apatum. ⁊ iō post p̄dicta apata determinat conueniēter de istis. Dicit quodāmodo: qz ista maxime cānt ⁊ sequunt apata ⁊ pustulas malas ⁊ corrosiuas. ⁊ p̄pter hoc dicit Aui. in fine hui⁹ capituli. Et qd de hoc est in p̄ncipio ⁊ nō corrupit sensus rē.